

โครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

นางสาวเกศกนก ชัยหิน

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีงบประมาณ พ.ศ.2564
พฤศจิกายน 2564

IDENTITY AND PACKAGING DESIGN OF SUTHIAN SHOP

MISS KESKANOK CHAIHIN

THIS RESEARCH REPORT WAS FUNDED BY RESEARCH GRANTS
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
NAKHON RATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY FISCAL YEAR 2021
NOVEMBER 2021

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศิลปนิพนธ์เรื่องการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้จัดทำขอขอบพระคุณอาจารย์สุทธิชาติ ใจชอบสันเทียะ อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำศิลปนิพนธ์ ตลอดจนช่วยตรวจทานและแก้ไขศิลปนิพนธ์ให้ถูกต้องและสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณสุเทียน สงวนดี นักวิชาการ คุณปณิธิ สิมอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งพิมพ์ และคุณสุริยะ กุลจิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านงานออกแบบ ซึ่งกรุณาสละเวลาให้ความรู้และคำแนะนำตลอดการทำโครงการ

ขอขอบพระคุณท่านคณะอาจารย์โปรแกรมวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและคำชี้แนะในการทำโครงการศิลปนิพนธ์ในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อและคุณแม่ ผู้ให้กำลังใจส่งเสริม และให้โอกาสให้การศึกษาอันมีค่ายิ่ง รวมทั้งเพื่อนๆโปรแกรมวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำโครงการด้วยเสมอมา

เกศกนก ชัยหิน

Research Title	IDENTITY AND PACKAGING DESIGN OF SUTHIAN SHOP
Researcher	MISS KESKANOK CHAIHIN BACHELOR OF FINE AND APPLIED ARTS PROGRAM IN VISUAL COMMUNICATION DESIGN
F.Y.	2021
Thesis Advisor	SUTTICHAT JAICHOBSUNTIA

Abstract

The objectives of this study were to design the identity and packaging of SUTHIAN shop, because nowadays most of the textile fabric packaging that often designed to be beautiful and varied of styles such as boxes, flat poly bags, stick the brand logo on textiles and gift boxes. However, it was hard to find a shop that offers boxes, box sleeves, tote bags, and paper bags with a logo design that indicated local identity, suitability for use, and be memorable.

Therefore, the researcher was interested in doing SUTHIAN's shop textile fabric packaging and identity design project. Due to SUTHIAN shop, there does not even have an identity and packaging. Thus, the researcher had an idea to make paper bags, tote bags, box sleeves, boxes, Facebook page, brand logo design, and unique business cards of SUTHIAN shop to increase the receipts and enhance the product to be known.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษบทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญภาพ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
วิธีการดำเนินงาน.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
นิยามศัพท์.....	3
บทที่2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
1.การออกแบบ.....	5
1.1 ความหมายของการออกแบบ.....	5
1.2 องค์ประกอบ.....	6
1.3 ทฤษฎีสี.....	10
1.4 หลักการออกแบบ.....	21
2.อัตลักษณ์.....	27
2.1 ความหมายของอัตลักษณ์.....	27
2.2 ประเภทของอัตลักษณ์.....	28
2.3 รูปแบบของงานอัตลักษณ์.....	30
3.บรรจุภัณฑ์.....	32
3.1 ความหมายของบรรจุภัณฑ์.....	32
3.2 องค์ประกอบ.....	36
3.3 ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์.....	37
4.ผ้าทอ.....	38
4.1 ความหมายของผ้าทอ.....	38
4.2 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า.....	44
4.3 กรรมวิธีและเทคนิคการทอผ้า.....	53
5.ร้าน SUTHIAN.....	61
5.1 ประวัติร้าน SUTHIAN.....	61
5.2 ที่ตั้งร้าน.....	61

5.3 ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่.....	61
6.จิตวิทยาผู้บริโภค.....	62
6.1 กลุ่มเป้าหมาย.....	62
6.2 ความชอบ.....	62
บทที่3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
บทที่4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
บทที่5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	103
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก.....	105
(ก) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	106
(ข) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	107
(ค) ปริญญาโทวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ.....	124
(ง) ผลงานจริง.....	126
ประวัติผู้เขียนศิลปนิพนธ์.....	129
สารบัญญภาพ	หน้า
ภาพที่1 : เส้นในการออกแบบ.....	6
ภาพที่2 : สี.....	6
ภาพที่3 : รูปร่าง.....	7
ภาพที่4 : พื้นที่ในงาน.....	7
ภาพที่5 : พื้นผิว.....	7
ภาพที่6 : ตัวอักษร.....	8
ภาพที่7 : ขนาดต่างๆ.....	8
ภาพที่8 : องค์ประกอบหลักและรอง.....	9
ภาพที่9 : สมดุล.....	9
ภาพที่10 : ต้องสอดคล้องกัน.....	9
ภาพที่11 : ใช้สีให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยา.....	10
ภาพที่12 : แม่สีของวัตถุธาตุ.....	11
ภาพที่13 : ภาพแสดงสีขั้นที่ 1 หรือแม่สี.....	12
ภาพที่14 : วงสี.....	12
ภาพที่15 : เทคนิคการผสมสีให้ อ่อน – เข้มขึ้น.....	13
ภาพที่16 : เทคนิคการผสมสีให้เข้มขึ้น.....	14
ภาพที่17 : Triad Colors.....	14
ภาพที่18 : Complementary Colors.....	15
ภาพที่19 : Analog Colors.....	15
ภาพที่20 : คุณลักษณะของสี.....	16
ภาพที่21 : เทคนิคการใช้สี.....	16

ภาพที่22 : วรรณะของสี.....	17
ภาพที่23 : การใช้สีสามเส้น.....	18
ภาพที่24 : หลักการใช้สี.....	19
ภาพที่25 : การใช้สีวรรณะเดียว.....	19
ภาพที่26 : การใช้สีต่างวรรณะ.....	20
ภาพที่27 : การใช้สีตรงกันข้าม.....	20
ภาพที่28 : ความเป็นหน่วย / เอกภาพ.....	21
ภาพที่29 : ความสมดุล.....	22
ภาพที่30 : การเน้นให้เกิดจุดเด่น.....	23
ภาพที่31 : เส้นแย้ง.....	23
ภาพที่32 : ความกลมกลืน.....	24
ภาพที่33 : จังหวะ.....	25
ภาพที่34 : ความลึก / ระยะ.....	25
ภาพที่35 : ความขัดแย้ง.....	26
ภาพที่36 : การซ้ำ.....	27
ภาพที่37 : ออกแบบโลโก้ เน้นตัวอักษร.....	30
ภาพที่38 : ออกแบบโลโก้ เน้นตัวอักษรสีให้เห็นภาพ.....	31
ภาพที่39 : ออกแบบโลโก้ ใช้ตัวอักษรผสมกับลายเส้นสีให้เห็นภาพ.....	31
ภาพที่40 : ออกแบบโลโก้ ใช้เส้นเข้มเพื่อให้เห็นจุดเด่นในภาพ.....	31
ภาพที่41 : ออกแบบโลโก้ เน้นลายเส้นให้เกิดภาพให้เด่นกว่าตัวอักษร.....	32
ภาพที่42 : บรรจุภัณฑ์เฉพาะหน่วย.....	33
ภาพที่43 : บรรจุภัณฑ์ชั้นใน.....	34
ภาพที่44 : บรรจุภัณฑ์ชั้นนอกสุด.....	34
ภาพที่45 : บรรจุภัณฑ์แบบกล่อง.....	36
ภาพที่46 : ผ้าทอ จ.สุรินทร์.....	38
ภาพที่47 : ผ้า.....	39
ภาพที่48 : ไหม.....	39
ภาพที่49 : ผ้ามัดหมี่.....	40
ภาพที่50 : ผ้าจก.....	40
ภาพที่51 : ผ้าขิด.....	41
ภาพที่52 : ผ้าแพรวา.....	41
ภาพที่53 : ผ้ายกดอก.....	41
ภาพที่54 : ผ้าพื้น.....	42
ภาพที่55 : ผ้าสไบ.....	42
ภาพที่56 : ผ้าโสร่ง.....	42
ภาพที่57 : ผ้านุ่ง.....	43

ภาพที่58 : ผ้าเก็บ.....	43
ภาพที่59 : เส้นใยไหมพื้นเมือง หรือ ไหมพันธุ์.....	44
ภาพที่60 : สีเคมี หรือ สีวิทยาศาสตร์.....	44
ภาพที่61 : น้ำ.....	45
ภาพที่62 : หม้อฟอกไหม.....	45
ภาพที่63 : หม้อย้อมสี.....	45
ภาพที่64 : ไม้พาย.....	46
ภาพที่65 : เครื่องชั่ง.....	46
ภาพที่66 : เต้า.....	46
ภาพที่67 : หลอด.....	47
ภาพที่68 : ฟืม.....	47
ภาพที่69 : ไน.....	47
ภาพที่70 : หลา.....	48
ภาพที่71 : อัก.....	48
ภาพที่72 : กระสวย.....	48
ภาพที่73 : ไม้สอด.....	49
ภาพที่74 : ตะกอลายขีด.....	49
ภาพที่75 : กี่พื้นเมือง หรือ กี่มือ.....	49
ภาพที่76 : ฟืม.....	50
ภาพที่77 : ไม้ม้วนผ้า.....	50
ภาพที่78 : คานเหยียบ.....	51
ภาพที่79 : คานแขวน.....	51
ภาพที่80 : กระสวย.....	51
ภาพที่81 : หลอดไหมพุ่ง.....	52
ภาพที่82 : อักหลา.....	52
ภาพที่83 : การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม.....	53
ภาพที่84 : หม่อนน้อย.....	54
ภาพที่85 : การกรอไหม.....	56
ภาพที่86 : การสาวไหม.....	56
ภาพที่87 : การเข้าพันทวีหรือฟืม.....	57
ภาพที่88 : การเข้าห้วม้วน.....	58
ภาพที่89 : หน้าร้าน SUTHIAN.....	61
ภาพที่90 : ลงพื้นที่สำเพ็งนครราชสีมา.....	64
ภาพที่91 : ลงพื้นที่สหกรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.....	64

ภาพที่92 : ลงพื้นที่หน้าร้าน SUTHIAN.....	64
ภาพที่93 : ผลงานการออกแบบโลโก้ร้าน SUTHIAN.....	99
ภาพที่94 : ผลงานการออกแบบนามบัตรร้าน SUTHIAN.....	99
ภาพที่95 : ผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์กล่องร้าน SUTHIAN.....	100
ภาพที่96 : ผลงานการออกแบบสายคาดกระดาษร้าน SUTHIAN.....	100
ภาพที่97 : ผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ถุงผ้าร้าน SUTHIAN.....	101
ภาพที่98 : ผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษร้าน SUTHIAN.....	101
ภาพที่99 : ผลงานการสร้างหน้าเพจ Facebook ร้าน SUTHIAN.....	102

สารบัญตาราง

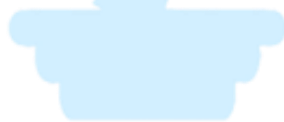
หน้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มบุคคลทั่วไป	
ตารางที่ 1 : เพศ.....	67
ตารางที่ 2 : สถานภาพ.....	67
ตารางที่ 3 : อายุ.....	68
ตารางที่ 4 : อาชีพ.....	68
ตารางที่ 5 : ระดับการศึกษา.....	69
ตารางที่ 6 : รายได้.....	69
ตารางที่ 7 : รูปแบบอัตลักษณ์.....	70
ตารางที่ 8 : ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง.....	71
ตารางที่ 9 : ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ.....	73
ตารางที่ 10 : ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า.....	74
ตารางที่ 11 : สายคาดกระดาษ.....	75
ตารางที่ 12 : ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์.....	76
ตารางที่ 13 : นามบัตร.....	78
ตารางที่ 14 : สี และ Mood tone.....	80
ตารางที่ 15 : รูปแบบตัวอักษร.....	81
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ	
ตารางที่ 16 : ชื่อและตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญ.....	82
ตารางที่ 17 : เพศ.....	82
ตารางที่ 18 : สถานภาพ.....	83
ตารางที่ 19 : อายุ.....	83
ตารางที่ 20 : ระดับการศึกษา.....	84
ตารางที่ 21 : รายได้.....	84
ตารางที่ 22 : รูปแบบอัตลักษณ์.....	85

ตารางที่23 : ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง.....	86
ตารางที่24 : ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ.....	87
ตารางที่25 : ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า.....	88
ตารางที่26 : สายคาดกระดาษ.....	89
ตารางที่27 : ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์.....	90
ตารางที่28 : นามบัตร.....	90
ตารางที่29 : สี และ Mood tone.....	91
ตารางที่30 : รูปแบบตัวอักษร.....	92
สรุปผลจากการทำแบบสอบถามทั้งหมด	
ตารางที่31 : สรุปผล.....	93
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จากกลุ่มนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญ ด้านการออกแบบ	
ตารางที่32 : การออกแบบตราสัญลักษณ์ของร้าน SUTHIAN.....	95
ตารางที่33 : การออกแบบนามบัตร.....	96
ตารางที่34 : การออกแบบสายคาดกระดาษ.....	96
ตารางที่35 : การออกแบบบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า.....	97
ตารางที่36 : การออกแบบบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ.....	97
ตารางที่37 : การออกแบบบรรจุภัณฑ์กล่อง.....	98

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN เนื่องจากปัจจุบันบรรจุภัณฑ์ผ้าทอที่พบเห็นส่วนใหญ่ มักออกแบบให้ดูสวยงาม มีหลากหลายแบบไม่ว่าจะเป็นแบบใส่กล่อง ถุงใส่ห่อหุ้ม ติดโลโก้บนผ้าทอ และทำเป็นกล่องของขวัญ แต่หาได้ยากที่จะพบร้านที่มีทั้งกล่อง สายคาดกระดาด ถุงผ้า และถุงกระดาดที่มีลวดลายโลโก้บ่งบอก ถึงเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและความเหมาะสม สอดคล้องต่อการใช้งานและเป็นที่น่าจดจำ

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีวัฒนธรรมการทอผ้ามานานและได้สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมมานานจนเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่น่าสนใจยิ่งหากศึกษาอย่างลึกซึ้งแล้ว จะค้นพบเหตุผลหลายประการที่สนับสนุนว่า จังหวัดสุรินทร์มีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเองในเรื่องผ้าทอตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อการผลิตและการทอ ไม่ว่าจะเป็นลวดลายของผ้าไหม การผลิตเส้นไหมน้อย และกรรมวิธีการทอ จังหวัดสุรินทร์นิยมนำเส้นไหมชั้นหนึ่งหรือไหมน้อย (ภาษาเขมร เรียก “โซกซึก”) มาใช้ในการทอผ้า ไหมน้อยจะมีลักษณะเป็นผ้าไหมเส้นเล็ก เรียบ นุ่ม เวลาสวมใส่จะรู้สึกเย็นสบาย นอกจากนี้การทอผ้าของจังหวัดสุรินทร์ ยังมีกรรมวิธีการทอที่สลับซับซ้อนและเป็นกรรมวิธีที่ยาก ซึ่งต้องใช้ความสามารถและความชำนาญจริง เช่น การทอผ้ามัดหมี่พร้อมยกดอกไปในตัว ซึ่งทำให้ผ้าทอที่ได้เป็นผ้าเนื้อแน่นมีคุณค่า มีการทอที่เดียวในประเทศไทย จนเป็นที่สนพระทัยและเป็นที่ยอมรับของสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ทรงรับสั่งว่า ใส่แล้วเย็นสบาย อีกทั้งยังใช้ฝีมือในการทออีกด้วย

ในอดีตการทอผ้าใช้เองในครัวเรือนเคยมีความสำคัญมากในสังคมไทย ชุมชนน้อยใหญ่ ในหมู่บ้าน และแม้แต่ในเมือง ต่างก็มีธรรมเนียมการทอผ้าไว้ใช้สอยเอง และสำหรับมอบให้ผู้อื่นเป็นของขวัญในโอกาสต่างๆ เช่น สงกรานต์ หรือในการไหว้ผู้ใหญ่ในงานแต่งงาน และยังมีประเพณีการทอผ้าถวายวัด ถวายพระ ในงานทำบุญประจำปีอีก เช่นในประเพณีทอดผ้ากฐิน และทอดผ้าป่า เป็นต้น

การทอผ้าเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ที่คนไทยรุ่นปัจจุบันต้องช่วยกันอนุรักษ์ไว้ในสมัยก่อน ผู้หญิงไทยจะทำเครื่องใช้ต่างๆในบ้านเอง งานสำคัญอย่างหนึ่งคือการทำเสื้อผ้า ผ้าถุง ผ้าห่ม ไว้ใช้กันในครอบครัว ในพิธีกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเกิด การบวช การแต่งงาน การตาย ก็ต้องใช้ผ้า ผ้าทอจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตคนไทย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำโครงการการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ผ้าทอของร้าน SUTHIAN ด้วยความที่ร้าน SUTHIAN ยังไม่มีอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ ผู้วิจัยจึงเกิดแนวความคิดที่จะทำบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาด ถุงผ้า สายคาดกระดาด กล่อง เพจ ออกแบบตราโลโก้ และนามบัตร ที่เป็นเอกลักษณ์ของร้าน SUTHIAN เพื่อเพิ่มรายได้และยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN
2. เพื่อออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

ขอบเขตของการวิจัย

1. โลโก้
2. นามบัตร
3. บรรจุภัณฑ์กล่อง
4. สายคาดกระดาษ
5. บรรจุภัณฑ์ถุงผ้า
6. บรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ
7. เพจ

วิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์
2. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดและจัดหมวดหมู่ด้านความสำคัญของการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์
3. วิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลและข้อเสนอแนะเพื่อทำการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์
4. รวบรวมผลงานการวิจัยเพื่อจัดทำวิทยานิพนธ์
5. สรุปข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ศึกษาการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ผ้าทอ ร้าน SUTHIAN
2. ได้ออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ผ้าทอ ร้าน SUTHIAN

นิยามศัพท์

1.การออกแบบ (Design)

หมายถึง การออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ของร้าน SUTHIAN ออกมาในรูปแบบต่างๆ ที่สื่อถึงร้าน SUTHIAN

2.อัตลักษณ์ (Identity)

หมายถึง การสร้างจุดสนใจและสิ่งที่แตกต่างกัน สามารถบ่งบอกความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น เพื่อให้ผู้คนเกิดการจดจำผ่านการมองเห็นและรู้สึกถึงความแตกต่าง

3.บรรจุภัณฑ์ (Packaging)

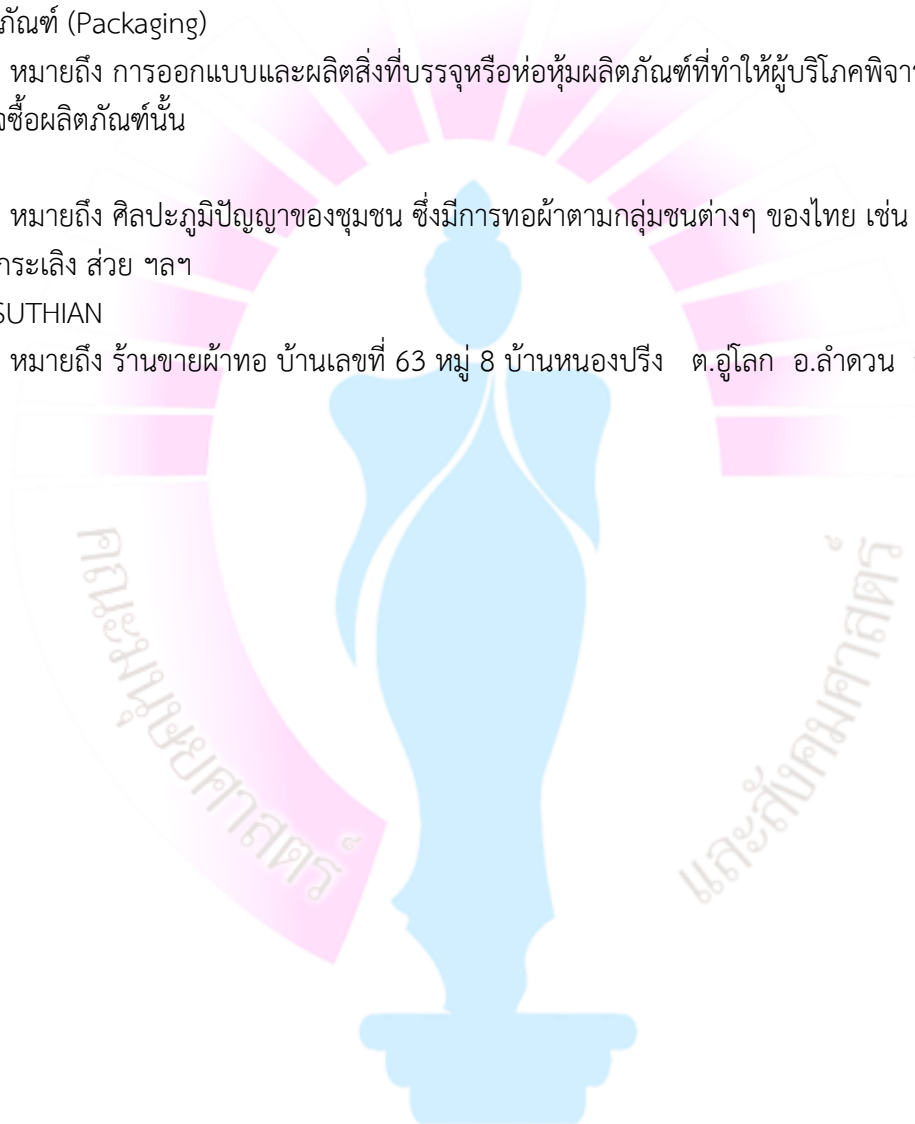
หมายถึง การออกแบบและผลิตสิ่งที่บรรจุหรือห่อหุ้มผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ผู้บริโภคพิจารณาตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์นั้น

4.ผ้าทอ

หมายถึง ศิลปะภูมิปัญญาของชุมชน ซึ่งมีการทอผ้าตามกลุ่มชนต่างๆ ของไทย เช่น ข่า กระโสี กระเลิง ส่วย ฯลฯ

5.ร้าน SUTHIAN

หมายถึง ร้านขายผ้าทอ บ้านเลขที่ 63 หมู่ 8 บ้านหนองปริง ต.อุโลก อ.ลำดวน จ.สุรินทร์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่กระบวนการออกแบบในโครงการการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN โดยแบ่งเนื้อหาข้อมูล การศึกษาออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

1.การออกแบบ

- 1.1 ความหมาย
- 1.2 องค์ประกอบ
- 1.3 ทฤษฎีสี
- 1.4 หลักการออกแบบ

2. อัตลักษณ์

- 2.1 ความหมายของอัตลักษณ์
- 2.2 ประเภทของอัตลักษณ์
- 2.3 รูปแบบของงานอัตลักษณ์

3.บรรจุภัณฑ์

- 3.1 ความหมายของบรรจุภัณฑ์
- 3.2 องค์ประกอบ
- 3.3 ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์

4.ผ้าทอ

- 4.1 ความหมาย
- 4.2 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า
- 4.3 กรรมวิธีและเทคนิคการทอผ้า

5.ร้าน SUTHIAN

- 5.1 ประวัติร้าน SUTHIAN
- 5.2 ที่ตั้งร้าน
- 5.3 ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่

6.จิตวิทยาผู้บริโภค

- 6.1 กลุ่มเป้าหมาย
- 6.2 ความชอบ

1.การออกแบบ

1.1 ความหมาย

ความหมายของการออกแบบ การออกแบบคืออะไร ซึ่งความหมายของคำว่า "ออกแบบ" นั้นถูกให้คำนิยาม หรือคำจำกัดความ ไว้หลายรูปแบบมากมาย ตามความเข้าใจ การตีความหมาย และการสื่อสารออกมาด้วยตัวอักษรของแต่ละคน ตัวอย่างความหมายของการออกแบบ เช่น

- การออกแบบ หมายถึง การรู้จักวางแผนจัดตั้งขั้นตอน และรู้จักเลือกใช้วัสดุวิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้นโดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบ และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิดตามความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้นมา เช่นการจะทำโต๊ะขึ้นมาซักหนึ่งตัว เราต้องวางแผนไว้เป็นขั้นตอน โดยต้องเริ่มต้นจากการเลือกวัสดุที่จะใช้ในการทำโต๊ะนั้นว่าจะใช้วัสดุอะไรที่เหมาะสมในการยึดต่อระหว่างจุดต่าง ๆ นั้นควรใช้ กาว ตะปู สกรู หรือใช้ข้อต่อแบบใด รู้ถึงวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งาน ความแข็งแรงและการรองรับน้ำหนักของโต๊ะสามารถรองรับได้มากน้อยเพียงใด สีสนควรใช้สีอะไรจึงจะสวยงาม เป็นต้น

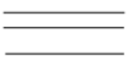

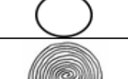
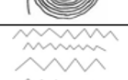

- การออกแบบ หมายถึง การปรับปรุงแบบผลงานหรือสิ่งต่างๆที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสม และดูมีความแปลกใหม่ขึ้น เช่น โต๊ะที่เราทำขึ้นมาใช้ เมื่อใช้ไปนานๆเกิดความเบื่อหน่ายในรูปทรง หรือสี เราก็จัดการปรับปรุงให้เป็น รูปแบบใหม่ให้สวยกว่าเดิม ทั้งความเหมาะสม ความสะดวกสบายในการใช้งานยังคงเหมือนเดิมหรือดีกว่าเดิม เป็นต้น

- การออกแบบ หมายถึง การรวบรวมหรือการจัดองค์ประกอบทั้งที่เป็น 2 มิติ และ 3 มิติ เข้าด้วยกันอย่างมีหลักเกณฑ์ การนำองค์ประกอบของการออกแบบมาจัดรวมกันนั้น ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ในการใช้สอยและความสวยงาม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของการออกแบบ เป็นศิลปะของมนุษย์เนื่องจากการสร้างค่านิยมทางความงาม และสนองคุณประโยชน์ทางกายภาพให้แก่มนุษย์ด้วย

- การออกแบบ หมายถึง กระบวนการที่สนองความต้องการในสิ่งใหม่ๆของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่เพื่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอด และสร้างความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

1.2 องค์ประกอบ

1. เส้นในการออกแบบ (Lines)เส้นใช้ในการแบ่งพื้นที่หรือสร้างส่วนประกอบต่างๆขึ้นมา เส้นแต่ละชนิดก็บ่งบอกถึงอารมณ์งานที่ต่างกันได้

ความรู้สึที่เกิดจากลักษณะของเส้นแบบต่างๆ จะให้ความรู้สึกแตกต่างกันเมื่อนำไปใช้งาน ความรู้สึที่เกิดต่อเส้นแบบต่างๆ ได้แก่	
	เส้นนอนทำให้เกิดความรู้สึกพักผ่อน เยียบ กลมกลืน สงบ เช่น เส้นของขอบฟ้า เส้นของขอบน้ำทะเล ทุ่งกว้าง
	เส้นคลื่นหรือเส้นโค้งทำให้เกิดความรู้สึกสบาย สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เลื่อนไหลได้ต่อเนื่อง สุกภาพ อ่อนโยน แต่ถ้าใช้เส้นโค้งแบบแน่นๆ จะทำให้เกิดความรู้สึกกังวล ขาดจุดมุ่งหมาย
	เส้นโค้งแคบทำให้เกิดความรู้สึกมีพลังการเคลื่อนไหว ให้ความรู้สึกการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว
	เส้นโค้งวงกลมทำให้เกิดความรู้สึกเป็นระเบียบ เป็นวงจร ทำงานตามระบบ
	เส้นโค้งกันหอยทำให้เกิดความรู้สึกการเคลื่อนเข้าสู่ศูนย์กลาง การคลี่คลาย แสดงการเคลื่อนไหวแบบไม่มีที่สิ้นสุด ความไม่รู้จบจบบจกสิ้น
	เส้นฟันปลา ทำให้เกิดความรู้สึกเปลี่ยนแปลงแบบรวดเร็ว ประสาทสัมผัสระตุกต่อการรับรู้ เหมือนมีพลังไฟฟ้า หรือฟ้าผ่า แสดงถึงความขัดแย้ง การสงคราม
	เส้นตั้ง ทำให้เกิดความรู้สึกสมดุล มีความมั่นคง แข็งแรง จริงจัง เยียบขรึม มีสง่า มีความทะเยอทะยาน ความเจริญรุ่งเรือง
	เส้นเฉียงทำให้เกิดความรู้สึกมีการเคลื่อนไหวและความไม่มั่นคง

ภาพที่ 1 เส้นในการออกแบบ

(ที่มา : <https://sites.google.com/site/kruskung493/2204-2101-xngkh-prakxb-silp-sahrab-ngan-khxmphiwtxr>)

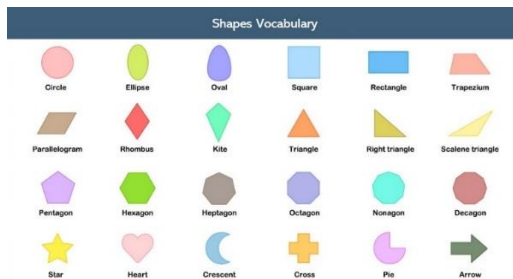
2. สี (Color)สีคือสิ่งที่กำหนด Mood and Tone และสร้างความแตกต่างให้กับงานเรา ซึ่งมันจะอยู่ในเส้น รูปทรง พื้นผิว พื้นหนังและตัวหนังสือต่างๆ

ภาพที่ 2 สี

(ที่มา : <http://baandotkosana.com/2013/06/การผสมสี>)

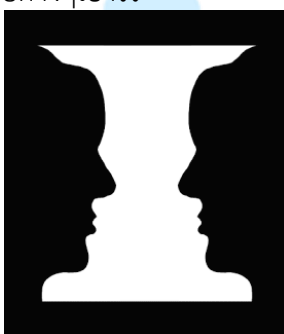
3. รูปร่างต่างๆ (Shape) รูปร่างเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้กับงาน หรือจะใช้เน้นส่วนประกอบใน "งานออกแบบ" ซึ่งรูปทรงแต่ละแบบก็มีความหมายในทางที่ต่างกัน

ภาพที่ 3 รูปร่าง

(ที่มา : <https://www.oysterenglish.com/shapes-vocabulary.html>)

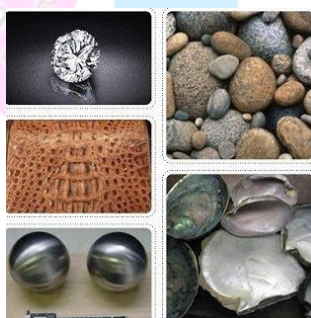
4. พื้นที่ในงาน (Space)พื้นที่ที่สามารถสร้างรูปทรงที่แปลกตาขึ้นมาได้ มักจะนำไปใช้ในโลโก้ หรืองานออกแบบที่ต้องการแฝงความหมายต่างๆเอาไว้

ภาพที่ 4 พื้นที่ในงาน

(ที่มา : <https://sites.google.com/site/composition747/phunthi-wang>)

5. พื้นผิว (Texture)พื้นผิวสามารถสร้างลักษณะสามมิติให้กับงาน และสร้างสรรค์ให้งานออกมาสมจริงได้

ภาพที่ 5 พื้นผิว

(ที่มา : <https://sites.google.com/site/thsanathat/home/phun-phiw>)

6. ตัวอักษร (Typography) การเลือกสไตล์ของตัวอักษรก็มีความสำคัญ เพราะมันก็เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่คอยบอกอารมณ์ของงานออกมา

ภาพที่ 6 ตัวอักษร

(ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/104356916355726620/?nic_v2=1a2Zu264C)

7. ขนาดต่างๆ (Scale) เล่นกับขนาดของรูปทรงหรือแม่แต่ตัวอักษรจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจให้กับงานได้

ภาพที่ 7 ขนาดต่างๆ

(ที่มา : <https://sites.google.com/site/nuchjantanuch022/bth-thi4/1-xngkh-prakxb-khxngkar-xxkbaeb>)

8. องค์ประกอบหลักและรอง (Dominance and Emphasis) สร้างองค์ประกอบหลักที่เป็นจุดเด่นของงาน และสร้างองค์ประกอบรองเพื่อส่งเสริมให้งานของเราดูมี Contrast และมันจะยิ่งช่วยให้องค์ประกอบหลักของเราเด่นขึ้นมา

ภาพที่ 8 องค์ประกอบหลักและรอง

(ที่มา : <https://sites.google.com/site/nuchjantanuch022/bth-thi4/1-xngkh-prakxb-khxngkar-xxkbaeb>)

9. สมดุล (Balance) สร้างสมดุลให้กับงานเป็นสิ่งสำคัญ ลองสังเกตและมองไปรอบๆงานของคุณให้ดีๆ เมื่อไหร่ที่รู้สึกว่ามันเอียงหรือดึงดูดสายตาไปทางมุมไหนมากเกินไป นั่นแสดงว่าสมดุลในงานของคุณไม่ดี ลองแก้ไขโดยการวางองค์ประกอบอะไรสักอย่างเข้าไปอีกด้าน

ภาพที่ 9 สมดุล

(ที่มา : <https://www.google.com/searchเมื่อเช็คสีไม่สมดุล>)

10. ต้องสอดคล้องกัน (Harmony) รายละเอียดองค์ประกอบในงานเราควรจะมีคุณสมบัติสอดคล้องไปด้วยกันได้ไม่ขัดกันจะทำให้งานออกแบบของเราดูสมบูรณ์ที่สุด

ภาพที่ 10 ต้องสอดคล้องกัน

(ที่มา : <https://sites.google.com/site/nuchjantanuch022/bth-thi4/1-xngkh-prakxb-khxngkar-xxkbaeb>)

1.3 ทฤษฎีสี

ความหมายของทฤษฎีสี

ทฤษฎี หมายถึง ความจริงที่ได้พิสูจน์แล้ว หรือ หลักวิชา

สี หมายถึง แสงที่มากกระทบวัตถุแล้วสะท้อนเข้าตาเรา ทำให้เห็นเป็นสีต่างๆ

ทฤษฎีสี หมายถึง หลักวิชาเกี่ยวกับสีที่สามารถมองเห็นได้ด้วยสายตา

ความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสี

สรรพสิ่งทั้งหมดยในจักรวาลประกอบไปด้วยสี ดังนั้นสิ่งแวดล้อมรอบตัวมนุษย์จึงประกอบไปด้วยสี สีจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ

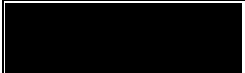
1. สีที่เกิดจากปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ เช่น สีของแสง สีผิวของวัตถุตามธรรมชาติ
2. สีที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ เช่น สีของแสงไฟฟ้า สีของพลุ สีที่ใช้เขียนภาพ และ

ย้อมสีวัสดุต่างๆ

เหตุที่มนุษย์รู้จักใช้สี เพราะมนุษย์มีธรรมชาติรักสวยรักงาม เมื่อเห็นความงามตามธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ สัตว์ วัตถุ ตลอดจนทิวทัศน์ที่งดงาม มนุษย์ก็อยากจะเก็บความงามเอาไว้ จึงได้นำเอา ใบไม้ หินสี เปลือกหอย ฯลฯ มาประดับร่างกาย และยังรู้จักเอาดินสีและเขม่ามาทาตัว หรือขีดเขียน ส่วนที่ต้องการให้งาม รวมทั้งการเขียนภาพตามผนังถ้ำอีกด้วย

สำหรับในปัจจุบันได้มีการสังเคราะห์สีจากวัตถุขึ้นมาใช้ในงานต่างๆ อย่างกว้างขวางทั่วไป จิตวิทยาแห่งสี (Psychology of Colors)

การใช้สีให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยา จะต้องเข้าใจว่าสีใดให้ความรู้สึกต่อมนุษย์อย่างไร จึงจะใช้ได้อย่างเหมาะสม ความรู้สึกเกี่ยวกับสี สามารถจำแนกออกได้ดังนี้

	สีแดง ให้ความรู้สึกอันตราย เร้าร้อน รุนแรง มั่นคง อุดมสมบูรณ์
	สีส้ม ให้ความรู้สึกสว่าง เร้าร้อน ฉูดฉาด
	สีเหลือง ให้ความรู้สึกสว่าง สดใส สดชื่น ระวัง
	สีเขียว ให้ความรู้สึกองงาม พักผ่อน สดชื่น
	สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสงบ ผ่อนคลาย สง่างาม ทึบ
	สีม่วง ให้ความรู้สึกหนัก สงบ มีเลศนัย
	สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกเก่า หนัก สงบเงียบ
	สีขาว ให้ความรู้สึกบริสุทธิ์ สะอาด ใหม่ สดใส
	สีดำ ให้ความรู้สึกหนัก หดหู่ เศร้าใจ ทึบตัน

ภาพที่ 11 ใช้สีให้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยา

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/krutunop/ng23101kar-ngan-phun-than5/th-si>)

การใช้สีตามหลักจิตวิทยา สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ได้หลายประการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้งาน

ประโยชน์ที่ได้รับนั้น สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ประโยชน์ในด้านแสดงเวลาของบรรยากาศในภาพเขียน เพราะสีบรรยากาศในภาพเขียนนั้น

จะแสดงให้เห็นว่าเป็นภาพตอนเช้า ตอนกลางวันหรือตอนบ่าย เป็นต้น

2. ประโยชน์ในด้านการค้า คือ ทำให้สินค้าสวยงาม น่าซื้อหา นอกจากนี้ยังใช้กับงานโฆษณา เช่น โปสเตอร์ต่างๆ ช่วยให้จำหน่ายสินค้าได้มากขึ้น

3. ประโยชน์ในด้านประสิทธิภาพของการทำงาน เช่น โรงงานอุตสาหกรรม ถ้าทาสีสถานที่ทำงานให้ถูกหลักจิตวิทยา จะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างบรรยากาศให้น่าทำงาน คนงานจะทำงานมากขึ้น มีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น

4. ประโยชน์ในด้านการตกแต่ง สีของห้อง และสีของเฟอร์นิเจอร์ ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความสว่างของห้อง รวมทั้งความสุขในการใช้ห้อง ถ้าเป็นโรงเรียนเด็กจะเรียนได้ผลดีขึ้น ถ้าเป็นโรงพยาบาลคนไข้จะหายเร็วขึ้น

แม่สีของวัตถุธาตุ

แม่สีของวัตถุธาตุสังเคราะห์มาจากวัตถุโดยนักเคมี ซึ่งนำมาใช้กับวงการศิลปะ วงการอุตสาหกรรม โดยกำหนดแม่สีไว้ 3 สี คือ

	สีแดง (red)
	สีน้ำเงิน (blue)
	สีเหลือง (yellow)

ภาพที่ 12 แม่สีของวัตถุธาตุ

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/krutunop/ng23101kar-ngan-phun-than5/th-si>)

ภาพแสดงสีขั้นที่ 1 หรือแม่สี

ในการผสมสีถ้านำเอาแม่สีมาผสมกันเป็นคู่จะได้สีขั้นที่ 2 จำนวน 3 สี

แดง	+	เหลือง	=	ส้ม
				
น้ำเงิน	+	แดง	=	ม่วง
				
เหลือง	+	น้ำเงิน	=	เขียว
				

ภาพที่ 13 ภาพแสดงสีขั้นที่ 1 หรือแม่สี

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/krutunop/ng23101kar-ngan-phun-than5/th-si>)

ภาพแสดงสีขั้นที่ 2 ส้ม/ม่วง/เขียว

และถ้านำเอาสีขั้นที่ 2 มาผสมกับแม่สี โดยผสมเป็นคู่จะได้สีขั้นที่ 3 จำนวน 6 สี

ภาพที่ 14 วงสี

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/krutunop/ng23101kar-ngan-phun-than5/th-si>)

วงสี หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วงสีธรรมชาติ ประกอบด้วยแม่สี สีขั้นที่ 2 และสีขั้นที่ 3 ซึ่งมีสีดังต่อไปนี้

แม่สี 3 สี คือ สีแดง (Red) สีน้ำเงิน (Blue) สีเหลือง (Yellow)

สีขั้นที่ 2 เกิดจากการผสมกันระหว่างสีของแม่สี จะเกิดสีขั้น 3 สี คือ

สีม่วง (Violet) เกิดจาก สีแดงผสมสีน้ำเงิน

สีเขียว (Green) เกิดจาก สีน้ำเงินผสมสีเหลือง

สีส้ม (Orange) เกิดจาก สีเหลืองผสมสีแดง

สีขั้นที่ 3 เกิดจากการผสมกันระหว่างสีของแม่สีกับสีขั้นที่ 2 จะเกิดสีขั้น 6 สี คือ

สีน้ำเงินม่วง (Violet-Blue) เกิดจาก สีน้ำเงินผสมสีม่วง

สีเขียวน้ำเงิน (Blue-Green) เกิดจาก สีน้ำเงินผสมสีเขียว

สีเหลืองเขียว (Green-Yellow) เกิดจาก สีเหลืองผสมสีเขียว

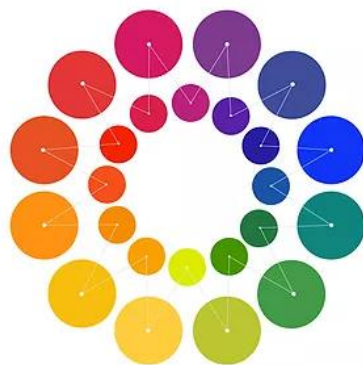
สีส้มเหลือง (Yellow-Orange) เกิดจาก สีเหลืองผสมสีส้ม

สีแดงส้ม (Orange-Red) เกิดจาก สีแดงผสมสีส้ม

สีม่วงแดง (Red-Violet) เกิดจาก สีแดงผสมสีม่วง

จากวงสี

1. สีตรงข้าม คือ สีที่อยู่ตรงข้ามกันในวงสี (เส้นสีแดง) เช่น สีเขียวตรงข้ามสีแดง สีม่วงตรงข้ามสีส้ม
2. สีตรงข้ามถ้านำมาผสมกัน สีจะตายทันที (เป็นสีโครน)
3. จากเส้นแนวระหว่างสีม่วงกับสีเหลือง ผังสีเขียวคือสีวรรณะเย็น ผังสีแดงคือสีวรรณะร้อน
4. สีใกล้เคียง หรือสีข้างเคียง คือสีที่อยู่ข้างกันในวงสี

ภาพที่ 15 เทคนิคการผสมสีให้อ่อน - เข้มขึ้น

(ที่มา: <https://www.jammerstudio.com/single-post/2018/02/17/ทฤษฎีสี-วงจรสี-เทคนิคการใช้สี-by-JAMMER-STUDIO>)

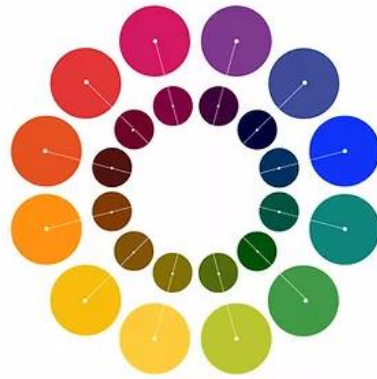
เทคนิคการผสมสีให้อ่อน - เข้มขึ้น

การผสมสี วิธี Analog Colors คือการนำสีใกล้เคียงมาผสมกันเพื่อให้ได้สีที่เข้ม - อ่อนลง แต่ยังคงความสดใส

- เขียวอมเหลือง + เหลือง = เขียวเลมอน < ได้เขียวที่อ่อนลง

- ม่วง + น้ำเงิน = ม่วงอมน้ำเงิน < ได้สีม่วงที่เข้มขึ้น

เทคนิคผสมสีนี้จะทำให้สี เข้ม / อ่อนแต่ยังคงสดใส เหมาะกับงานสายนิเทศศิลป์ / อนิเมชัน / ภาพประกอบ

ภาพที่ 16 เทคนิคการผสมสีให้เข้มข้น

(ที่มา : <https://www.jammerstudio.com/single-post/2018/02/17/ทฤษฎีสี-วงจรสี-เทคนิคการใช้สี-by-JAMMER-STUDIO>)

เทคนิคการผสมสีให้เข้มข้น

การผสมสี วิธี Complementary คือการนำสีคู่ตรงข้ามในวงจรสีมาผสมกันจะได้สีที่เข้มข้น (เป็นสีแบบตุนๆที่ตอนนี้กำลังฮิตกัน)

วิธีผสม

ให้นำสีหลัก 75% + สีคู่ตรงข้าม 25% = สีหลักที่ตุนๆ

- ส้ม 75% + น้ำเงิน 25% = ส้มเข้มคล้ายสีน้ำตาล
- น้ำเงิน 75% + ส้ม 25% = น้ำเงินเข้มที่คล้ายเขียวอมน้ำเงิน
- ม่วงอมแดง + เขียวอมเหลือง = ม่วงตุน

เทคนิคการใช้สีให้งานเราสวยงาม

ภาพที่ 17 Triad Colors

(ที่มา : <https://www.jammerstudio.com/single-post/2018/02/17/ทฤษฎีสี-วงจรสี-เทคนิคการใช้สี-by-JAMMER-STUDIO>)

Triad Colors คือ เทคนิคการใช้โครงสร้างสามเหลี่ยม คือการวาดสามเหลี่ยมขึ้นมาและใช้สีที่อยู่บนโครงสร้างสามเหลี่ยมนี้นั้น เทคนิคการใช้สีนี้จะทำให้งานดูสนุกสนานและทำให้เรา แมทสีที่ลงตัวได้ง่ายขึ้น

ภาพที่ 18 Complementary Colors

(ที่มา : <https://www.jammerstudio.com/single-post/2018/02/17/ทฤษฎีสี-วงจรสี-เทคนิคการใช้สี-by-JAMMER-STUDIO>)

Complementary Colors จริงๆแล้วสีคู่ตรงข้ามส่วนใหญ่จะถูกสอนกันมาว่าห้ามใช้ แต่เรื่องจริงก็คือ ถ้าใช้ให้ถูกวิธีจะทำให้งานเราดูโดดเด่นทันที!!! มันมีวิธีใช้สีคู่ตรงข้ามให้อยู่ด้วยกันได้ง่ายและลงตัว อย่างเช่น ถ้าเราจะใช้ แดง - เขียว ให้ทำตามขั้นตอนนี้

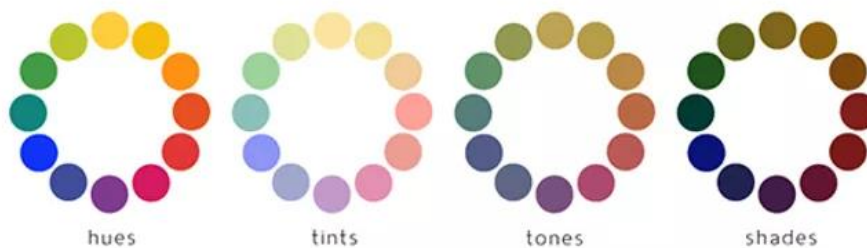
- 1.เลือกสีแรก (แดง) ชิ้นงานของเราใช้สีแดงในปริมาณ 80% ของงาน + สีที่2 (เขียว) ใช้ในปริมาณ 20% ของงานเท่านั้น
- 2.ผสมสีคู่ตรงข้าม เพื่อลดทอนความเข้มข้นของกันและกัน เช่นถ้าเราใช้แดงเป็นสีหลักเราอาจจะปล่อยสีแดงเป็นสีสดได้ แต่สีเขียวที่เรานำมาใช้ ต้องแต่สีแดงเข้าไปนิดนึง สีเขียวจะเข้มข้นมากขึ้นที่
- 3.ผสมหรือใส่สีกลางเข้าไปในงาน เพื่อลดความรุนแรงของสี

ภาพที่ 19 Analog Colors

(ที่มา : <https://www.jammerstudio.com/single-post/2018/02/17/ทฤษฎีสี-วงจรสี-เทคนิคการใช้สี-by-JAMMER-STUDIO>)

Analog Colors คือการเอาสีใกล้เคียงในวงจรสี ให้เลือกสีที่อยู่ติดกัน 3 สี แต่อาจจะใช้ได้ถึง 5 สี แต่ใช้ในปริมาณที่น้อย เช่นถ้าเลือกสีม่วงก็ควรจะใช้ ม่วงแดง / น้ำเงินม่วง

ภาพที่ 20 คุณลักษณะของสี

(ที่มา : <https://www.jammerstudio.com/single-post/2018/02/17/ทฤษฎีสี-วงจรัสสี-เทคนิคการใช้สี-by-JAMMER-STUDIO>)

คุณลักษณะของสี

- 1.Hues เป็นสีจากขดที่ผสมกันเองโดยไม่ได้มีการผสมให้เข้มขึ้นหรือจางลง โดยสีกลาง(ขาว/ดำ/เทา/น้ำตาล) เป็นสีแท้ในวงจรัสสี
- 2.Tints สีแท้ที่ทำให้อ่อนลงโดยผสมสีขาว เรียกว่า สีนวล หรือ สีพาทเทล ที่ตอนนี้เราใช้ๆกันนี้แหละ
- 3.Tone สีแท้ที่นำมาผสมให้เข้มขึ้นแต่ไม่เข้มถึง Shade โดยผสมสีเทา หรือสีน้ำตาล เมื่อผสมแล้วจะทำให้ได้สีตุ่นๆ
- 4.Shade สีแท้ที่ทำให้ถูกเข้มขึ้นโดยผสมสีดำ เรียกว่า สีคล้ำ

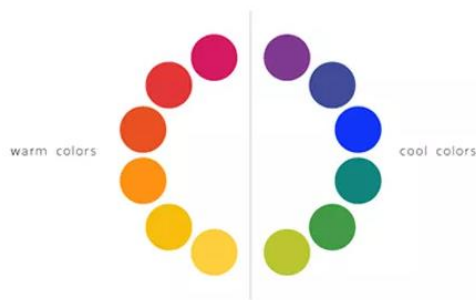

ภาพที่ 21 เทคนิคการใช้สี

(ที่มา : <https://www.jammerstudio.com/single-post/2018/02/17/ทฤษฎีสี-วงจรัสสี-เทคนิคการใช้สี-by-JAMMER-STUDIO>)

เทคนิคการใช้สี

Monotone เทคนิคสีเดียวที่ตีไซเนอร์หลายๆคนชอบใช้ โดยใช้ค่าอ่อน/แก่ของสีแทนค่าสีอื่นๆ โดยส่วนมากจะนำสีที่เลือกมาผสมกับสีกลาง(น้ำตาล/เทา/ดำ/ขาว) ให้ได้ค่าที่ต้องการ เทคนิคนี้น่าสนใจ

ภาพที่ 22 วรรณะของสี

(ที่มา : <https://www.jammerstudio.com/single-post/2018/02/17/ทฤษฎีสี-วงจรสี-เทคนิคการใช้สี-by-JAMMER-STUDIO>)

วรรณะของสี - เราสามารถแบ่งสีออกเป็น 2 วรรณะ

- **วรรณะเย็น (Cold Tone)** สีที่อยู่แถบขวาทั้งหมด เหลืองเขียว/เขียว/เขียวน้ำเงิน/น้ำเงิน/น้ำเงินม่วง/ม่วง เป็นกลุ่มสีที่ทำให้เกิดความรู้สึกสดชื่น เย็นสบาย
  - **วรรณะร้อน (Warm Tone)** สีที่อยู่แถบซ้ายทั้งหมด ม่วงแดง/แดง/แดงส้ม/ส้ม/ส้มเหลือง/เหลือง เป็นกลุ่มสีที่ทำให้เกิดความรู้สึกอบอุ่น ร้อนแรง สนุกสนาน
  - **วรรณะกลาง** ที่สามารถอยู่ได้ทั้งโทนร้อนและเย็น คือสี เหลือง / ม่วง ยกตัวอย่างเช่น ถ้านำสีเหลืองไปลงสีในภาพของพระอาทิตย์ จะรู้สึกร้อน แต่ถ้านำสีเหลืองมาระบายไปไม้ก็รู้สึกเย็นสบายได้เช่นกัน
  - **สีกลาง (Muddy Colors)** เป็นสีที่เข้าได้กับทุกสี น้ำตาล/ขาว/เทา/ดำ สามารถนำไปลดความรุนแรงของสีอื่นหรือสามารถทำให้งานดูเด่นขึ้นได้อีกด้วย
- คุณลักษณะของสี มี 3 ประการ คือ

สีแท้ (Hue) คือ สี 12 สีที่ปรากฏในวงสีธรรมชาติ

ความจัดของสี (Intensity) คือ ความสดหรือความบริสุทธิ์ของสีแท้ ความบริสุทธิ์ของสีแท้จะลดลงเมื่อถูกผสมด้วยสีขาว สีดำ หรือสีคู่ตรงข้าม

น้ำหนักของสี (Values) หมายถึง น้ำหนักอ่อนแก่ของสีตามลำดับ เนื่องจากถูกผสมด้วยสีขาว - ดำ น้ำหนักของสีจะลดลงด้วยการใช้สีขาวผสม (Tint) น้ำหนักของสีจะเพิ่มขึ้นปานกลางด้วยการใช้สีเทาผสม (Tone) และน้ำหนักของสีจะเพิ่มขึ้นมากขึ้นด้วยการใช้สีดำผสม (Shade) น้ำหนักของสียังหมายถึงการเรียงลำดับน้ำหนักของสีแท้ด้วยตัวเอง โดยเปรียบเทียบน้ำหนักอ่อนแก่กับสีขาว - ดำ ยกตัวอย่างเช่น ในวงสีไม่มีสีน้ำตาล เพราะความจริงแล้วสีน้ำตาลก็คือสีแดง ที่เข้มขึ้นโดยผสมด้วยสีดำ หรือในวงสีไม่มีสีฟ้า เพราะความจริงสีฟ้าก็คือสีน้ำเงินที่จางลงด้วยสีขาว เป็นต้น การใช้สีสำหรับการออกแบบ จะใช้ให้เกิดความสวยงามตรงตามจุดประสงค์ มีหลักในการใช้อย่างกว้างๆ 2 ประการ คือ

การใช้สีให้กลมกลืนกัน และการใช้สีให้ตัดกัน ในงานหนึ่งๆ อาจจะใช้สีให้กลมกลืนกันหรือตัดกันเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง หรืออาจจะใช้พร้อมกันทั้ง 2 อย่าง ทั้งนี้แล้วแต่ความประสงค์ของนักออกแบบ

การใช้สีให้กลมกลืนกัน เป็นการใช้สีหรือน้ำหนักของสีให้ใกล้เคียงกันหรือคล้ายคลึงกัน เช่น การใช้สีแบบเอกรงค์ (Monochrome) เป็นการใช้สีเดียวที่มีน้ำหนักอ่อนแก่หลายลำดับ การใช้สีข้างเคียง (Adjacent Colors) เป็นการใช้สีที่เคียงกัน 2 – 3 สี ในวงสี เช่น สีแดง สีส้มแดง และสีม่วงแดง

การใช้สีใกล้เคียง (Analogous Colors) เป็นการใช้สีที่อยู่เรียงกันในวงสีไม่เกิน 5 สี ตลอดจนการใช้สีวรรณะร้อนและวรรณะเย็น (Warm Tone Colors and Cool Tone Colors) โดยการแบ่งครึ่งวงสี ผ่ากลางสีเหลืองและสีม่วง เพื่อแยกออกเป็นสองซีก ซีกที่มีสีแดงเป็นวรรณะร้อน ซีกที่มีสีเขียวเป็นวรรณะเย็น

การใช้สีให้ตัดกัน เป็นการใช้สีหรือน้ำหนักของสีให้แตกต่างหรือตรงกันข้าม เช่น

การใช้สีตรงข้าม (Complementary Colors) เป็นคู่สีที่ตรงข้ามกันในวงสีซึ่งเป็นสีที่ตัดกันอย่างแท้จริง เช่น แดง/เขียว

การใช้สีเกือบตรงข้าม (Split Complementary Colors) เป็นสีที่อยู่เกือบตรงข้ามกันในวงสี เช่น สีเหลืองเกือบตรงข้ามกับสีม่วงแดงและสีม่วงน้ำเงิน

ใช้รวมกันทั้ง 3 สี การใช้สีตรงข้าม 2 คู่ที่อยู่เคียงกัน (Double Complementary Colors) เช่น สีเหลืองตรงข้ามกับสีม่วง และสีม่วงแดงตรงข้ามกับสีเขียวเหลือง

การใช้สีสามเส้า (Triad Colors) เป็นสี 3 สีที่มีระยะห่างเท่าๆ กันในวงสี และการใช้สีสี่เส้า (Square Colors) เป็นสี 4 สีที่มีระยะห่างเท่าๆ กันในวงสีการใช้สีตัดกัน ควรคำนึงถึงความเป็นเอกภาพด้วย วิธีการใช้มีหลายวิธี เช่น ใช้สีให้มีปริมาณต่างกัน เช่น ใช้สีแดง 20 % สีเขียว 80% หรือใช้เนื้อสีผสมในกันและกัน หรือใช้สีหนึ่งสีใดผสมกับสีคู่ที่ตัดกัน รวมทั้งการเอาสีที่ตัดกันมาทำให้เป็นลวดลายเล็ก ๆ สลับกัน

ภาพที่ 23 การใช้สีสามเส้า

(ที่มา: [krutunop](http://krutunop.com) - ทฤษฎีสี (google.com))

หลักการใช้สี

การใช้สีกับงานออกมานั้น อยู่ที่นักออกแบบมีจุดมุ่งหมายใด ที่จะสร้างความสนใจ ความร่าเริงต่อผู้ดู เพื่อให้เข้าถึงจุดหมายที่ตนต้องการ หลักของการใช้สีดังนี้

ภาพที่ 24 หลักการใช้สี

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/krutunop/ng23101kar-ngan-phun-than5/th-si>)

1.การใช้สีวรรณะเดียว

ความหมายของสีวรรณะเดียว (Tone) คือกลุ่มสีที่แบ่งออกเป็นวงล้อของสีเป็น 2 วรรณะ คือ วรรณะร้อน (Warm Tone) ซึ่งประกอบด้วย สีเหลือง สีส้ม สีแดง สีม่วง สีเหล่านี้ให้อิทธิพล ต่อความรู้สึก ตื่นเต้น ร่าเริง กระฉับกระเฉง ถือว่าเป็นวรรณะร้อน วรรณะเย็น (Cool Tone) ประกอบด้วย สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน สีม่วง สีเหล่านี้ดู เย็นตา ให้ความรู้สึก สงบ สดชื่น (สีเหลืองกับสีม่วงอยู่ได้ทั้งสองวรรณะ) การใช้สีแต่ละครั้งควรใช้สีวรรณะเดียวในภาพทั้งหมด เพราะจะทำให้ภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (เอกภาพ) กลมกลืน มีแรงจูงใจให้คล้อยตามได้มาก

ภาพที่ 25 การใช้สีวรรณะเดียว

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/krutunop/ng23101kar-ngan-phun-than5/th-si>)

2.การใช้สีต่างวรรณะ

หลักการทั่วไป ใช้อัตราส่วน 80% ต่อ 20% ของวรรณะสี คือ ถ้าใช้สีวรรณะร้อน 80% สีวรรณะเย็นก็ 20% เป็นต้น ซึ่งการใช้แบบนี้สร้างจุดสนใจของผู้ดู ไม่ควรใช้อัตราส่วนที่เท่ากันเพราะจะทำให้ไม่มีสีโดดเด่น ไม่น่าสนใจ

ภาพที่ 26 การใช้สีต่างวรรณะ

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/krutunop/ng23101kar-ngan-phun-than5/th-si>)

3.การใช้สีตรงกันข้าม

สีตรงข้ามจะทำให้ความรู้สึกที่ตัดกันรุนแรง สร้างความเด่น และเร้าใจได้มากแต่หากใช้ไม่ถูกหลัก หรือไม่เหมาะสม หรือใช้จำนวนสีมากเกินไป ก็จะทำให้ความรู้สึกพร่ามัว ลายตา ขัดแย้ง ควรใช้สีตรงข้าม ในอัตราส่วน 80% ต่อ20% หรือหากมีพื้นที่เท่ากันที่จำเป็นต้องใช้ ควรนำสีขาว หรือสีดำ เข้ามาเสริม เพื่อ ตัดเส้นให้แยกออก จาก กันหรืออีกวิธีหนึ่งคือการลดความสดของสีตรงข้ามให้หม่นลงไป

ภาพที่ 27 การใช้สีตรงกันข้าม

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/krutunop/ng23101kar-ngan-phun-than5/th-si>)

1.4 หลักการออกแบบ

เป็นการวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบ โดยจัดส่วนประกอบให้มีความงาม น่าสนใจ เหมาะสมกับวัสดุและประโยชน์ใช้สอย การออกแบบอาจจะเป็นการกำหนดความคิด หรือออกแบบเป็นรูปแผนงานที่จะสร้าง นักออกแบบจะต้องมีความเข้าใจในองค์ประกอบต่างๆ ที่จะนำมาใช้ ในการออกแบบ ทั้งเรื่องเครื่องหมาย (Sign) สัญลักษณ์ (Symbol) และจิตวิทยาการรับรู้ ความเชื่อ ศรัทธาของกลุ่มเป้าหมาย

1.ความเป็นหน่วย / เอกภาพ (Unity) ในการออกแบบ ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงงานทั้งหมดให้อยู่ในหน่วยงานเดียวกันเป็นกลุ่มก้อน หรือมีความสัมพันธ์กันทั้งหมดของงานนั้น ๆ และพิจารณาส่วนย่อยลงไปตามลำดับ ในส่วนย่อยๆ ก็คงต้องถือหลักการนี้เช่นกัน

การสร้างเอกภาพในทางปฏิบัติมี 2 แบบคือ

- Static unity การจัดกลุ่มของ Form และ Shape ที่แข็ง เช่น รูปทรงเรขาคณิต จะให้ผลทรงพลัง เต็มขนาด แข็งแรง และ แน่นนอน

- Dynamic unity เป็นการเน้นไปทางอ่อนไหวการเคลื่อนไหว ซึ่งอยู่รูปในลักษณะ Gradation or Harmony or Contrast อย่างใดอย่างหนึ่งให้แสดงออกมาจากงานชิ้นนั้นด้วยจะทำให้งานสมบูรณ์ขึ้น การจัดองค์ประกอบที่ตื้นนั้นควรให้ส่วนประกอบรวมตัวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่แตกกระจาย การรวมตัวกันจะทำให้เกิดหน่วย หรือเอกภาพ จะได้ส่วนประธานเป็นจุดสนใจ และมีส่วนประกอบต่างๆ ให้น่าสนใจ

ภาพที่ 28 ความเป็นหน่วย / เอกภาพ

(ที่มา: [การออกแบบดีไซน์: หลักการออกแบบ \(52011112048g9.blogspot.com\)](http://การออกแบบดีไซน์: หลักการออกแบบ (52011112048g9.blogspot.com)))

2. ความสมดุล (Balance) คือ ความเท่ากันหรือเท่าเทียมกันทั้งสองข้าง แบ่งออกเป็น

- สมดุลแบบทั้ง 2 ข้างเหมือนกัน (Symmetrical Balance)

ทั้งซ้ายขวาเหมือนกัน การสมดุลแบบนี้จะทำให้ดูมั่นคงหนักแน่น ยุติธรรม เช่น งานราชการ ใบวุฒิบัตร ประกาศนียบัตร การถ่ายรูปลดบัตร เป็นต้น

- สมดุลแบบ 2 ข้างไม่เหมือนกัน (Asymmetrical Balance) ด้านซ้ายและขวาจะไม่เหมือนกัน แต่มองดูแล้วเท่ากันด้วยน้ำหนักทางสายตา เช่น สมดุลด้วยน้ำหนัก และขนาดของรูปทรง ด้วยจุดสนใจ ด้วยจำนวนด้วยความแตกต่างของรายละเอียด ด้วยค่าความเข้ม – จางของสี เป็นต้น

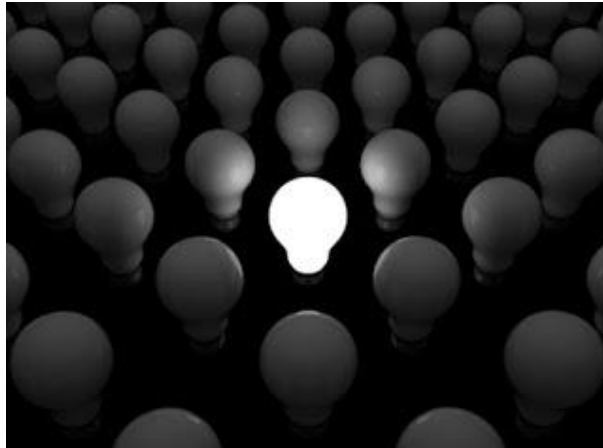

ภาพที่ 29 ความสมดุล

(ที่มา: [การออกแบบดีไซน์: หลักการออกแบบ \(52011112048g9.blogspot.com\)](http://การออกแบบดีไซน์: หลักการออกแบบ (52011112048g9.blogspot.com)))

3. การเน้นให้เกิดจุดเด่น (Emphasis) ในการออกแบบจะประกอบด้วยจุดสำคัญหรือส่วนประธานในภาพ จุดรองลงมาหรือส่วนรองประธาน ส่วนประกอบหรือพวกรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ หลักและวิธีในการใช้การเน้น

- เน้นด้วยการใช้หลักเรื่อง Contrast
- เน้นด้วยการประดับ
- เน้นด้วยการจัดกลุ่มในส่วนที่ต้องการเน้น
- เน้นด้วยการใช้สี
- เน้นด้วยขนาด
- เน้นด้วยการทำจุดรวมสายตา

ภาพที่ 30 การเน้นให้เกิดจุดเด่น

(ที่มา: <http://pattareeyaporn.blogspot.com/2018/10/blog-post.html>)

4. เส้นแย้ง (Opposition) เป็นการจัดองค์ประกอบโดยการนำเอาเส้นในลักษณะแนวนอนและแนวตั้งฉากมาประกอบกันให้เป็นเนื้อหาที่ต้องการ มีลักษณะของภาพแบบเส้นแย้งในธรรมชาติรอบๆ ตัวเรา อยู่มากมาย นับว่าเป็นรากฐานของการจัดองค์ประกอบ

การจัดองค์ประกอบให้เกิดความแตกต่างเพื่อดึงดูดความสนใจหรือให้เกิดความสนุก ตื่นเต้น น่าสนใจ ลดความเรียบ นำเบื่อ ให้ความรู้สึกลึบใจ ชัดใจ แต่ชวนมอง

ภาพที่ 31 เส้นแย้ง

(ที่มา: <https://www.beeacrylic.com>)

5. ความกลมกลืน (Harmony) การจัดองค์ประกอบที่ใกล้เคียงกันหรือคล้ายๆ กันมาจัดภาพทำให้เกิดความนุ่มนวลกลมกลืนกันมี 3 แบบดังนี้

- A. กลมกลืนในด้านประโยชน์ใช้สอย คือ ทำให้เป็นชุดเดียวกัน
- B. กลมกลืนในความหมาย เช่น การออกแบบเครื่องหมายการค้า และ โลโก้
- C. กลมกลืนในองค์ประกอบได้แก่
  - กลมกลืนด้วยเส้น – ทิศทาง
  - กลมกลืนด้วยรูปทรง – รูปร่าง
  - กลมกลืนด้วยวัสดุ – พื้นผิว
  - กลมกลืนด้วยสี มักใช้โทนสีที่ใกล้เคียงกัน
  - กลมกลืนด้วยขนาด – สัดส่วน
  - กลมกลืนด้วยน้ำหนัก

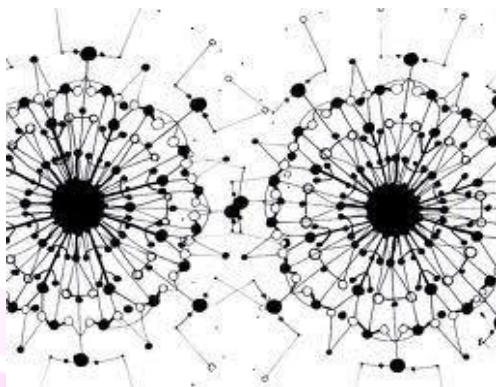
ภาพที่ 32 ความกลมกลืน

(ที่มา: <https://patsudabbcit58.wordpress.com>)

6. จังหวะ (Rhythm) จังหวะเกิดจากการต่อเนื่องกันหรือซ้ำซ้อนกัน จังหวะที่ดีทำให้ภาพดูสนุก เปรียบได้กับเสียงเพลงอันไพเราะในด้านการออกแบบ แบ่งจังหวะ เป็น 4 แบบคือ

- จังหวะแบบเหมือนกันซ้ำๆกัน เป็นการนำเอาองค์ประกอบหรือรูปที่เหมือนกันมาจัดวางเรียงต่อกัน ทำให้ดูมีระเบียบ (Order) เป็นทางการ การออกแบบลายต่อเนื่อง เช่น ลายเหล็กดัด ลายกระเบื้องปูพื้นหรือผนัง ลายผ้า เป็นต้น
- จังหวะสลับกันไปแบบคงที่ เป็นการนำองค์ประกอบหรือรูปที่ต่างกันมาวางสลับกันอย่างต่อเนื่อง เป็นชุด เป็นช่วง ให้ความรู้สึกเป็นระบบสม่ำเสมอ ความแน่นอน

- จังหวะสลับกันไปแบบไม่คงที่ เป็นการนำองค์ประกอบหรือรูปที่ต่างกันมาวางสลับกัน อย่างอิสระ ทั้งขนาด ทิศทาง ระยะห่าง ให้ความรู้สึกสนุกสนาน
- จังหวะจากเล็กไปใหญ่ หรือจากใหญ่ไปเล็ก เป็นการนำรูปที่เหมือนกัน มาเรียงต่อกันแต่มีขนาดต่างกัน โดยเรียงจากเล็กไปใหญ่ หรือ จากใหญ่ไปเล็กอย่างต่อเนื่อง ทำให้ภาพมีความลึก มีมิติ

ภาพที่ 33 จังหวะ

(ที่มา: <https://krisanabbcit58.wordpress.com>)

7. ความลึก / ระยะ (Perspective) ให้ภาพดูสมจริง คือ ภาพวัตถุใดอยู่ใกล้จะใหญ่ ถ้าอยู่ไกลออกไปจะมองเห็นเล็กลงตามลำดับ จนสุดสายตา ซึ่งมีมุมมองหลักๆ อยู่ 3 ลักษณะ คือ วัตถุอยู่สูงกว่าระดับตาวัตถุอยู่ในระดับสายตา และวัตถุอยู่ต่ำกว่าระดับสายตา

ภาพที่ 34 ความลึก / ระยะ

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/siripong2307/>)

8. ความขัดแย้ง (Contrast) ความขัดแย้ง หมายถึง ความไม่ลงรอยกันเข้ากันไม่ได้ไม่ประสานสัมพันธ์กันขององค์ประกอบศิลป์ ทำให้ขาดความกลมกลืนในเรื่องรูปทรง สี ขนาดลักษณะผิวที่แตกต่างกัน ดังนั้นนักออกแบบที่ดีจะต้องลดความขัดแย้งดังกล่าวให้เป็นความกลมกลืนจึงจะทำให้งานออกแบบมีคุณค่าลักษณะของความขัดแย้ง เช่น ความขัดแย้งของรูปร่าง ความขัดแย้งของขนาดต่างๆ เป็นต้น

ภาพที่ 35 ความขัดแย้ง

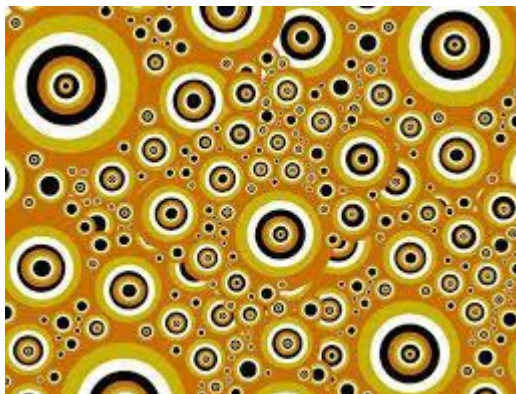
(ที่มา: http://www.trangis.com/somjaiart/e1_3_15.php)

9. การซ้ำ (Repetition) คือ การปรากฏตัวของหน่วยที่เหมือนกันตั้งแต่ 2 หน่วยขึ้นไปเป็นการรวมตัวกันของสิ่งที่มีอยู่ฝ่ายเดียวเข้าด้วยกัน เช่น การซ้ำของน้ำหนักรดำ การซ้ำของเส้นตั้ง การซ้ำของน้ำหนักเทา การซ้ำของรูปทรงที่เหมือนกัน เป็นต้น

กาซ้ำสามารถใช้ประกอบโครงสร้างสิ่งต่างๆ ให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น เช่น กราฟฟิกบนบรรจุภัณฑ์ ลวดลายผ้า เป็นต้น สิ่งสำคัญของการซ้ำ คือ ส่วนประกอบของการซ้ำและหลักการจัดองค์ประกอบของการซ้ำ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างและต้องเข้าใจในหลักการประกอบส่วนย่อยนั้นเข้าด้วยกัน

ซึ่งการซ้ำสามารถแบ่งออกเป็นทั้งหมด 8 รูปแบบ

- การเรียงลำดับ (Translation in step)
- การสลับซ้าย – ขวา (Reflection about line)
- การหมุนรอบจุด (Rotation about a point)
- การสลับซ้าย – ขวา และหมุนรอบจุด (Reflection and Rotation)
- การสลับซ้ายขวา และเรียงลำดับ (Reflection and Translation)
- การหมุนรอบจุด และเรียงลำดับ (Rotation and Translation)
- การเรียงลำดับสลับจังหวะ (Reflection and Alternate Translation)
- การผสมระหว่างเรียงลำดับ สลับจังหวะและหมุนรอบจุด (Reflection, Rotation and Translation)

ภาพที่ 36 การซ้ำ

(ที่มา: [การซ้ำ \(Repetition\) | kritisnabbcit58 \(wordpress.com\)](http://kritisnabbcit58.wordpress.com))

2. อัตลักษณ์

2.1 ความหมาย

อัตลักษณ์ในนิยามศัพท์ของคำในภาษาอังกฤษ คำว่า Identification แปลว่าการกำหนด เอกลักษณ์ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งนิยามตนเอง หรือเอกลักษณ์ของตนโดยยึดถือ บุคคลอื่น หรือสิ่งอื่นนอกจากตัวเองเป็นหลัก เช่น คนที่เจ็บแทนเพื่อนหรือ หมูคณะได้ชื่อว่าถือเพื่อน หรือหมูคณะเป็นอัตลักษณ์อันเดียวกับตน ในขณะที่อัตลักษณ์ตามพจนานุกรมภาษาอังกฤษ – ไทย คำว่า Identity คือคำว่า อัตลักษณ์ ซึ่งตรงกับความหมายของคำนี้ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ นั่นก็คือ สิ่งที่เป็นคุณสมบัติของคนหรือสิ่งหนึ่ง และมีนัยขยายต่อไปว่าเป็นคุณสมบัติเฉพาะของคนหรือสิ่งนั้น ที่ทำให้สิ่งนั้นโดดเด่นขึ้นมาหรือแตกต่าง จากสิ่งอื่น แต่ในปัจจุบันความหมายนี้ได้แปรเปลี่ยนไป แนวโน้มทางทฤษฎียุคหลังสมัยใหม่ (Postmodernism) ทำให้เกิดการตั้งคำถามอย่างมากกับวิธีการมองโลก การเข้าถึง ความจริง ของสิ่งต่างๆ รวมทั้งสิ่งที่เชื่อกันว่าเป็นความจริงที่เป็นแก่นแกนของปัจเจกบุคคล วิธีคิดในกระแสนี้หรือถอนความเชื่อ เกี่ยวกับคุณสมบัติแก่นแกนของปัจเจกภาพ ความเป็นปัจเจกกลายเป็นเรื่องของการนิยามความหมายซึ่ง สามารถเลื่อนไหลเปลี่ยนแปลงไปตามบริบท อัตลักษณ์เป็นมโนทัศน์ที่คาบเกี่ยวสัมพันธ์กับวิชาหลายแขนง ทางด้านสังคมศาสตร์ ทั้งสังคมวิทยา มนุษยวิทยา จิตวิทยา และปรัชญา อัตลักษณ์มีความสำคัญเป็นพิเศษเนื่องจากเป็นปริณิชนวลเชื่อมต่อระหว่างข้อทั้งสอง ในด้านหนึ่งอัตลักษณ์ คือ ความเป็นปัจเจกที่เชื่อมต่อและสัมพันธ์กับสังคม(อภิญา เพ็ญฟูสกุล,2546:1-5)

ซึ่งเกี่ยวกับความหมายของอัตลักษณ์นี้ประสิทธิ์ ลีปรีชา(2547: 32-33) ได้กล่าวถึงความหมาย ของอัตลักษณ์ว่า อัตลักษณ์ (Identity) มีรากศัพท์มาจากภาษาลาติน คือ Identitas เดิมใช้คำว่า Idem ซึ่งหมายความว่าเหมือนกัน (The Same) อย่างไรก็ตามโดยพื้นฐานภาษาอังกฤษแล้ว อัตลักษณ์มีความหมาย สองนัยยะด้วยกัน คือ ความหมายเหมือนและความเป็นลักษณะเฉพาะที่แตกต่างออกไป นั่นคือการตีความหมาย เหมือนกันบนพื้นฐานของความสัมพันธ์ และการเปรียบเทียบกันระหว่างคนหรือสิ่งของ ในสองแง่มุมมอง คือ ความคล้ายคลึงและความแตกต่าง Richard Jenk (ins, 1996: 3-4, ในประสิทธิ์ ลีปรีชา2547 , : 33)

นอกจากนั้นแล้ว Jenkins ยังชี้ให้เห็นว่าอัตลักษณ์มิใช่เป็นสิ่งที่มียู่แล้วในตัวของมันเอง หรือ กำเนิดขึ้นมาพร้อมคน หรือ สิ่งของ แต่เป็นสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นและมีลักษณะความเป็นพลวัตอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับการให้ความหมายของ Berger and Luckmann (1967: 173) ใน ประสึทธิ ลีปริชา (2547: 33) ที่ว่าอัตลักษณ์ถูกสร้างขึ้นโดยกระบวนการทางสังคม ครั้นเมื่อตกผลึกแล้วอาจมีความคงที่ปรับเปลี่ยน หรือแม้กระทั่งเปลี่ยนแปลงรูปแบบไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นหลักกล่าวโดย อีกนัยหนึ่งอัตลักษณ์เป็นเรื่องของความเข้าใจและการรับรู้ที่เราเป็นใครและคนอื่นเป็นใครนั้นคือเป็นการดำรงอยู่ว่าเรารู้เกี่ยวกับตัวเราเองอย่างไร และคนอื่นรับรู้เราอย่างไรโดยมีกระบวนการทางสังคมในการสร้างและสืบทอดอัตลักษณ์ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับบริบทของความสัมพันธ์ทางสังคมที่มีต่อคนหรือกลุ่มอื่นๆ ด้วยคุณลักษณะเฉพาะตัว ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ของลักษณะเฉพาะของบุคคล สังคม ชุมชน หรือประเทศนั้นๆ เช่น เชื้อชาติ ภาษา วัฒนธรรมท้องถิ่น และศาสนา ฯลฯ ซึ่งมีคุณลักษณะที่ไม่ทั่วไปหรือสากลกับสังคมอื่นๆ พุดง่าย ๆ คือลักษณะที่ไม่เหมือนกับของคนอื่นๆ อัตลักษณ์เป็นเรื่องที่มีส่วนร่วมกันอยู่หลายประการ เช่น อัตลักษณ์เป็นเรื่องของปัจเจกบุคคล อัตลักษณ์เป็นเรื่องของการสร้างจากบริบทเชิงพื้นที่และเวลา(วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์) อัตลักษณ์เป็นเรื่องของการให้คำนิยามและตีความ มีความหมายเชิงคุณค่า ซึ่งคุณค่าเหล่านั้นไม่จำเป็นต้องได้รับความเป็นสากล แต่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือการสร้างตัวตนจากวัฒนธรรมย่อยก็ได้ ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งพหุลักษณะทางสังคม ซึ่งไม่เหมือนกับเอกลักษณ์ในคำนิยามสมัยแรกที่จะต้องสร้างเพื่อความเป็นปึกแผ่นของสังคมเท่านั้น แต่อัตลักษณ์เป็นเรื่องของการยอมรับในการมีอยู่ของปัจเจกอย่างจริงจังในฐานะพหุวัฒนธรรม

2.2 ประเภทของอัตลักษณ์

อัตลักษณ์ คือความเชื่อมต่อและสัมพันธ์กับสังคม เพราะการแสดงออกซึ่งความสัมพันธ์ต่างๆ กระทำผ่านระบบสัญลักษณ์หลายแบบในอีกด้านหนึ่ง อัตลักษณ์เกี่ยวกับมิติภายในของความเป็นเราอย่างมากทั้งในด้านอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด เพราะมนุษย์ให้ความหมายหรือเปลี่ยนแปลงความหมายเกี่ยวกับตนเองที่สัมพันธ์กับโลก (อภิญา เพ็งสกุล . 2543 :4)

จึงได้แบ่งอัตลักษณ์เป็น 2 ระดับ ได้แก่อัตลักษณ์ส่วนบุคคลและอัตลักษณ์ทางสังคม อธิบายได้ดังต่อไปนี้ 16 อัตลักษณ์ส่วนบุคคล ประสึทธิ ลีปริชา (2543 : 33) กล่าวว่าอัตลักษณ์ส่วนบุคคล (Personal Identity) เป็นการมองตนเองในแง่มุมต่างๆ ของสังคมที่เราเป็นใคร เช่น นางสาว ก. มองตนเองว่าเป็นคนไทย เป็นคนใต้ เป็นผู้หญิง เป็นนักศึกษา เป็นพุทธศาสนิกชน ซึ่งการมองตนเองในแง่มุมต่างๆ ของนางสาว ก. ก็คืออัตลักษณ์ในแง่มุมต่างๆของนางสาว ก.นั่นเอง นันทนา น้ำฝน (2536 : 36) กล่าวถึงอัตลักษณ์ส่วนบุคคล สรุปได้ว่าอัตลักษณ์ของบุคคลเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งในตัวบุคคลที่ทำให้บุคคลนั้นมีความเป็นตัวของตัวเองซึ่งแตกต่างจากผู้อื่นเห็นได้ว่าอัตลักษณ์เป็นคุณลักษณะประการหนึ่งในตัวบุคคล ซึ่งในทางสังคมวิทยาถือว่าเมื่อบุคคลมาอยู่ร่วมกันในสังคม ต้องมีการติดต่อสื่อสารกันหรือมีการกระทำทางสังคมระหว่างกัน โดยพฤติกรรมที่แต่ละบุคคลแสดงออกมาเป็นปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ขึ้นอยู่กับปทัสถานทางสังคมตามโครงสร้างทางสังคมนั้นๆ การกระทำระหว่างกันทางสังคมทำให้บุคคลมีบทบาทตามสถานการณ์ที่ตนสัมพันธ์อยู่ อัตลักษณ์ทางสังคม

อัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) เป็นลักษณะอย่างหนึ่งในตัวบุคคลที่จะทำให้บุคคลนั้นมีความเป็นตัวของตัวเองซึ่งแตกต่างจากผู้อื่นเห็นได้ว่าอัตลักษณ์เป็นคุณลักษณะประการหนึ่งในตัวบุคคล ซึ่งในทางสังคมวิทยา มองว่า เมื่อบุคคลมาอยู่ร่วมกันในสังคมก็มีการติดต่อสื่อสารกันหรือมีการกระทำทางสังคมระหว่างกัน (Social Interaction) โดยพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาเป็นปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Interaction) ขึ้นอยู่กับสังคม (Social Norms) ตามโครงสร้างทางสังคมนั้นๆ การกระทำระหว่างกันทางสังคมทำให้บุคคลมีบทบาทตามสถานการณ์ที่ตนสัมพันธ์อยู่ เพื่อศึกษาความคาบเกี่ยวและปฏิสัมพันธ์ของทั้งสองระดับนี้ บุคลิกภาพไม่ได้หมายถึงการตอบสนองต่อสิ่งเร้าข้างนอกแต่เป็นความพร้อมหรือแนวโน้มที่จะตอบสนอง (อภิญา เฟื่องฟูสกุล, 2546 : 33)

นัทธนัย ประสานนาม(2550: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงอัตลักษณ์ว่าอัตลักษณ์ เป็นความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อตนเองว่า “ฉันคือใคร” ซึ่งเกิดขึ้นจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวเรากับคนอื่นโดยผ่านการมองเห็นตนเองและคนอื่นมองเราอัตลักษณ์ต้องการความตระหนักในตัวเองและพื้นฐานของการเลือกบางอย่าง นั่นคือเราจะต้องแสดงตนหรือยอมรับอย่างตั้งใจกับอัตลักษณ์ที่เราเลือกความสำคัญของการแสดงตนก็คือการระบุได้ว่าเรามีอัตลักษณ์เหมือนกลุ่มหนึ่งและมีความแตกต่างจากกลุ่มอื่นอย่างไรและ “ฉันเป็นใคร” ในสายตาของคนอื่น “อัตลักษณ์” มีความแตกต่างจากคำว่าบุคลิกภาพเนื่องจากบุคคลอาจมีความเหมือนกันได้ในแง่ของบุคลิกภาพ เช่น การมีนิสัยหรือลักษณะบางอย่างที่อาจจะเหมือนกันได้แต่การเหมือนกันในด้านอัตลักษณ์ของบุคคลนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความรู้สึกร่วมกันในด้านตระหนักรู้อย่างเกี่ยวกับตัวตนของเราหมายถึงการยอมรับในความเป็นตัวตนประกอบเข้ากับการแสดงตัวตนให้เห็นว่ามีความเหมือนกันหรือแตกต่างอย่างไรกับกลุ่มอื่นหรือบุคคลอื่น

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่าอัตลักษณ์ที่แสดงออกมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ อัตลักษณ์ส่วนบุคคล คือ ลักษณะบุคคลที่นิยมตัวเองว่าคือใครเป็นสิ่งที่ป็นรูปธรรมจนเกือบจะจับต้องและ รู้สึกได้ เช่น รูปร่างหน้าตา เพศ สถานะ ความรู้และอัตลักษณ์ทางสังคมเป็นภาพที่บุคคลอื่นมีต่อบุคคลหนึ่งโดยอาศัยสัญลักษณ์ที่มีลักษณะเป็นนามธรรม ดังนั้นอัตลักษณ์กับสังคมจึงแยกกันไม่ออกเนื่องจากการนิยามความเป็นตัวตนของอัตลักษณ์นั้นต้องมีการอ้างอิงกับสังคม แม้จะเป็นในระดับตัวบุคคลก็ยังคงมีการนิยามตนเองว่ามีบทบาทอย่างไรในสังคมที่บุคคลอาศัยอยู่ อัตลักษณ์เป็นเรื่องที่มีส่วนร่วมกันอยู่หลายประการ เช่นอัตลักษณ์เป็นเรื่องของปัจเจกชน อัตลักษณ์เป็นเรื่องของการสร้างจากบริบทเชิงพื้นที่และเวลา(วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์) อัตลักษณ์เป็นเรื่องของการให้ค่านิยมและตีความมีความหมายเชิงคุณค่าซึ่งคุณค่าเหล่านั้นไม่จำเป็นต้องได้รับความเป็นสากล แต่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือการสร้างตัวตนจากวัฒนธรรมย่อยได้ ทำให้เกิดการยอมรับซึ่งพหุลักษณะทางสังคม ซึ่งไม่เหมือนกับเอกลักษณ์ในค่านิยมสมัยแรกที่จะต้องสร้าง เพื่อความเป็นปึกแผ่นของสังคมเท่านั้น แต่อัตลักษณ์เป็นเรื่องของการยอมรับในการมีอยู่ของปัจเจกอย่างจริงจังลักษณะสำคัญอัตลักษณ์ยังเป็นเรื่องของการใช้สัญลักษณ์ (Symbol) เพราะการแสดงออก ซึ่งความสัมพันธ์ต่างๆจะกระทำโดยผ่านระบบสัญลักษณ์ที่หลากหลายรูปแบบในอีกด้านหนึ่งอัตลักษณ์ ก็ยังเกี่ยวข้องกับมิติ “ภายใน” ของความเป็นตัวเราอย่างมากทั้งในด้านของอารมณ์ ความรู้สึกเรา เพราะมนุษย์ให้ความหมายหรือเปลี่ยนแปลงความหมายที่เกี่ยวกับตนเองในกระบวนการที่เขาสัมพันธ์กับโลกและปริมณฑลของอัตลักษณ์และตัวตนที่มันซ้อนทับกันอยู่ จึงมีการจัดแบ่งประเภทของอัตลักษณ์เป็น 2 ระดับคือระดับอัตลักษณ์ส่วนบุคคล (Personal Identity) และอัตลักษณ์ทางสังคม (Social Identity) ที่จะใช้

แสดงตน เช่น การที่สังคมกำหนดบทบาทหน้าที่และระบบคุณค่าที่ติดตัวมา ความเป็นพ่อ ความเป็นเพื่อน ความเป็นสามีภรรยา เข็มโรงเรียน ผ้าที่พันคอของทิม ภาษาหรือบางทีอาจเห็นได้ จากเสื้อผ้าที่ใส่ สัญลักษณ์และการสร้างภาพแทนความจริง (Representation) เป็นสิ่งสำคัญในการแสดงให้เห็นแนวทางหรือที่เรามีอัตลักษณ์ร่วมกับบุคคลบางคนและการแยกแยะตัวเราด้วยการสร้างความต่างจากคนอื่น ในความเข้าใจนี้เองแม้ว่าในฐานะของบุคคลเราควรจะยอมรับในอัตลักษณ์ต่างๆอย่างตั้งใจ อัตลักษณ์เหล่านั้นยังเป็นผลผลิตที่สำคัญของสังคมที่เราอาศัยอยู่และความสัมพันธ์ ระหว่างตัวเรากับคนอื่น อัตลักษณ์จึงได้จัดเตรียมการเชื่อมโยงระหว่างบุคคลกับโลกที่เขาอาศัยอยู่นอกจากนี้ อัตลักษณ์ยังรวมถึงเรื่องราว “ฉันมองตัวฉันเองอย่างไรและคนอื่นมองฉันอย่างไร” มันเข้าไปเกี่ยวกับตัวตน (Self) และสิ่งที่อยู่ภายใน มันเป็นการกำหนดตำแหน่งที่ระลึกจู้จากสังคม ซึ่งเกิดขึ้นจากการที่คนอื่นรับรู้ด้วยไม่ใช่แค่ เรารับรู้เท่านั้น อย่างไรก็ตามการที่เรามองตัวเราอย่างไรและคนอื่นมองเราอย่างไร มันอาจไม่สอดคล้องกันเสมอไป

2.3 รูปแบบของงานอัตลักษณ์

รูปภาพที่ 37 ออกแบบโลโก้ เน้นตัวอักษร

(ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/158048268160847779/?nic_v2=1a2Zu264C)

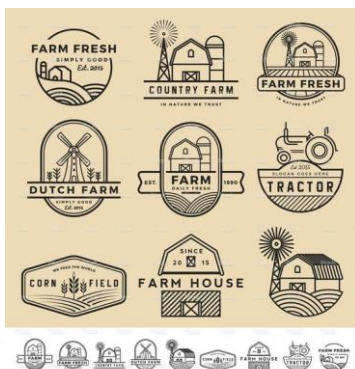
รูปภาพที่ 38 ออกแบบโลโก้ เน้นตัวอักษรสื่อให้เห็นภาพ
(ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/575264552403974707/?nic_v2=1a2Zu264C)

รูปภาพที่ 39 ออกแบบโลโก้ ใช้ตัวอักษรผสมกับลายเส้นสื่อให้เห็นภาพ
(ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/AYtj0DA74JW7wLOQ8kohzwrSOW19HEda-KSR2rZIEWTSdOFZU53Kk4/?nic_v2=1a2Zu264C)

รูปภาพที่ 40 ออกแบบโลโก้ ใช้เส้นเข้มเพื่อให้เห็นจุดเด่นในภาพ
(ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/361836151305286143/?nic_v2=1a2Zu264C)

รูปภาพที่ 41 ออกแบบโลโก้ เน้นลายเส้นให้เกิดภาพให้เด่นกว่าตัวอักษร
(ที่มา : https://www.pinterest.com/pin/296463587956232526/?nic_v2=1a2Zu264C)

3.บรรจุภัณฑ์

3.1 ความหมาย

บรรจุภัณฑ์หรือการบรรจุหีบห่อ หมายถึงศาสตร์และศิลป์ที่ใช้ในการบรรจุสินค้าโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการคุ้มครองปกป้องสินค้าจากผู้ผลิตจนถึงมือลูกค้าอย่างปลอดภัยด้วยต้นทุนการผลิตที่เหมาะสม

จากความหมายพอสรุปได้ว่าบรรจุภัณฑ์นั้นหมายถึง เรื่องของวิทยาศาสตร์ และเรื่องของศิลปะที่ใช้เพื่อการบรรจุสินค้าโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและทำให้เกิดความเสียหายกับสิ่งแวดล้อม และบรรจุภัณฑ์นั้นจะต้องปกป้องตัวสินค้าให้อยู่ในสภาพที่ดีจากแหล่งผลิตจนถึงมือลูกค้าโดยไม่ได้รับความเสียหาย ทั้งนี้บรรจุภัณฑ์นั้นๆ จะต้องมีต้นทุนของการผลิตที่ไม่สูงจนเกินไป

ความสำคัญของการบรรจุภัณฑ์

ประเทศของเรามีสินค้ามีผลิตผลทางด้านเกษตรกรรม และการประมงมากมาย เช่นผักสด ผลไม้สด และสินค้าที่เป็นอาหารจากทะเล สิ่งทีกล่าวมานี้จะได้รับความเสียหายมากเนื่องจากสภาวะของอากาศการบรรจุหีบห่อ และการขนส่งที่เหมาะสมมีส่วนที่จะช่วยลดความเสียหายเหล่านั้นลงได้ซึ่งเป็นการช่วยให้ผลผลิตที่กล่าวถึงมือผู้บริโภคในสภาพที่ดี และจะทำให้ขายได้ในราคาที่สูงอีกด้วย

นอกจากนี้แล้วผลิตภัณฑ์อื่น ๆ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากอาหารแปรรูปถ้าการบรรจุภัณฑ์และการขนส่งที่เหมาะสมมีส่วนที่จะช่วยลดความเสียหายและสามารถ จำหน่ายได้ในราคาที่สูงเช่นกัน

จะเห็นได้ว่าการบรรจุภัณฑ์นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อผลผลิต ทั้งหลายซึ่งสามารถสรุปเป็นรายละเอียดเป็นข้อๆ ได้ ดังนี้

1. รักษาคุณภาพ และปกป้องตัวสินค้า เริ่มตั้งแต่การขนส่ง การเก็บให้ ผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์เหล่านั้นมิให้เสียหายจากการปนเปื้อนจากฝุ่นละออง แมลง คน ความชื้น ความร้อน แสงแดด และการปลอมปน เป็นต้น

2. ให้ความสะดวกในเรื่องการขนส่ง การจัดเก็บมีความรวดเร็วในการขนส่งเพราะสามารถรวมหน่วยของผลิตภัณฑ์เหล่านั้นเป็นหน่วยเดียวได้ เช่น ผลไม้หลายผลนำลงบรรจุในลังเดียว หรือ เครื่องดื่มที่เป็นของเหลวสามารถบรรจุลงในกระป๋องหรือขวดได้เป็นต้น

3. ส่งเสริมทางการตลาด บรรจุกฎภัณฑ์เพื่อการจัดจำหน่ายเป็นสิ่งแรกที่ผู้บริโภคเห็น ดังนั้น บรรจุกฎภัณฑ์จะต้องทำหน้าที่บอกกล่าวสิ่งต่างๆของตัวผลิตภัณฑ์โดยการบอกข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดของตัวสินค้า และนอกจากนั้นจะต้องมีรูปปลั๊กซ์ที่มีสวยงามสะดุดตาเชิญชวนให้เกิดการตัดสินใจซื้อ ซึ่งการทำหน้าที่ดังกล่าวของบรรจุกฎภัณฑ์นั้นเป็นเสมือนพนักงานขายที่ไร้เสียง (Silent Salesman) วัตถุประสงค์ของการออกแบบบรรจุกฎภัณฑ์

1. เพื่อสร้างบรรจุกฎภัณฑ์ให้สามารถเอื้อประโยชน์ด้านหน้าที่ใช้สอยได้ดี มีความปลอดภัย ประหยัดและมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อสร้างบรรจุกฎภัณฑ์ให้สามารถสื่อสารและสร้างผลกระทบต่อผู้บริโภคโดยใช้ความรู้แขนงศิลปะเข้ามาสร้างคุณลักษณะ เช่น มีเอกลักษณ์มีลักษณะพิเศษที่ดึงดูดและสร้างการจดจำตลอดจนเข้าถึงความหมายและคุณประโยชน์ของผลิตภัณฑ์

3. เพื่อปกป้องคุ้มครองและรักษาคุณภาพสินค้า

4. เป็นตัวชี้บ่งและสื่อสารรายละเอียดสินค้า ดึงดูดผู้บริโภค แสดงถึงภาพลักษณ์

5. เป็นต้นทุนในการผลิตสินค้า เมื่อบรรจุกฎภัณฑ์ดีย่อมมีส่วนช่วยให้มูลค่าสินค้าสูงขึ้น

ประเภทของบรรจุกฎภัณฑ์

ภาพที่ 42 บรรจุกฎภัณฑ์เฉพาะหน่วย

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/thanyalak12557/khwam-hmay-khxng-brrcu-phanth>)

1. บรรจุกฎภัณฑ์เฉพาะหน่วย

บรรจุกฎภัณฑ์จะห่อหุ้มและสัมผัสกับผลิตภัณฑ์โดยตรง บรรจุกฎภัณฑ์ชั้นในจะทำหน้าที่หลักในการป้องกันสินค้าจากความชื้นและอากาศ ที่จะทำให้ผลิตภัณฑ์เสียคุณภาพ คุณลักษณะมีรูปร่างลักษณะต่าง ๆ เช่น เป็นขวด กระป๋อง หลอด ถัง ก่อ่ง การออกแบบสามารถทำให้มีลักษณะพิเศษเฉพาะหรือทำให้มีรูปร่างที่เหมาะสมแก่การจับถือ และอำนวยความสะดวกต่อการใช้ผลิตภัณฑ์ภายใน พร้อมทั้งทำหน้าที่ให้ความปกป้องแก่ผลิตภัณฑ์โดยตรง

ภาพที่ 43 บรรจุภัณฑ์ชั้นใน

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/thanyalak12557/khwam-hmay-khxng-brrcu-phanth>)

2. บรรจุภัณฑ์ชั้นใน

ทำหน้าที่ในการห่อหุ้มบรรจุภัณฑ์ชั้นในไม่ให้เกิดรับแรงกระแทกจากภายนอก บรรจุภัณฑ์ชั้นที่สองมีหน้าที่รวบรวมบรรจุภัณฑ์ชั้นแรกไว้ด้วยกัน หรือเป็นชุดในการจำหน่ายรวมตั้งแต่ 2 – 24 ชิ้นขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ชั้นแรกคือ ป้องกันรักษาผลิตภัณฑ์จากน้ำ ความชื้น ความร้อน แสง แรงกระทบกระเทือน และอำนวยความสะดวกแก่การขายปลีกย่อย เพื่อความสะดวกในการป้องกันและขนส่ง และทำหน้าที่ขายด้วยจึงต้องทำการออกแบบให้สวยงามดึงดูดใจผู้บริโภค เช่น กล่องบรรจุเครื่องดื่มกระป๋องชนิด 6 กระป๋อง กล่องกาแฟชนิด 50 ซองหรือกล่องบรรจุหลอดยาสีฟัน

ภาพที่ 44 บรรจุภัณฑ์ชั้นนอกสุด

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/thanyalak12557/khwam-hmay-khxng-brrcu-phanth>)

3. บรรจุกัญท์ชั้นนอกสุด

บรรจุกัญท์ที่เป็นหน่วยรวมขนาดใหญ่ ทำหน้าที่ในการป้องกันผลิตภัณฑ์ การขนถ่ายสินค้า เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วในระหว่างการขนส่ง ลักษณะของบรรจุกัญท์ นี้ ได้แก่ หีบ ไม้ลัง กล่องกระดาษค่อนข้างขนาดใหญ่ที่บรรจุสินค้าไว้ภายใน ลักษณะของบรรจุกัญท์

ความสับสนในเรื่องบรรจุกัญท์ที่พบบ่อย คือ การเรียกขานสิ่งต่าง ๆ ที่ใช้บรรจุผลิตภัณฑ์ว่าเป็นบรรจุกัญท์ไปเสียทั้งหมด ตัวอย่างเช่น ซ็อกซอสมะเขือเทศมา 1 ขวดแล้วเทแบ่งลงในถ้วยเล็กๆ บนโต๊ะอาหาร ขวดซอสเป็นบรรจุกัญท์ ส่วนถ้วยแบ่งนั้นจะเป็นภาชนะบรรจุ เป็นต้น

สินค้าที่ไม่มีบรรจุกัญท์ที่ดีและน่าเชื่อถือนั้น ลองตั้งคำถามกับตัวเองว่าท่านจะซื้อสินค้านั้นหรือไม่ ตัวอย่างเช่น ยาสีฟันที่ท่านใช้เป็นประจำที่เคยบรรจุอยู่ในหลอดلاميเนทและกล่องกระดาษที่พิมพ์สวยงาม แล้วอยู่มาวันหนึ่งยาสีฟันนั้นอยู่ในถุงพลาสติกมีหนังยางรัดที่ปากถุง

จากภาพน่าจะเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าบรรจุกัญท์มีความสำคัญในด้านต่างๆ หลายประการต่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

โดยสรุปแล้วความสำคัญของบรรจุกัญท์จะมาจากสาเหตุ 4 ประการอันประกอบไปด้วย

1. การรองรับรวบรวม
2. การปกป้องคุ้มครอง
3. ความสะดวกสบายในการใช้สอยและการผลิต
4. การสื่อประชาสัมพันธ์ให้กับตัวผลิตภัณฑ์

สิ่งที่กล่าวมาทั้ง 4 ประการนั้นเป็นลักษณะอันพึงประสงค์ของบรรจุกัญท์ที่จำเป็นประกอบเข้าด้วยกันจึงจะเป็นบรรจุกัญท์ที่ดี ดังนั้นภาชนะบรรจุต่างๆที่เพิ่มองค์ประกอบดังกล่าวครบก็จะกลายเป็นบรรจุกัญท์ได้เหมือนกันเช่นถ้วยพลาสติกใสๆที่บรรจุน้ำ หน้าที่และประโยชน์ของบรรจุกัญท์ทำหน้าที่ทั้งต่อตัวผลิตภัณฑ์โดยตรง และหน้าที่สื่อข้อมูลที่เกี่ยวกับตัวผลิตภัณฑ์

1. การทำหน้าที่บรรจุใส่สินค้า เช่น ใส่ห่อสินค้า ด้วยการชั่งตวงวัดหรือนับ
2. การทำหน้าที่คุ้มครองป้องกันตัวผลิตภัณฑ์ ไม่ให้สินค้าเสียรูป แตกหัก ไหลซึม
3. ทำหน้าที่รักษาคุณภาพอาหาร เช่น ป้องกันอากาศซึมผ่าน ป้องกันแสง ป้องกันความชื้น เป็นต้น
4. ทำหน้าที่เป็นฉลากแสดงข้อมูลรายละเอียดของสินค้า เช่น เครื่องหมายการค้า ข้อมูลส่วน ผสม แหล่งผลิต เป็นต้น

5. ทำให้ตั้งราคาขายได้สูงขึ้น เนื่องจากความสวยงามของบรรจุกัญท์จะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้า
  6. เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดวางขนส่งและจัดแสดง
  7. สร้างความน่าสนใจและดึงดูดผู้บริโภค เป็นการส่งเสริมการขายและเพิ่มยอดขาย
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาของบรรจุกัญท์

ในกระบวนการสร้างสรรค์บรรจุกัญท์ มีองค์ประกอบที่เข้ามาเกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อราคาของการพัฒนาบรรจุกัญท์ ทั้งต่อราคารวมและราคาต่อหน่วย ดังนี้

1. ราคาต้นทุนของวัสดุบรรจุกัญท์
2. ราคาของกรรมวิธีการผลิตบรรจุกัญท์

3. ราคาของการเก็บรักษาและการขนส่ง
4. ราคาของเครื่องมือเครื่องจักร ที่ใช้ในการผลิตและบรรจุภัณฑ์
5. ราคาของการใช้แรงงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 องค์ประกอบ

องค์ประกอบของบรรจุภัณฑ์ (Components of Packaging)

ภาพที่ 45 บรรจุภัณฑ์แบบกล่อง

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/packagingforalogistics/xngkh-prakxb-khxng-brrcu-phanth-1>)

ในการจัดสร้างบรรจุภัณฑ์ใดๆ จะมีองค์ประกอบที่จะก่อเกิดการบรรจุภัณฑ์ที่ดี คือตัวบรรจุภัณฑ์ วัสดุที่ใช้ในการผลิตบรรจุภัณฑ์ เครื่องจักรที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์ต่างๆ เช่น เครื่องซีลถุง และบุคลากรที่มีความรู้ด้านบรรจุภัณฑ์

ตัวบรรจุภัณฑ์

บรรจุภัณฑ์มีรูปทรงเรขาคณิตที่แตกต่างกัน อาจเป็นสี่เหลี่ยม อาจเป็นทรงกลม ทรงแบน หรือ มีส่วนสูงและเป็นรูปร่างรี หรือลักษณะแบบใดๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับการใช้ประโยชน์ บรรจุภัณฑ์จะแบ่งออกได้เป็นประเภท คือ

บรรจุภัณฑ์หลัก (Primary Package)

คือ บรรจุภัณฑ์ที่สัมผัสอยู่กับตัวผลิตภัณฑ์หรือเป็นสิ่งที่บรรจุผลิตภัณฑ์ไว้ จะทำหน้าที่ป้องกันแก่ผลิตภัณฑ์โดยตรง อาจจะใช้วัสดุชนิดต่างๆ ได้ เช่น ขวดน้ำปลา หลอดยาสีฟัน กระดาษห่อขนม ตลับใส่ยาประเภทครีม กระจุกเครื่องสำอาง ขวดแก้วบรรจุน้ำหอม ขวดพลาสติก ใส่ครีมบำรุงผิว กระจุกแป้ง ของใส่ยาทมิใจ ถุงพลาสติกบรรจุขนมต่างๆ ฯลฯ

บรรจุภัณฑ์รอง (Secondary Package)

คือ บรรจุภัณฑ์ที่อยู่ถัดออกมาอีกชั้นหนึ่ง ทำหน้าที่รวบรวมผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์หลัก จำนวนมากกว่า 2 ชิ้น เข้าด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการจำหน่ายหรือการขนส่งจำนวนมาก เช่น กล่องกระดาษลูกฟูกบรรจุนมกล่อง U.H.T. 1 โหล หรือแผ่นพลาสติกรัดรูป (Shrink Film) ที่ห่อนม U.H.T. จำนวน 6 กล่องเข้าด้วยกัน ลังพลาสติกใส่ขวดน้ำอัดลม เป็นต้น บรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 2 นั้นนอกจาก

ทำหน้าที่รวบรวมหน่วยบรรจุของผลิตภัณฑ์แล้ว อาจเพื่อป้องกันการแตกหักเสียหายของสินค้าเพิ่มขึ้น เช่น สบู่แต่ละก้อนจะห่อด้วยกระดาษไข 1 ชั้น แล้วใส่กล่องกระดาษ หรือห่อด้วยกระดาษลามิเนตที่พิมพ์ไว้สวยงามทับอีกชั้นหนึ่ง หรือขวดเหล่านี้จะบรรจุใส่กล่องกระดาษอีกชั้นหนึ่ง วัตถุประสงค์ที่เป็นรูปทรงกลมมักต้องการบรรจุภัณฑ์ชั้นที่ 2 เพิ่มขึ้นเพื่อใช้แก้ปัญหาในด้านการวางเรียงซ้อน และเพื่อความสวยงามในการวางโชว์ขายในร้านค้าปลีก

3.3 ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์

ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์

3.3.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ถือเป็นเรื่องสำคัญของการออกแบบบรรจุภัณฑ์เพราะกลุ่มเป้าหมายสามารถส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์ได้โดยตรง

ผู้ประกอบการจะต้องศึกษาและเรียนรู้ความต้องการของตลาดและความต้องการของผู้บริโภค โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้สามารถออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ตรงต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด ตัวอย่างกลุ่มเป้าหมาย เช่น วัยรุ่น วัยทำงาน แม่บ้าน เด็ก ฯลฯ เป็นต้น

3.3.2 กำหนดชื่อตราสินค้า (Brand) ตราสินค้าใช้เป็นชื่อหรือเครื่องหมายสำหรับการเรียกขานผลิตภัณฑ์ ผู้ประกอบการจะต้องทำการกำหนดชื่อตราสินค้าให้เรียบร้อยก่อนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ โดยกำหนดให้ชื่อตราสินค้ามีความเป็นเอกลักษณ์ ชัดเจน น่าสนใจ ที่สำคัญจะต้องเป็นที่จดจำได้ง่ายแก่ผู้บริโภคตราสินค้าที่ดึนั้นสามารถยกตัวอย่างได้ดังนี้ คือตั้งตามชื่อเจ้าของกิจการ ตั้งตามความเชื่ออันเป็นมงคล ตั้งตามแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์ หรือตั้งโดยการผสมคำที่มีความหมายให้เกิดเป็นคำใหม่ที่มีเอกลักษณ์ ฯลฯ เป็นต้น

ลักษณะที่ดีของตราสินค้าที่ดี

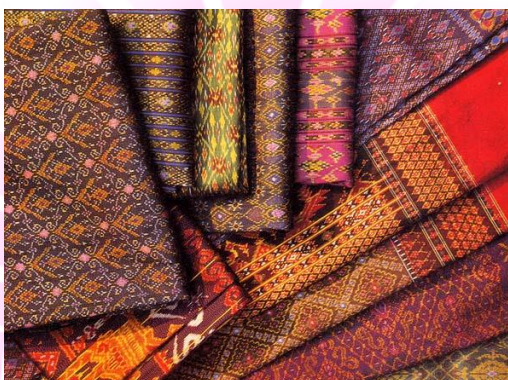
- สั้น กะทัดรัด จดจำได้ง่าย ออกเสียงได้ง่ายมีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว
- แปลเป็นภาษาต่างประเทศได้ง่ายมีความหมายที่เหมาะสม
- สามารถบอกถึงคุณสมบัติที่สำคัญของผลิตภัณฑ์
- สอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมของกลุ่มลูกค้าเป้าหมายสามารถนำไปจดทะเบียนการค้าได้ ต้องไม่ซ้ำกับของเดิมที่มีอยู่

3.3.3 วัสดุที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ วัสดุมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การที่ผู้ประกอบการตัดสินใจว่าจะใช้วัสดุอะไรมาผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์นั้น ท่านควรคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละประเภท ที่จะนำมาผลิตบรรจุภัณฑ์เป็นสำคัญ เนื่องวัสดุแต่ละชนิดแต่ละชนิดจะมีคุณสมบัติที่เป็นข้อดีและข้อเสียในการคุ้มครองผลิตภัณฑ์ให้คงคุณภาพ การยืดอายุผลิตภัณฑ์ และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ที่แตกต่างกันไป หากท่านเลือกใช้วัสดุไม่ถูกต้องนอกจากจะทำให้เกิดผลกระทบต่อตัวผลิตภัณฑ์ ผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมแล้ว ยังเป็นสาเหตุให้เกิดต้นทุนในการผลิตบรรจุภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

3.3.4 รูปทรง บรรจุภัณฑ์ ที่มีรูปร่างสวยงาม สามารถสร้างความประทับใจให้กับผู้บริโภค ถึงแม้ผู้บริโภคจะยังมิได้สัมผัสกับตัวผลิตภัณฑ์ที่อยู่ภายใน รูปทรงของบรรจุภัณฑ์สามารถสร้างความเป็นเอกลักษณ์ได้ กล่าวคือเมื่อผู้บริโภคเห็นรูปทรงสามารถรับรู้ได้ทันทีว่าเป็นผลิตภัณฑ์อะไรและมีชื่อตราสินค้าอะไร หรือจะเป็นผลิตภัณฑ์เดี่ยวแตกต่างกันที่ชื่อตราสินค้า

3.3.5 สีเส้นและกราฟฟิก สีเส้นและกราฟฟิกนี้คือการรวมของการใช้สัญลักษณ์ ตัวอักษร ภาพประกอบ ลวดลายและพื้นผิว ซึ่งส่วนประกอบทั้งหมดสามารถบ่งบอกถึงชื่อตราสินค้า ลักษณะผลิตภัณฑ์ ที่บรรจุอยู่ภายในได้และสามารถแสดงถึงแหล่งที่มาของผลิตภัณฑ์ได้ด้วย

4.ผ้าทอ

ภาพที่ 46 ผ้าทอ จ.สุรินทร์

(ที่มา: <https://bukunlada.wordpress.com>)

4.1 ความหมาย

ผ้า เป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ของการดำรงชีวิตของมนุษย์ นอกจาก อาหาร ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค การทอผ้าของไทย มีมาแต่โบราณ ดังปรากฏในจดหมายเหตุและพงศาวดารครั้งสมัยสุโขทัย อยุธยา และกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีการทอผ้าตามกลุ่มชนต่างๆ ของไทย เช่น ข่า กระเส้า กระเสิง ส่วย ฯลฯ

ผ้าทอในประเทศไทย แสดงถึง ศิลปะภูมิปัญญาของชุมชน สามารถแบ่งประเภทของผ้าทอได้เป็นสองประเภท ตามวัตถุประสงค์ในการทอ และกรรมวิธีในการทอ คือ

1.ผ้าทอที่แบ่งตามวัตถุประสงค์ที่ใช้ ได้แก่ ผ้ายและไหม

- ผ้าย เป็นพืชเศรษฐกิจที่ปลูกทั่วไปในทุกภาคของประเทศไทย เป็นพืชเขตร้อน ชอบดินปนทราย และอากาศโปร่ง ไม่ชอบที่ร่ม เส้นใยของผ้ายจะดูดความชื้นได้ง่าย และเมื่อดูดความชื้นแล้วจะระเหยเป็นไอ ดังนั้นเมื่อสวมใส่เสื้อผ้าที่ทำด้วยผ้ายจะมีความรู้สึกเย็นสบาย

ภาพที่ 47 ฝ้าย

(ที่มา: https://www.technologychaoban.com/agricultural-technology/article_128715)

- ไหม เส้นใยไหมได้จากตัวไหม ซึ่งส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงไหมกันในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง ตัวไหมมีลักษณะคล้ายหนอน เมื่อแก่ตัวจะชักใยหุ้มตัวของมันเอง เรียกว่า รังไหม รังไหมนี้จะนำมาสาวเป็น เส้นไหม แล้วจึงนำไปฟอกด้วยการต้มด้วยด่างและนำมา กวักเพื่อให้ได้ เส้นใยไหม หลังจากนั้นจึงนำมาย้อมสีและนำไปทอเป็นผืนผ้าตามที่ต้องการ เส้นไหมมี คุณสมบัติ ลื่น มัน และยืดหยุ่นได้ดี

ภาพที่ 48 ไหม

(ที่มา: https://pr.prd.go.th/ubonratchathani/ewt_news.php?nid=7116&filename=index)

4.1.1. ผ้าทอที่แบ่งตามกรรมวิธีในการทอ ซึ่งมีชื่อเรียกต่างกันอย่างออกไปตามลวดลายที่เกิดจากการทอบนผืนผ้า เช่น

- ผ้ามัดหมี่ มีกรรมวิธีการทอที่ทำให้ให้เกิดลวดลายโดยการย้อมเส้นฝ้ายให้ต่าง โดยการผูกมัดให้เกิดช่องว่าง การทอผ้ามัดหมี่แต่ละผืนต้องใช้เวลาและความประณีต โดยจัดเรียงเส้นไหม และฝ้ายให้สม่ำเสมอคงที่ กรรมวิธีต้องเรียงลำดับก่อนหลังให้ถูกต้อง เพื่อทำให้เกิดลวดลายสวยงามตามต้องการ

ภาพที่ 49 ผ้ามัดหมี่

(ที่มา http://www.otoptoday.com/newweb/view_product.php?product_id=6250)

- ผ้าจก การทอจกเป็นกรรมวิธีของการทอและการปักผ้าไปพร้อมๆกัน การทอลวดลายใช้วิธีการเพิ่มด้ายเส้นพุ่งพิเศษเข้าเป็นช่องๆไม่ติดต่อกันตลอดหน้ากว้างของผ้า ซึ่งจะทำให้ได้โดยใช้ไม้หรือขนเม่น หรือนิ้วมือยกขึ้นเป็นการทอผสมการปักกลายๆ

ภาพที่ 50 ผ้าจก

(ที่มา: https://www.qsds.go.th/monmai/cloth_history.php?cloth_id=1)

- ผ้าขิด เป็นการทอผ้าด้วยกรรมวิธี เชี่ยว หรือสะกิดเส้นด้ายยืนขึ้น แล้วสอดเส้นพุ่งไปตามแนวเส้นยืน จึงหะการสอดเส้นด้ายพุ่งจะทำให้เกิดลวดลายรูปแบบต่างๆ

ภาพที่ 51 ผ้าขิด

(ที่มา: http://cbt.nawatwithi.com/view_detail_otop.php?otop_id=1693)

- ผ้าแพรวา เป็นผ้าทอมือด้วยกรรมวิธีทอผ้าให้เกิดลวดลาย ลักษณะผสมกันระหว่างลายขิดกับลายจก ผ้าแพรวาต้องมีหลายๆลายอยู่ในผืนเดียวกัน

ภาพที่ 52 ผ้าแพรวา

(ที่มา: <https://sites.google.com/a/anukoolnaree.ac.th/wanchai/pha-him-epher-wa>)

- ผ้ายกดอก มีกรรมวิธีการทอให้เกิดลวดลายในการยกตะกรอแยกด้ายเส้นยืน แต่ไม่ได้เพิ่มเส้นด้ายยืน หรือ เส้นพุ่งพิเศษเข้าไปในผืนผ้า แต่ในบางครั้งจะยกดอกด้วยการเพิ่มเส้นพุ่ง จำนวนสองเส้น หรือมากกว่านั้นเข้าไป

ภาพที่ 53 ผ้ายกดอก

(ที่มา: https://www.pinterest.com/pin/6163598982726545/?nic_v2=1a2Zu264C)

ผ้าทอกับโอกาสที่ใช้

ผ้าพื้น

ทอโดยใช้ไหมเส้นพุ่งและไหมยืนสีเดียวเท่านั้น เช่น ไหมพุ่งเป็นสีเขียว ไหมเส้นยืนเป็นสีทองใช้เป็นผ้าถุง หรือในโอกาสอื่นๆ

ภาพที่ 54 ผ้าพื้น

(ที่มา: <https://www.facebook.com/159262410932488/photos/a.570423516483040/786320514893338/>)

ผ้าสไบ

มีลักษณะคล้ายผ้าขาวม้าใช้พาดบ่าในงานบวช งานบุญ และงานรื่นเริงต่างๆ

ภาพที่ 55 ผ้าสไบ

(ที่มา: http://www.otoptoday.com/newweb/view_product.php?product_id=10814)

ผ้าโสร่ง

เป็นผ้าถุงสำหรับผู้ชายใช้ถุงอยู่กับบ้าน หรือใส่ไปในงานพิธีต่างๆ และเป็นผ้าไหว้พ่อ-แม่ของเจ้าบ่าวเจ้าสาว

ภาพที่ 56 ผ้าโสร่ง

(ที่มา: <https://twitter.com/wassanananuam/status/993844726565556225?lang=fr>)

ผ้าถุง

ใช้ถุงอยู่กับบ้าน ใช้ในงานพิธี ใช้เป็นผ้าไหว้ในงานแต่งงาน ได้แก่ ผ้าพื้น

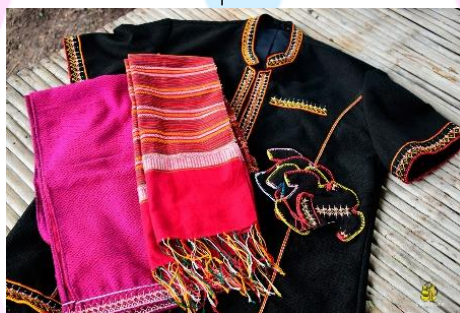

ภาพที่ 57 ผ้าถุง

(ที่มา: <http://www.sukhothaisilks.com/ผ้าถุงฝ้ายตีนจกลายมุก.html>)

ผ้าเก็บ

ใช้สำหรับพาดบ่า ไปวัด หรืองานพิธีต่างๆ

ภาพที่ 58 ผ้าเก็บ

(ที่มา: <https://www.touronthai.com/article/123313>)

4.2 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า

วัตถุดิบ ที่นิยมนำมาใช้ทอผ้า ได้แก่ ไหม ฝ้าย และขนสัตว์นั้น นักวิชาการเชื่อกันว่า มีกำเนิดจากดินแดนอื่นนอกประเทศไทย ไหมนั้นเชื่อว่ามียุคกำเนิดมาจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน แล้วนำไปเผยแพร่ในญี่ปุ่น อินเดีย รวมทั้งดินแดนต่างๆ ในเอเชีย และยุโรป ส่วนฝ้ายเชื่อกันว่าอาจมาจากอาหรับและเผยแพร่เข้ามาใช้กัน อย่างกว้างขวางในอินเดียก่อน จึงเข้ามาในแถบประเทศไทย และประเทศใกล้เคียงภายหลัง จนกลายเป็นพืชพื้นเมืองในแถบนี้ไป สำหรับขนสัตว์เป็นวัสดุที่เหมาะสมกับอากาศหนาว เชื่อกันว่านำมาใช้ทำผ้าในยุโรปตอนเหนือก่อน แล้วจึงแพร่หลายไปสู่ดินแดนอื่นๆ

4.2.1. วัตถุดิบที่ใช้ในการทอ ได้แก่

4.2.1.1 เส้นใยไหมพื้นเมือง หรือ ไหมพันธุ์

ภาพที่ 59 เส้นใยไหมพื้นเมือง หรือ ไหมพันธุ์

(ที่มา: http://www.thaitechno.net/t1/knowledge_detail.php?id=2376&uid=782)

4.2.1.2 สีเคมี หรือ สียวิทยาศาสตร์

ภาพที่ 60 สีเคมี หรือ สียวิทยาศาสตร์

(ที่มา: <https://www.indafix.com/สีย้อมผ้า-มีกี่ประเภท>)

4.2.1.3 น้ำ

ภาพที่ 61 น้ำ

(ที่มา: <https://decor.mthai.com/home-idea/tips-home-idea/30841.html>)

4.2.2. อุปกรณ์ในการย้อมสีไหม ได้แก่

4.2.2.1 หม้อฟอกไหม

ภาพที่ 62 หม้อฟอกไหม

(ที่มา: <https://www.prachachat.net/public-relations/news-75190>)

4.2.2.2 หม้อย้อมสี

ภาพที่ 63 หม้อย้อมสี

(ที่มา: <http://lannacrafts.net/vstour/index.php?p=pamai>)

4.2.2.3 ไม้พาย

ภาพที่ 64 ไม้พาย

(ที่มา: <http://costume-skyexits.blogspot.com/2016/10/15-10-2016-1551-skyexits.html>)

4.2.2.4 เครื่องชั่ง

ภาพที่ 65 เครื่องชั่ง

(ที่มา: <https://www.officemate.co.th/th/chicken-balloon-เครื่องชั่งสปริง-จานกลมต้น-15-ก-ตราไก่บอลูน-ofm9180020>)

4.2.2.5 เต้า

ภาพที่ 66 เต้า

(ที่มา: <https://www.lazada.co.th/products/bbq-3-i122969544.html>)

4.2.3 เครื่องมือในการเตรียมเส้นไหม คือ

4.2.3.1 หลอด

ภาพที่ 67 หลอด

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/webkhayphahimmadhmibanprangkh/pha-him-mad-hmi/khan-txn-kar-tha-pha-him>)

4.2.3.2 ฟืม

ภาพที่ 68 ฟืม

(ที่มา: <https://ftcdc.udru.ac.th/dbknowledge/weaving-equipment.html>)

4.2.3.3 ไน

ภาพที่ 69 ไน

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/webkhayphahimmadhmibanprangkh/pha-him-mad-hmi/khan-txn-kar-tha-pha-him>)

4.2.3.4 หลา

ภาพที่ 70 หลา

(ที่มา: <https://ftcdc.udru.ac.th/dbknowledge/weaving-equipment.html>)

4.2.3.5 อัก

ภาพที่ 71 อัก

(ที่มา: <https://ftcdc.udru.ac.th/dbknowledge/weaving-equipment.html>)

4.2.3.6 กระสวย

ภาพที่ 72 กระสวย

(ที่มา: <https://ftcdc.udru.ac.th/dbknowledge/weaving-equipment.html>)

4.2.3.7 เล็ง

4.2.3.8 ไม้สอด

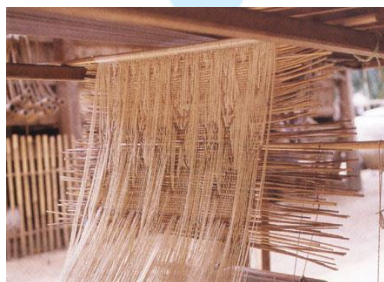

ภาพที่ 73 ไม้สอด

(ที่มา:

<https://www.facebook.com/2263512697245344/photos/rpp.2263512697245344/2540451222884822/?type=3&theater>)

4.2.3.9 ตะกอลายขีด

ภาพที่ 74 ตะกอลายขีด

(ที่มา: <http://www.openbase.in.th/node/5631>)

4.2.4 วัสดุ อุปกรณ์ในการทอ ได้แก่

4.2.4.1 กี่พื้นเมือง หรือ กี่มือ

ภาพที่ 75 กี่พื้นเมือง หรือ กี่มือ

(ที่มา: <https://www.facebook.com/mfmpcotton/photos/กี่-หรือ-ทูก-เป็น-เครื่องมือ-สำหรับ-ทอ-ผ้า-มี-หลาย-ขนาด-และ-ชนิด-ค่ะ-แต่-มี-หลัก-การ-พื้น-ฐาน-นอ-ย>)

4.2.4.2 ฟืม

ภาพที่ 76 ฟืม

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/webkhayphahimmadhmibanprangkh/pha-him-mad-hmi/khan-txn-kar-tha-pha-him>)

4.2.4.3 เขาหูก

4.2.4.4 ไม้ม้วนผ้า

ภาพที่ 77 ไม้ม้วนผ้า

(ที่มา: http://thorphamaihahaha.blogspot.com/2013/02/blog-post_3943.html)

4.2.4.5 ไม้สำหรับนั่งเวลาทอ

4.2.4.6 คานเหยียบ

ภาพที่ 78 คานเหยียบ

(ที่มา: http://thorphamaihahaha.blogspot.com/2013/02/blog-post_3943.html)

4.2.4.7 คานแขวน

ภาพที่ 79 คานแขวน

(ที่มา: <https://supannika26.wordpress.com/about/>)

4.2.4.8 กระสวย

ภาพที่ 80 กระสวย

(ที่มา: <https://ftcdc.udru.ac.th/dbknowledge/weaving-equipment.html>)

4.2.4.9 หลอดไหมพุ่ง

ภาพที่ 81 หลอดไหมพุ่ง

(ที่มา:

<https://www.facebook.com/SorKarnChang509/photos/pcb.1539980992834592/1539980729501285>)

4.2.4.10 เล็ง

4.2.4.11 ไม้ลาย

4.2.4.12 ไม้เก็บขีด

4.2.4.13 อักหลา

ภาพที่ 82 อักหลา

(ที่มา: <https://ftcdc.udru.ac.th/dbknowledge/weaving-equipment.html>)

4.2.4.14 ไม้ตีขีด

4.2.4.15 ตะกอกเก็บลาย

4.3 กรรมวิธีและเทคนิคการทอผ้า

การทอผ้าเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ที่คนไทยรุ่นปัจจุบันต้องช่วยกันอนุรักษ์ไว้ในสมัยก่อน ผู้หญิงไทยจะทำเครื่องใช้ต่างๆในบ้านเอง งานสำคัญอย่างหนึ่งคือการทำเสื้อผ้า ผ้าถุง ผ้าห่ม ไว้ใช้กันในครอบครัว ในพิธีกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการเกิด การบวช การแต่งงาน การตาย ก็ต้องใช้ผ้า ผ้าทอจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตคนไทย

กรรมวิธีและเทคนิคในการทอผ้าให้เกิดลวดลายต่างๆ เป็นเทคนิคและความสามารถของแต่ละคน หลักใหญ่ของการทอผ้าก็คือการนำเส้นฝ้ายหรือไหมมาขัดกันให้เป็นลาย โดยชิงเส้นกลุ่มหนึ่งเป็นหลัก เรียกว่า เส้นยืน แล้วใช้อีกเส้นหนึ่ง เรียกว่าเส้นพุ่ง สอดตามขวางของเส้นยืน เมื่อสานขัดกันก็จะเกิดลวดลายต่างๆ ผ้าบางชนิด ผู้ทอจะคิดหาวิธีสอดด้ายและสอดสี่สลับกัน บางวิธีก็จะจับผูกและมัดแน่นเป็นช่วงๆ หรืออาจจะยกด้ายที่ทอเป็นระยะๆทำให้เกิดลวดลายสวยงาม

ผู้ทอต้องสามารถจดจำลวดลายที่ตนคิดประดิษฐ์ได้ ถึงแม้แต่ละลวดลายจะมีความซับซ้อนและหลากหลาย แต่เขาก็สามารถนำมาประสานกันได้อย่างเหมาะสมงดงามแสดงถึงภูมิปัญญาและความสามารถของชาวชนบทเป็นอย่างดี ผ้าทอมือจึงมีเทคนิคการทอและความสวยงามเป็นที่สุด ผ้าทอของชาวบ้านมีรูปแบบ ระเบียบลาย ที่บ่งชี้ถึงกลุ่มของคนไทยสายต่างๆได้ผ้าชิ้นที่นุ่งก็มีการทอให้แตกต่างกัน สามารถบอกได้ว่าหญิงคนใดยังเป็นโสดและหญิงคนใดแต่งงานแล้ว ผ้าชิ้นของหญิงมีสามีจะเป็นชิ้นที่นำผ้าสามชิ้นมาต่อกัน แบ่งเป็นส่วนบน ส่วนกลาง และส่วนเชิงแต่ละส่วนจะทอเป็นลวดลายแตกต่างกันทั้ง 3 ส่วนผ้าชิ้นของหญิงสาวจะเป็นผ้าผืนเดียวกันตลอดทั้งผืน อาจใช้วิธีมัดหมี่เป็นดอกเป็นลวดลายอย่างเดียวสวยงามมาก ชายผ้าชิ้นแทบทุกผืนจะมีวิธีทำลวดลายแปลกๆ เช่น อาจจะมีจกไหมสลับกับฝ้ายในรูปแบบของการทอผสมปักกลายๆ แต่แทนที่จะใช้เข็มปัก เขาจะใช้ชนเม่นทำลวดลาย วิธีนี้เรียกว่า จก แต่ละบ้านจะมีลวดลายของตน

การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

ก่อนที่จะกล่าวถึงการทอผ้าไหมไทย ควรที่จะรู้ที่มาเสียก่อนว่าก่อนที่จะเป็นเส้นไหมนั้นเนื่องจากการผลิตเส้นไหมมีขั้นตอนในการดำเนินงานที่ยาวตั้งแต่การปลูกหม่อนเพื่อเป็นอาหารของตัวไหม จนถึงไหมจนถึงการสาวไหมดังนั้นการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมจึงเป็นสาระสำคัญอันดับแรกที่ต้องพิจารณา

ภาพที่ 83 การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

(ที่มา: <https://www.naewna.com/local/347354>)

ต้นหม่อน

ต้นหม่อนที่รู้จักในขณะนี้มียู่ 2 ชนิดคือต้นหม่อนที่ปลูกไว้กินผลเป็นช่อเวลาสุกจะมีสีดำรสอมเปรี้ยวอมหวานใช้รับประทานทำแยมได้อีกชนิดหนึ่งเป็นหม่อนที่ปลูกไว้เลี้ยงไหมหม่อนชนิดนี้มีผลเป็นช่อเล็กไม่นิยมรับประทานแต่มีใบโตและดกใช้เป็นอาหารของตัวไหมได้ดีสำหรับพันธุ์หม่อนที่ปลูกไว้เลี้ยงไหมในประเทศมีอยู่หลายพันธุ์เช่น หม่อนน้อย หม่อนตาดำ หม่อนส้ม หม่อนสร้อย หม่อนไผ่ หม่อนจาก หม่อนสา หม่อนหยวก หม่อนใบมน หม่อนใบโพธิ์ หม่อนแก้วขนบท หม่อนคุณไพ หม่อนแก้วอุบล ฯลฯ ซึ่งบางชื่ออาจจะเป็นพันธุ์เดียวกันแต่เรียกชื่อต่างกันตามท้องถิ่นแต่หม่อนที่นิยมปลูกเพื่อเลี้ยงไหมกันมากตามท้องที่ต่างๆ มีดังนี้

-หม่อนน้อย

เป็นหม่อนที่ให้ดอกตัวผู้มีทรงต้นพอมสูงกิ่งมีขนาดใหญ่ลำต้นมีสีน้ำตาลๆ ตามีมากลักษณะขอบใบหนาเป็นมันสีเขียวแก่เป็นรูปใบโพธิ์ปลายใบแหลมขอบใบไม่มีเว้าหรือมีก็จะเป็นแบบเว้าตื้นๆ ประมาณ 2 - 3 เว้าเท่านั้นมีขนบนใบน้อยมากเมื่อลูบไม่รู้สึกสากมือเป็นที่นิยมปลูกมากที่สุดแต่เป็นโรครากเน่าง่าย

ภาพที่ 84 หม่อนน้อย

(ที่มา: <https://qsds.go.th/newosrd/พันธุ์หม่อน-2/>)

-หม่อนไผ่

เป็นหม่อนให้ดอกตัวเมียกิ่งมีขนาดปานกลางลำกิ่งอ่อนโค้งมีสีน้ำตาลอมเขียว ตาค่อนข้างมากขอบใบเว้าหมดทุกใบ มีปริมาณเนื้อใบน้อยใบบางสากมือให้ผลผลิตต่ำเชื่อว่า เป็นพันธุ์ที่ต้านโรครากเน่าจึงเหมาะสำหรับนำไปเป็นต้นตอในแปลงที่มีโรครากเน่าระบาด

หม่อนตาดำ

เป็นหม่อนที่ให้ดอกตัวผู้มีทรงต้นพอมสูงคล้ายหม่อนน้อยกิ่งมีขนาดเล็กกว่าและลำต้นมีสีเขียวกว่าหม่อนน้อยใบขนาดเล็กบางไม่เป็นมันสีเขียวอ่อนเป็นรูปไข่ปลายใบ แหลมใบเว้า 5 - 8 ใบนับจากโคนกิ่ง

ขั้นตอนการเลี้ยงไหม

วงจรชีวิตของไหมหรือหนอนไหมใช้เวลาประมาณ 45 - 52 วัน หนอนไหมจะกินใบหม่อนหลังจากฟักออกจากไข่ประมาณวันที่ 10จากนั้นจะหยุดกินอาหารและลอกคราบระยะนี้เรียกว่า “ไหมนอน” ต่อจากนั้นจะกินนอนและลอกคราบประมาณ 4 ครั้งเรียกว่า “ไหมตื่น” ลำตัวจะมีสีขาวเหลืองใสหัดสั้น และหยุดกินอาหาร ระยะนี้เรียกว่า “หนอนสุก” ช่วงนี้ผู้เลี้ยงไหมต้องรีบแยกหนอนไหมสุกออกจากกองใบหม่อน และเตรียม “จ่อ” คืออุปกรณ์ที่จะให้ตัวไหมเกาะเพื่อชักใยห่อหุ้มตัวหนอนจะเริ่มพันใยได้ประมาณ 6-7 วัน ก็จะสามารถเก็บรังไหมออกจากจ่อได้ เส้นใยของหนอนเกิดจากการขับของเหลวชนิดหนึ่ง มีสารโปร่งแสงเป็นองค์ประกอบ ใยไหมที่เห็นแต่ละเส้นจะประกอบด้วยเส้นใยเล็กๆ สองเส้นรวมกัน สามารถฉีกแยกออกจากกันได้ ทั้งนี้รังไหมแต่ละรังจะให้สายไหมที่มีขนาดแตกต่างกัน ชั้นนอกสุดของรังจะมีความละเอียดพอสมควร ชั้นกลางจะเป็นเส้นหยาบและชั้นในสุดจะเป็นเส้นไหมที่ละเอียดที่สุด ซึ่งหนอนไหมแต่ละตัวจะชักใยยาวไม่เท่ากัน อาจสาวได้ยาวตั้งแต่ 350 - 1,200 เมตร หนอนไหมจะเจาะรังออกมาเป็นผีเสื้อเมื่ออยู่ในรังครบ 10 วัน ซึ่งผู้เลี้ยงจะคัดไหมที่สมบูรณ์ไว้ทำพันธุ์ ส่วนที่เหลือนำไปสาวไหมก่อนที่ผีเสื้อจะเจาะรังออกมา ซึ่งเส้นจะขาดและทำเส้นไหมไม่ได้

การทำเส้นไหม

เส้นไหมได้มาจากการนำรังของตัวไหมมาปั่นเป็นเส้นใย เส้นไหมนี้มีคุณสมบัติพิเศษที่เด่นกว่าเส้นฝ้ายคือ มีความเหนียวทนทานและมีประกายเงางาม เส้นไหมที่ได้จากการปั่น

ขั้นตอนเตรียมเส้นไหม : การเตรียมเส้นไหมจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การเตรียมเส้นไหมพุ่ง การเตรียมเส้นไหมพุ่ง จะเป็นการเตรียมเส้นไหมเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการนำไปมัดหมี่ โดยใช้เครื่องมือในการการคั่นลำหมี่ โดยการนำเส้นไหมที่กักไว้เรียบร้อยแล้วมาทำการคั่นปอยหมี่ เพื่อให้ได้ลำหมี่พร้อมสำหรับการไปมัดหมี่ในกระบวนการต่อไป

2. การเตรียมไหมเครือ (ไหมเส้นยืน) โดยการคั่นหูกหรือคั่นเครือ คือ กรรมวิธีนำเอาเส้นไหมที่เตรียมไว้สำหรับเป็นไหมเครือ ไปคั่น (กรอ) ให้ได้ความยาวตามจำนวนผืนของผู้ทอผ้าไหมตามที่ต้องการ ไหมหนึ่งเครือจะทำให้เป็นผ้าไหมได้ประมาณ 20-30 ผืน (1 ผืนยาวประมาณ 180-200 เซนติเมตร)

การกรอไหม

การกรอเส้นไหม เป็นการนำเส้นไหมที่ย้อมแห้งดีแล้วมาปั่นเก็บไว้ อุปกรณ์ประกอบด้วยเครื่องกรอไหม ในกรอขนาดต่างๆ หรือจักกวดไหมและระวิง สิ่งที่ใช้เก็บเส้นไหมที่กรอแล้ว มักจะใช้วัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น กระบองหรือหลอดพลาสติก เป็นต้น การกรอเส้นไหมมีวัตถุประสงค์ที่จะแยกเส้นไหมให้ออกเป็นเส้นๆ ไม่ให้ติดหรือพันกัน และเป็นการสำรวจเส้นไหมให้มีความเรียบร้อย ไม่ขาด ซึ่งจะช่วยให้สะดวกในการสาวไหม อันเป็นกรรมวิธีในขั้นตอนต่อไป

ภาพที่ 85 การกรอไหม

(ที่มา: http://tris0430.blogspot.com/p/blog-page_16.html)

การสาวไหม

การสาวไหม ในภาษาพื้นเมืองเรียกว่า “การโวนไหม” หรือ “โวนหูก” คือการนำเส้นไหมยืนที่กรอแล้วไปสาวในรางสาวไหมหรือม้าเดินได้ที่ละเส้น โดยให้มีจำนวนเส้นไหมครบตามจำนวนช่องฟันหวีที่ต้องการจะใช้ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสาวไหมประกอบด้วย ม้าเดินได้ ไม้ไขว้หลัง และหลักตั้งตลอดในการสาวไหมลงช่องของฟันหวี กำหนดให้ 1 ช่องฟันหวีจะต้องใช้เส้นไหมยืน 2 เส้น ดังนั้นถ้าหากใช้ฟันหวีซึ่งมีช่อง 2000 ช่อง จะต้องนับไหมเส้นยืนให้ครบ 4000 เส้น เป็นต้น สำหรับไม้ไขว้หลังเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการสาวไหม โดยจะมีไว้ที่รางสาวไหมรางที่ 1 เพื่อให้เส้นไหมเรียงลำดับกันไปตลอด เป็นการป้องกันเส้นไหมพันกัน

ภาพที่ 86 การสาวไหม

(ที่มา: <https://qsds.go.th/newqssclei/การสาวไหม-2/>)

การเข้าฟันหวีหรือฟืม

ฟันหวี หรือ ฟืม เป็นเครื่องมือใช้สำหรับล้างเส้นไหมให้เป็นระเบียบ และมีประโยชน์ในการทอโดยใช้กระทบบไหมเส้นพุ่งให้ขยับเข้าชิดกับไหมเส้นยืนหรือสานให้เป็นผืนผ้าออกมาอย่างสวยงาม อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบด้วย แท่นอัดก๊อปปี้ ม้าหมุน ไม้เขี่ยเส้นไหม ไม้ชนิดสำหรับแยกไขว้ และฟันหวี ฟันหวีแต่เดิมทำด้วยไม้เป็นซี่ๆ โดยมีขอบ ยึดไว้ทั้งข้างบนและข้างล่าง หัวและท้าย เพื่อยึดฟันหวีให้สม่ำเสมอและคงทน แต่การทำฟันหวีด้วยไม้นั้น ช่วงห่างของฟันหวีไม่สม่ำเสมอและโยกได้จึงทำให้ผ้าไหมทอออกมาไม่สม่ำเสมอ ขาดความสวยงามและคุณภาพ ต่อมาได้มีการทำฟันหวีด้วยทองเหลืองจึงทำให้คุณภาพของผ้าที่ทอดีขึ้น แต่ก็ประสบปัญหาคือ เกิดสนิมทองเหลืองติดตามเนื้อผ้าที่ทอออกมาอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะผ้าไหมสีอ่อนๆเช่น สีขาว สีครีม เป็นต้น การใช้ฟันหวีด้วยทองเหลืองจึงเลิกไป ปัจจุบันฟันหวีทำด้วยสแตนเลส ซึ่งมีความงดงามสม่ำเสมอและไม่โยก ไม่มีสนิมทำให้ได้ผ้าทอที่มีความสวยงามการเข้าฟันหวี หรือ การนำไหม เส้นไหมที่สาวแล้วไปเข้าฟันหวี โดยก่อนเข้าฟันหวีนำไหมไปเข้าเครื่องหนีบ (Copy) เพื่อยึดเส้นไหมด้านหนึ่งเอาไว้ แล้วใส่เส้นไหมลงไปในช่วงฟันหวีช่องละ 2 เส้น ดังนั้นในการเข้าฟันหวีจึงต้องใช้คน 2 คน ช่วยกันทำ โดยคนหนึ่งเป็นคนส่งเส้นไหมเข้าช่องอีกคนหนึ่งช่วยดึงฟันหวีให้ห่างและใช้ตะขอเกี่ยวเส้นไหมเข้าช่องฟันหวี ฟันหวีจะช่วยล้างเส้นไหมให้เป็นระเบียบและสม่ำเสมอ

ภาพที่ 87 การเข้าฟันหวีหรือฟืม

(ที่มา: <https://sites.google.com/site/websitreuxngphahim/kar-khea-fak-hwi-hrux-fum>)

การเข้าหัวม้วน

การเข้าหัวม้วน คือ การนำเส้นไหมยืนที่ล้างด้วยฟันหวีเป็นระเบียบดีแล้วไปเข้าหัวม้วน เมื่อม้วนเส้นไหมได้ทุกๆ 5 เมตร จะใช้ทางมะพร้าวสอดกันไว้ 2 – 3 ก้าน ทำอย่างนี้เรื่อยไปจนกว่าจะหมด การใส่ทางมะพร้าวไปด้วยนี้มีประโยชน์หลายประการ คือ ป้องกันเส้นไหมบาดกันเอง เมื่อไหมขาดจะหารอยต่อได้ง่าย ขณะทอจะทำให้ทราบว่าเป็นความยาวเท่าไรแล้ว โดยการนับทางมะพร้าว

ภาพที่ 88 การเข้าหัวม้วน

(ที่มา: <https://www.youtube.com/watch?v=D8DLcJ2WoE>)

ขั้นตอนการทอผ้า

ขั้นตอนสุดท้ายก่อนที่จะออกมาเป็นผ้าผืน คือการทอผ้าไหมจะประกอบไปด้วยเส้นไหม 2 ชุด คือชุดแรกเป็น “เส้นไหมยืน” จะวิ่งไปตามความยาวผ้าอยู่ติดกับกี่ทอ(เครื่องทอ) หรือแกนม้วนด้านยืน อีกชุดหนึ่งคือ “เส้นไหมพุ่ง” จะถูกกรอเข้ากระสวย เพื่อให้กระสวยเป็นตัวนำเส้นด้ายพุ่งสอดขัดเส้นด้ายยืนเป็นมุมฉาก ทอสลับกันไปตลอดความยาวของผืนผ้า การสอดด้ายพุ่งแต่ละเส้นต้องสอดให้สุดถึงริมแต่ละด้าน แล้วจึงวกกลับมา จะทำให้เกิดริมผ้าเป็นเส้นตรงทั้งสองด้าน ส่วนลวดลายของผ้านั้น ขึ้นอยู่กับการวางลายผ้าตามแบบของผู้ทอที่ได้ทำการมัดหมี่ไว้

วิธีการทอผ้า

ปัจจุบันถึงแม้ว่ายังไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดบ่งบอกถึงต้นกำเนิดของการทอผ้าแต่ก็สามารถเทียบเคียงกับหลักฐานอื่นๆ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกันโดยมีเหตุผลหลายอย่างสนับสนุนแนวคิดที่ว่า การทอผ้ามีวิวัฒนาการมาจากการ ทำเชือก ทอเสื่อ และการจักสาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งลายเชือกทาบที่ปรากฏร่องรอยให้เห็นบนภาชนะดินเผาซึ่งพบเป็นจำนวนมากตามแหล่งโบราณคดี ก่อนประวัติศาสตร์ สมัยหินใหม่ เรื่อยมาจนถึงแหล่งโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ ด้วยเหตุนี้เอง จึงกล่าวได้ว่าการทอผ้าเป็นงานหัตถกรรมที่เก่าแก่ที่สุดในโลกงานหนึ่ง

หลักของการทอผ้า ก็คือการทำให้เส้นด้ายสองกลุ่มขัดกัน โดยทั้งสอง พวกตั้งฉากกัน เส้นด้ายกลุ่มหนึ่งเรียกว่า ด้ายยืนและอีกกลุ่มหนึ่งเรียกว่า ด้ายพุ่ง ลักษณะของการขัดกันของด้ายพุ่งและด้ายยืนจะขัดกันแบบธรรมดาที่เรียกว่าลายขัดหรืออาจจะเพิ่มเทคนิคพิเศษเพื่อให้ผ้ามีลวดลาย สีเส้นที่สวยงามแปลกตา

ขั้นตอนในการทอผ้า

1. สืบเส้นด้ายยืนเข้ากับแกนม้วนด้ายยืน และร้อยปลายด้ายแต่ละเส้นเข้าในตะกอกแต่ละชุด และพันหวี ดึงปลายเส้นด้ายยืนทั้งหมดม้วนเข้ากับแกนม้วนผ้าอีกด้านหนึ่ง ปรับความตึงหย่อนให้พอเหมาะ กรอด้ายเข้ากระสวยเพื่อใช้เป็นด้ายพุ่ง
2. เริ่มการทอโดยกดเครื่องแยกหมู่ตะกอก เส้นด้ายยืนชุดที่ 1 จะถูกแยก ออกและเกิดช่องว่างสอดกระสวยด้ายพุ่งผ่าน สลับตะกอกชุดที่ 1 ยกตะกอกชุดที่ 2 สอดกระสวยด้ายพุ่งกลับ ทำสลับกันไปเรื่อย ๆ

3. การกระทบพื้นหวี (ฟิม) เมื่อสอดกระสวยด้ายพุ่งกลับก็จะกระทบ พื้นหวี เพื่อให้ด้ายพุ่งแนบติดกัน ได้เนื้อผ้าที่แน่นหนา

4. การเก็บหรือม้วนผ้า เมื่อทอผ้าได้พอประมาณแล้วก็ม้วนเก็บใน แกนม้วนผ้า โดยผ่อนแกนด้ายยืนให้คลายออกและปรับความตึงหย่อนใหม่ให้พอเหมาะ

การทอผ้าพื้น

เป็นการใช้หลักการทอผ้าเบื้องต้น ที่นำเอาด้ายเส้นยืนและด้ายเส้นพุ่งมาขัดกัน เพื่อให้เกิดเป็นผืนผ้า โดยด้ายเส้น พุ่งและเส้นยืนอาจเป็นด้ายสีเดียวกัน หรือต่างสีกัน หรือนำเอาเส้นด้ายที่เป็นดินเงินหรือดินทองมาทอควบด้ายเพื่อให้ผ้ามีความมันระยับสวยงามยิ่งขึ้น

เทคนิคพิเศษที่ใช้ในการทอผ้า

-การขีด

ขีด หมายถึง กรรมวิธีการทอผ้าเพื่อให้เกิดลวดลายต่างๆขึ้นมา โดยวิธีการเพิ่มเส้นด้ายพุ่งพิเศษในระหว่างการทอ เพื่อให้เกิดลวดลายที่โดดเด่นกว่าสีพื้น วิธีการทำคือใช้ไม้เขี่ยหรือสะกิดเพื่อช้อนเส้นด้ายยืนขึ้นแล้วสอดเส้นด้ายพุ่งไปตามแนวที่ถูกจัดช้อน จังหวะการสอดเส้นด้ายพุ่งนี้เอง ที่ทำให้เกิดเป็นลวดลายต่าง ๆ

-การจก

เป็นเทคนิคการทอผ้าเพื่อให้เกิดลวดลายต่างๆ โดยเพิ่มเส้นด้ายพุ่งพิเศษสอดขึ้นลง วิธีการคือ ใช้ชนมน่ง ไม้ หรือนิ้ว สอดเส้นด้ายยืนขึ้น แล้วสอดเส้นด้ายพุ่งพิเศษเข้าไป ซึ่งจะทำให้เกิดเป็นลวดลายเป็นช่วง ๆ สามารถทำสลับสีลวดลายได้หลากสี ซึ่งจะแตกต่างจากการขีดตรงที่ขีดที่เป็นการใช้เส้นด้ายพุ่งพิเศษเพียงสีเดียว การทอผ้าวิธีจกใช้เวลานานมากมักทำ เป็นผืนผ้าหน้าแคบใช้ต่อกับตัวชิ้น เรียกว่า “ชิ้นตีนจก”

-การทอมัดหมี่

ผ้ามัดหมี่มีกรรมวิธีการทอผ้าที่ใช้เทคนิคการมัดและการย้อม เริ่มจากนำเส้นด้ายหรือไหมมา ย้อมสีแล้วมัดบริเวณที่ ต้องการเก็บไว้ เมื่อนำไปย้อมสีอื่นจะได้ไม่ติดสี เพียงซึมเข้ามาบางส่วน โดย ย้อมเรียงลำดับจากสีอ่อนไปหาสีเข้มจนครบ ตามลวดลายที่กำหนด หลังจากนั้นจึงนำด้ายกรอเข้า หลอดตามลำดับ แล้วนำไปทอจะเกิดลวดลายบนผืนผ้าที่มีลักษณะคล้ายคลื่อนเหมือนมัลล้า อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของมัดหมี่ การทอผ้าชนิดนี้จึงต้องอาศัยความชำนาญในการมัดย้อมและทอเป็นอย่างมาก ผ้ามัดหมี่มีอยู่หลายชนิด ได้แก่

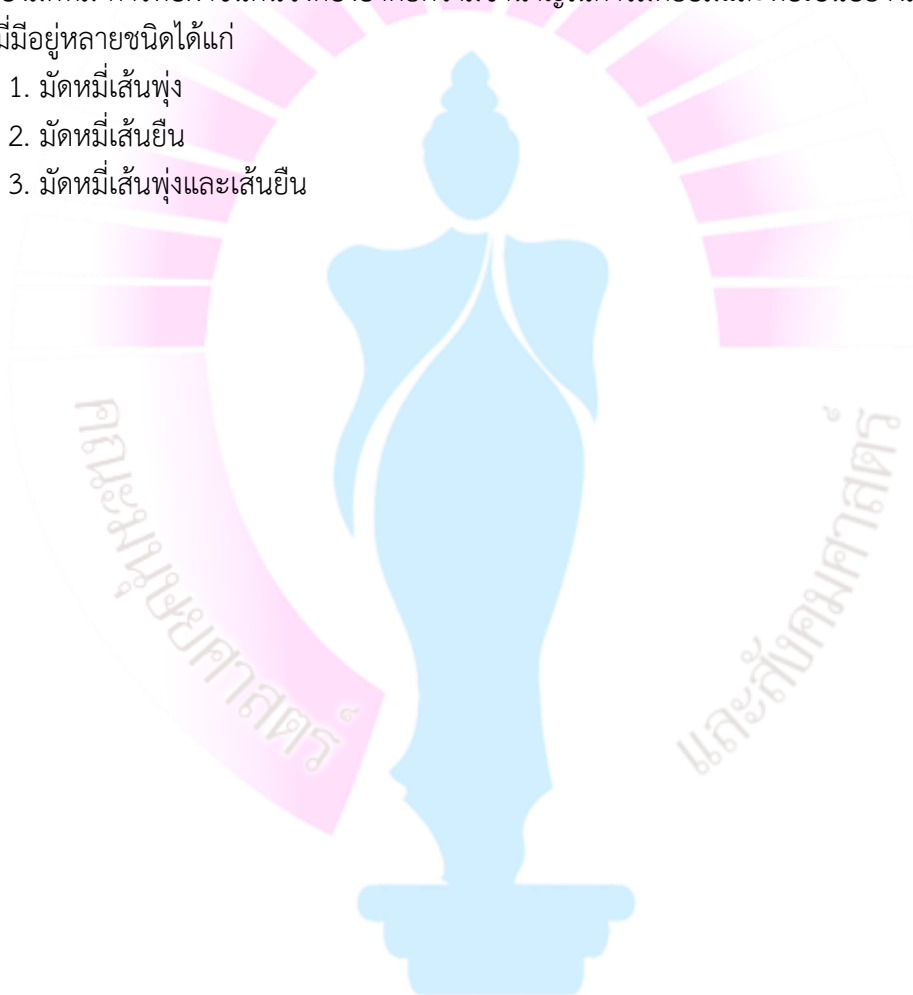
1. มัดหมี่เส้นพุ่ง
2. มัดหมี่เส้นยืน
3. มัดหมี่เส้นพุ่งและเส้นยืน

-การทอผ้ายก

เป็นกรรมวิธีการทอให้เกิดลวดลายโดยการยกตะกอแยกด้ายเส้นยืน และในบางครั้งการยกดอกจะมีการเพิ่มด้ายเส้นพุ่งจำนวนสองเส้น หรือมากกว่านั้นเข้าไปในผืนผ้า ลวดลายที่ทอจะเป็นลายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต สิ่งแวดล้อม และความเชื่อทางศาสนา ซึ่งได้แก่ ลายปราสาท ลายธรรมาสัน ลายสัตว์ ลายพืช ลายจากสิ่งของเครื่องใช้ และลายเรขาคณิต

ผ้ามัดหมี่มีกรรมวิธีการทอผ้าที่ใช้เทคนิคการมัดและการย้อม เริ่มจากนำเส้นด้ายหรือไหมมา ย้อมสีแล้วมัดบริเวณที่ต้องการเก็บไว้ เมื่อนำไปย้อมสีอื่นจะได้ไม่ติดสีเพียงซึมเข้ามาบางส่วน โดยย้อมเรียงลำดับจากสีอ่อนไปหาสีเข้มจนครบตามลวดลายที่กำหนดหลังจากนั้นจึงนำด้ายกรอเข้าหลอดตามลำดับ แล้วนำไปทอจะเกิดลวดลายบนผืนผ้าที่มีลักษณะคล้ายคลื่นหรือลวดลาย อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของมัดหมี่ การทอผ้าชนิดนี้จึงต้องอาศัยความชำนาญในการมัดย้อมและทอเป็นอย่างมาก ผ้ามัดหมี่มีอยู่หลายชนิดได้แก่

1. มัดหมี่เส้นพุ่ง
2. มัดหมี่เส้นยืน
3. มัดหมี่เส้นพุ่งและเส้นยืน

5.ร้าน SUTHIAN

5.1 ประวัติร้าน

เจ้าของร้านชื่อ นางสาวเทียน สวงวนดี ชื่อเล่น ฮอน

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีวัฒนธรรมการทอผ้าไหมมานานและได้สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมมานานจนเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่น่าสนใจมาก จังหวัดสุรินทร์มีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเองในเรื่องผ้าไหมตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งส่งผลต่อการผลิตและการทอไม่ว่าจะเป็นลวดลายของผ้าไหม การผลิตเส้นไหมน้อย และกรรมวิธีการทอ ที่จังหวัดสุรินทร์หลายๆหมู่บ้านจะทอผ้าตามประเพณีสืบทอดต่อมาจากจนปัจจุบันจะเป็นคนไทยเชื้อสายเขมรและไทยอีสาน เช่นเดียวกับเจ้าของร้าน SUTHIAN ที่สืบทอดต่อกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ เกิดมาก็ต้องทอผ้าไหมเป็น และสอนลูกสอนหลานให้รู้จักการทอผ้าไหมเพื่อทำเป็นอาชีพเสริมจากรุ่นสู่รุ่น

5.2 ที่ตั้งร้าน

บ้านเลขที่ 63 หมู่ 8 บ้านหนองปรัง ต.อุโลก อ.ลำดวน จ.สุรินทร์

5.3 ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่

ผ้าทอ

ภาพที่ 89 หน้าร้าน SUTHIAN

6.จิตวิทยาผู้บริโภคร

6.1 กลุ่มเป้าหมาย

ช่วงอายุ 30-45 ปี

ช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นและวัยกลางคน (ประมาณ 32-40, 45 ปี) บุคคลเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ คือ การเปลี่ยนแปลงบทบาท (role transition) เนื่องจากในวัยนี้มีหน้าที่ และความรับผิดชอบมากขึ้น และนักสังคมวิทยาให้ข้อสังเกตที่แสดงถึงการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนจาก วัยรุ่นสู่วัยผู้ใหญ่ คือ การสำเร็จการศึกษา มีอาชีพประจำ การแต่งงาน และการเป็นบิดามารดา

6.2 ความชอบ

มีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคลและสังคม ทั้งความหลากหลายของรูปแบบ ผ้าทอ ลวดลาย ความเป็นอยู่ วัฒนธรรม หรือแม้กระทั่งค่านิยมในการเลือกใส่ผ้าทอ ทำให้ความชอบของแต่ละบุคคล แต่ละช่วงอายุแตกต่างกัน

เป็นลักษณะของความต้องการที่เกิดจากสภาพจิตใจ ซึ่งเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของมนุษย์ ลักษณะความต้องการตอบสนองในเรื่องเดียวกัน แต่สภาพจิตใจไม่เหมือนกัน เช่น คนบางคนชอบผ้าทอสีพื้น แต่บางคนชอบผ้าทอจกกลายเป็นต้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินงานและรวบรวมข้อมูลของโครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาประสิทธิภาพของอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ ผู้ศึกษาได้สร้างสรรคงานออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ ที่สามารถช่วยในด้านการสื่อความหมายให้เป็นที่น่าจดจำ ด้านหลักศิลปะ และด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้า ซึ่งการดำเนินงานวิจัยโดยการรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลและผลของการวิจัยเพื่อหาข้อสรุปที่สามารถเชื่อถือได้ ด้วยการคำนวณหาทางสถิติ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย โครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN ดังนี้

3.1 ศึกษาภาคเอกสาร

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งประเภทดังนี้

3.1.1.ศึกษาภาคเอกสาร คือ ข้อมูลจากหนังสือทางวิชาการและหนังสืออ้างอิงกับงานวิจัย ได้แก่

- 3.1.1.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ
- 3.1.1.2 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอัตลักษณ์
- 3.1.1.3 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์
- 3.1.1.4 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับร้าน SUTHIAN
- 3.1.1.5 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจิตวิทยาผู้บริโภค
- 3.1.1.6 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1.2.การศึกษาจากการลงพื้นที่จริง และบันทึกภาพ

3.1.2.1 ศึกษากลุ่มประชากร และลงพื้นที่จริงในการออกแบบดังนี้

A

B

C

D

E

F

G

H

ภาพที่ 90 ลงพื้นที่สำเพ็งนครราชสีมา
 บรรจุภัณฑ์ส่วนใหญ่จะเป็นแบบถุงใสและติดสติ๊กเกอร์โลโก้
 และมีบรรจุภัณฑ์แบบกล่อง

I

J

ภาพที่ 91 ลงพื้นที่สหกรณ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
 บรรจุภัณฑ์แบบกระดาษรูปทรงแปลกใหม่

K

L

ภาพที่ 92 หน้าร้าน SUTHIAN

3.2 กำหนดประชากร

ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ไว้ 2 กลุ่ม คือกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์ และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ตามรายละเอียดในตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง	รายละเอียด	การประเมินแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์
กลุ่มที่1 กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์	ประชาชนทั่วไปจำนวน 50 ท่าน	รูปแบบของชิ้นงานจำนวน 1 ฉบับ
กลุ่มที่2 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ	ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน	ต้นแบบชิ้นงานจำนวน 1 ฉบับ

3.3 สร้างเครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เขียนแบบสอบถามขึ้นมา เพื่อถามความพึงพอใจและเป็นการเก็บข้อมูล ประกอบการออกแบบ เพื่อเป็นข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นในการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN ทั้งรูปแบบของโลโก้ บรรจุภัณฑ์สินค้า ตัวหนังสือ สี และ Mood Tone ที่ใช้ในการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

3.4 วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการและนักออกแบบจำนวน 3 คน

3.5 สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเสนอแนะ

สรุปวิเคราะห์จากตารางวิเคราะห์ข้อมูล และหาแนวทางที่ได้มาทำการออกแบบ

3.6 พัฒนาการออกแบบ

พัฒนาและปรับปรุงแก้ไขในการออกแบบ

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษากระบวนการโครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN เพื่อศึกษาการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN และเพื่อออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คนและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนจากบุคคลทั่วไปเป็นร้อยละ 55 และค่าน้ำหนักคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญเป็นร้อยละ 45 รวมกัน 100 คะแนน โดยมีหัวข้อในการทำแบบสอบถามดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. รูปแบบอัตลักษณ์
3. ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง
4. ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ
5. ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า
6. สายคาดกระดาษ
7. ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์
8. นามบัตร
9. สี และ Mood tone ที่ใช้ตกแต่งโลโก้และบรรจุภัณฑ์
10. รูปแบบตัวอักษร

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มบุคคลทั่วไป

ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืน เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 1 ฉบับ จากกลุ่มบุคคลทั่วไป ดังต่อไปนี้

ชุดข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 เพศ

เพศ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.หญิง	37	74%
2.ชาย	13	26%

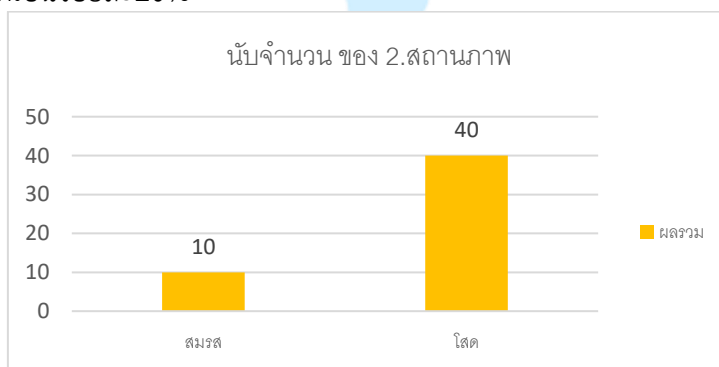
จากตารางที่ 1 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ74% รองลงมาคือเพศ ชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ26%

ตารางที่ 2 สถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.โสด	40	80%
2.สมรส	10	20%

จากตารางที่ 2 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสถานภาพ โสด จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ80% รองลงมาคือสถานภาพ สมรส จำนวน10 คน คิดเป็นร้อยละ20%

ตารางที่ 3 อายุ

อายุ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 30ปี	37	74%
2. 31-35 ปี	6	12%
3. 51 ปีขึ้นไป	4	8%
4. 36-40 ปี	2	4%
5. 41-50 ปี	1	2%

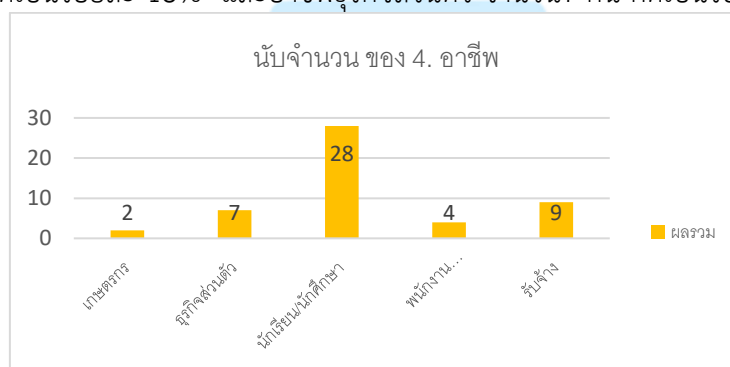
จากตารางที่ 3 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นช่วงอายุต่ำกว่า 30ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ74% รองลงมาคือช่วงอายุ31-35 ปี จำนวน6 คน คิดเป็นร้อยละ12% และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ8%

ตารางที่ 4 อาชีพ

อาชีพ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.นักเรียน/นักศึกษา	28	56%
2. รับจ้าง	9	18%
3.ธุรกิจส่วนตัว	7	14%
4.พนักงานบริษัทเอกชน	4	8%
5.อื่นๆ (เกษตรกร)	2	4%

จากตารางที่ 4 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา จำนวน29คน คิดเป็นร้อยละ58% รองลงมาคืออาชีพรับจ้าง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18% และอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน7 คน คิดเป็นร้อยละ14%

ตารางที่ 5 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.ปริญญาตรี	32	64%
2. อื่นๆ	18	36%

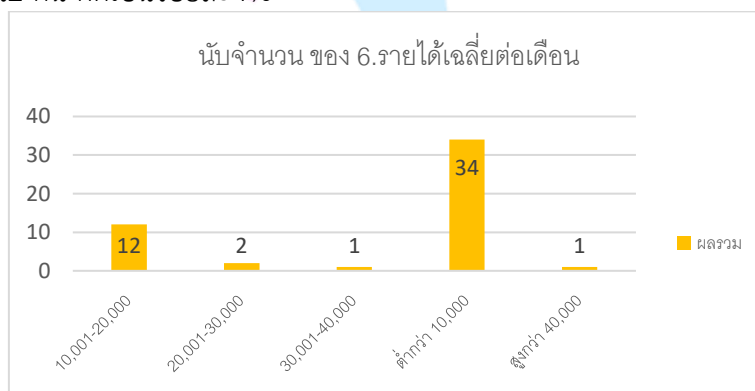
จากตารางที่ 5 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 64% รองลงมาคือระดับการศึกษาอื่นๆ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36%

ตารางที่ 6 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.ต่ำกว่า 10,000	34	68%
2. 10,001-20,000	12	24%
3. 20,001-30,000	2	4%
4. 30,001-40,000	1	2%
5.สูงกว่า 40,000	1	2%

จากตารางที่ 6 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 68% รองลงมาคือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24% และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4%

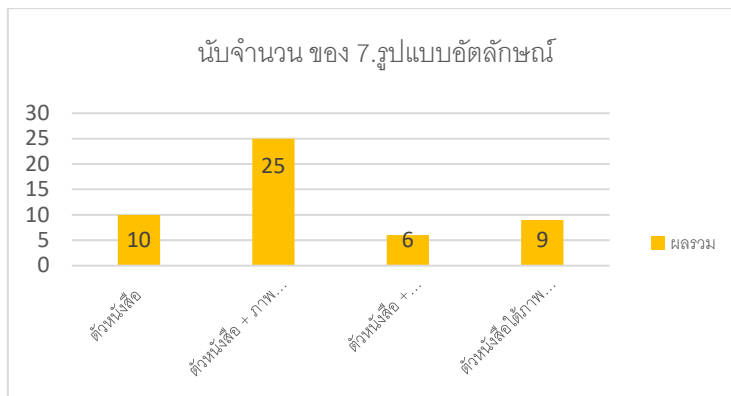

ชุดข้อมูลส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นในการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ ร้าน
SUTHIAN

ตารางที่ 7 รูปแบบอัตลักษณ์

รูปแบบอัตลักษณ์	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. ตัวหนังสือ + ภาพลายผ้า ลายเส้น 	25	50%
2. ตัวหนังสือ 	10	20%
3. ตัวหนังสือได้ภาพลายผ้า 	9	18%
4. ตัวหนังสือ + ภาพวาดลายผ้า 	6	12%

จากตารางที่ 7 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกรูปแบบอัตลักษณ์ตัวหนังสือ + ภาพลายผ้าลายเส้น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 50% รองลงมาคือรูปแบบอัตลักษณ์ ตัวหนังสือ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20% และรูปแบบอัตลักษณ์ ตัวหนังสือได้ภาพลายผ้า จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18%

ตารางที่ 8 ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง

ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.กล่องแบบ ฝาครอบ 	20	40%
2.กล่องแบบ ลื่นชัก 	14	28%
3.กล่องแบบ ไค้ทหูข้าง 	12	24%

<p>4.กล่องแบบ ไตคัทเจาะหน้าต่าง</p> 	4	8%
---	---	----

จากตารางที่ 8 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกประเภทบรรจุภัณฑ์กล่องกล่องแบบ ฝาครอบ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40% รองลงมาคือประเภทบรรจุภัณฑ์กล่องกล่องแบบ ลื่นชัก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28% และประเภทบรรจุภัณฑ์กล่องแบบ ไตคัทหูข้างจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24%

ตารางที่ 9 ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ

ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. ถุงทรงสี่เหลี่ยมสายริบบิ้น 	19	38%
2. ถุงทรงสี่เหลี่ยมพับหัว พร้อมหูจับ 	14	28%
3. ถุงทรงสี่เหลี่ยมสายเชือก 	13	26%
4. ถุงทรงสี่เหลี่ยม พร้อมหูจับ 	4	8%

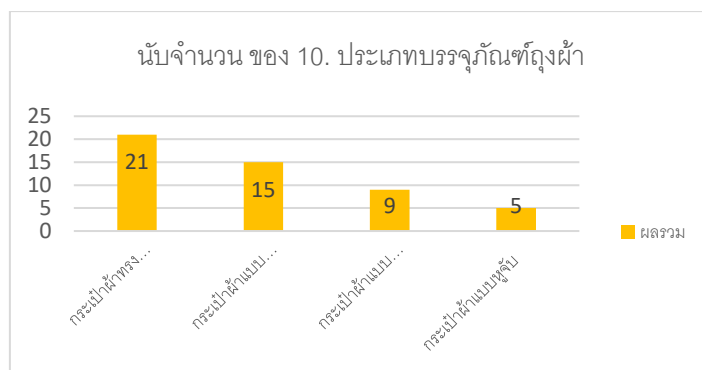
จากตารางที่ 9 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษถุงทรงสี่เหลี่ยมสายริบบิ้น จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 38% รองลงมาคือประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงทรงสี่เหลี่ยมพับหัว พร้อมหูจับ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 28% และประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงทรงสี่เหลี่ยมสายเชือก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26%

ตารางที่ 10 ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า

ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. กระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมีหูจับและสายสะพาย 	21	42%
2. กระเป๋าผ้าแบบสะพาย 	15	30%
3. กระเป๋าผ้าแบบสายรัดและมีสายสะพาย 	9	18%
4. กระเป๋าผ้าแบบหูจับ 	5	10%

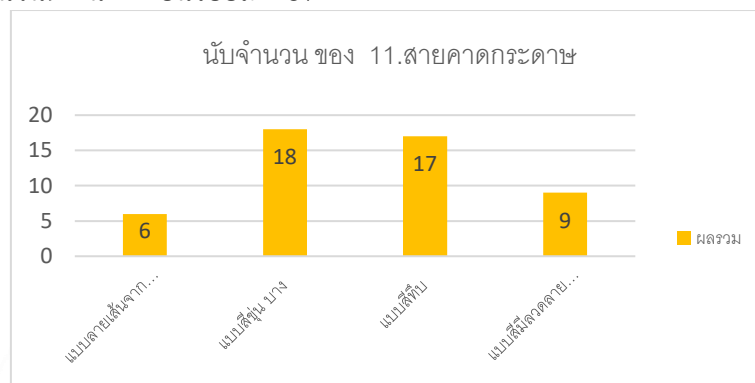
จากตารางที่ 10 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้ากระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมีหูจับและสายสะพาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 42% รองลงมาคือประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้ากระเป๋าผ้าแบบสะพาย จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30% และประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้ากระเป๋าผ้าแบบสายรัดและมีสายสะพาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18%

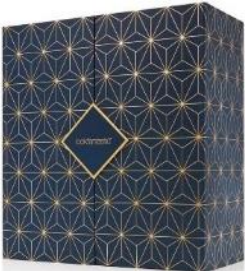
ตารางที่ 11 สายคาดกระดาษ

สายคาดกระดาษ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.แบบสี่ชั้น บาง 	18	36%
2.แบบสี่ทึบ 	17	34%
3.แบบสี่มีลวดลายจากลายผ้า 	9	18%
4.แบบลายเส้นจากลายผ้า 	6	12%

จากตารางที่ 11 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกสายคาดกระดาด แบบสีขุน บาง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36% รองลงมาคือสายคาดกระดาด แบบสีทึบ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 34% และสายคาดกระดาด แบบสีมีลวดลาย จากลายผ้า จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18%

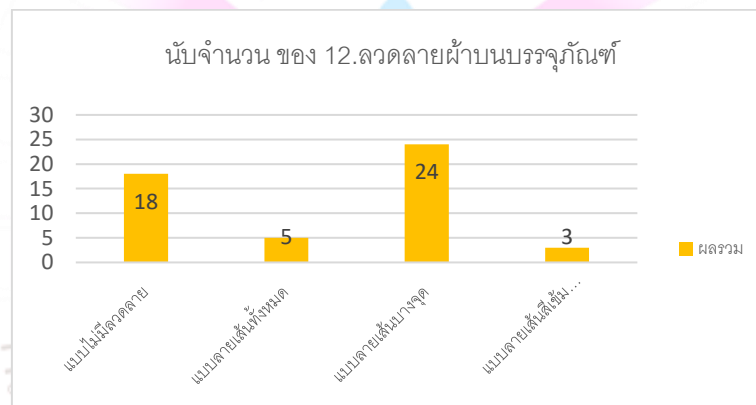
ตารางที่ 12 ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์

ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.แบบลายเส้นบางจุด 	24	48%
2.แบบไม่มีลวดลาย 	18	36%
3.แบบลายเส้นทั้งหมด 	5	10%

<p>4.แบบลายเส้นสีเข้มและสีไม่เข้ม</p> 	3	6%
---	---	----

จากตารางที่ 12 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกวาดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์แบบลายเส้นบางจุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 48% รองลงมาคือแบบไม่มีลวดลายบนบรรจุภัณฑ์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36% และลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์แบบลายเส้นทั้งหมด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10%

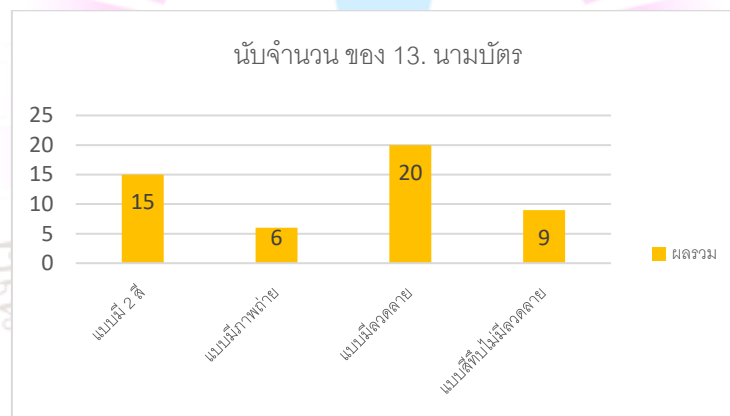

ตารางที่ 13 นามบัตร

นามบัตร	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.แบบมีลวดลาย 	20	40%
2.แบบมี 2 สี 	15	30%
3.แบบสีทึบไม่มีลวดลาย 	9	18%

<p>4.แบบมีภาพถ่าย</p> 	6	12%
---	---	-----

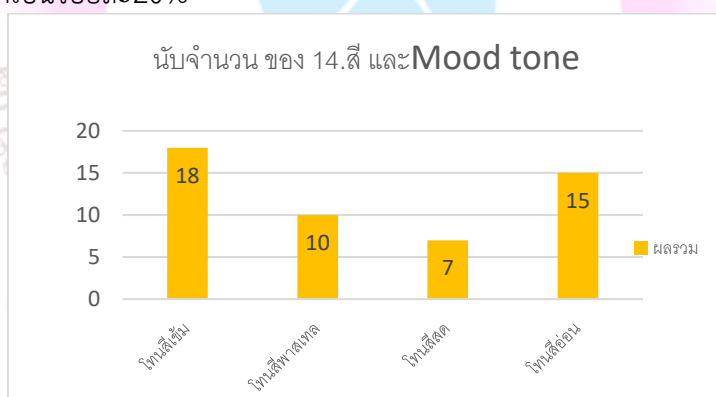
จากตารางที่ 13 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกนามบัตรแบบมีลวดลาย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40% รองลงมาคือนามบัตรแบบมี 2 สี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30% และนามบัตรแบบสีทึบไม่มีลวดลาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18%

ตารางที่ 14 สี และ Mood tone ที่ใช้ตกแต่งโลโก้และบรรจุภัณฑ์

สี และ Mood tone	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. โทนสีเข้ม 	18	36%
2. โทนสีอ่อน 	15	30%
3. โทนสีพาสเทล 	10	20%
4. โทนสีสด 	7	14%

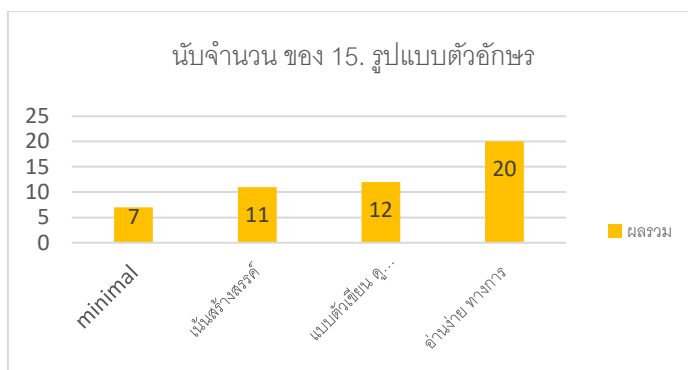
จากตารางที่ 14 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกสี และ Mood tone โทนสีเข้ม จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 36% รองลงมาคือสี และ Mood tone โทนสีอ่อน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30% และสี และ Mood tone โทนสีพาสเทล จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20%

ตารางที่ 15 รูปแบบตัวอักษร

รูปแบบตัวอักษร	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.อ่านง่าย ทางการ 	20	40%
2.แบบตัวเขียน ดูเรียบง่าย 	12	24%
3.เน้นสร้างสรรค์ 	11	22%
4.minimal 	7	14%

จากตารางที่ 15 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามบุคคลทั่วไป จำนวน 50 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกรูปแบบตัวอักษรอ่านง่าย ทางการ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 40% รองลงมาคือรูปแบบตัวอักษรแบบตัวเขียน ดูเรียบง่าย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 24% และรูปแบบตัวอักษรแบบเน้นสร้างสรรค์ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22%

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืน เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 1 ฉบับ จากกลุ่มนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบดังต่อไปนี้

ซึ่งผลที่ได้จากการทำแบบสอบถามสามารถสรุปเป็นตารางได้ มีดังนี้

ชุดข้อมูลส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

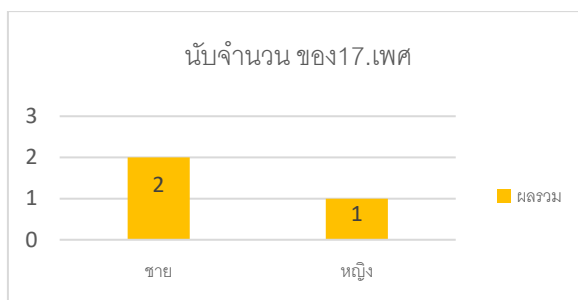
ตารางที่ 16 ชื่อและตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	อาชีพ	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
1	นางสุเทียน สงวนดี	ทำนา	เจ้าของกิจการ	ร้าน SUTHIAN
2	นายปณิธิ สีมาจารย์	สื่อสิ่งพิมพ์	เจ้าของกิจการ	บีปรินทร์ มีเดีย
3	นายสุริยะ กุลจิตร	กราฟิก	เจ้าหน้าที่กราฟิก	บริษัท ออโต้มิคซ์ กรุ๊ปจำกัด

ตารางที่ 17 เพศ

เพศ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.ชาย	2	67%
2.หญิง	1	33%

จากตารางที่ 17 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศ ชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ67% รองลงมาคือเพศหญิง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ33%

ตารางที่ 18 สถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.สมรส	3	100%

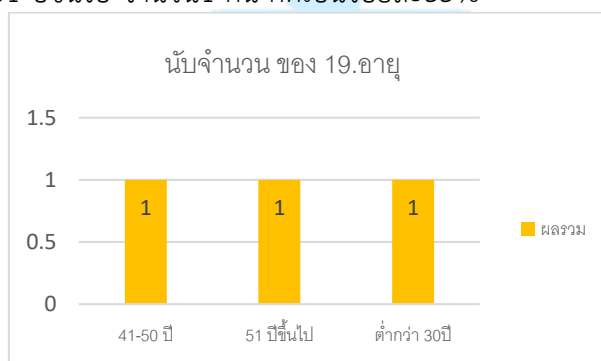
จากตารางที่ 18 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นสถานภาพสมรส จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 100%

ตารางที่ 19 อายุ

อายุ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. 41-50 ปี	1	34%
2.ต่ำกว่า 30ปี	1	33%
3. 51 ปีขึ้นไป	1	33%

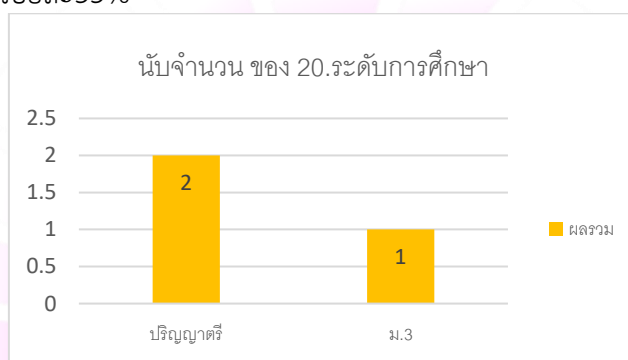
จากตารางที่ 19 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามเป็นช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 34% และช่วงอายุต่ำกว่า 30ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33% และช่วงอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33%

ตารางที่ 20 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.ปริญญาตรี	2	67%
2.ม.3	1	33%

จากตารางที่ 20 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 67% รองลงมาคือระดับการศึกษาม.3 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33%

ตารางที่ 21 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. 20,001-30,000	1	34%
2. ต่ำกว่า 10,000	1	33%
3. สูงกว่า 40,000	1	33%

จากตารางที่ 21 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 34% และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33% และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 40,000 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33%

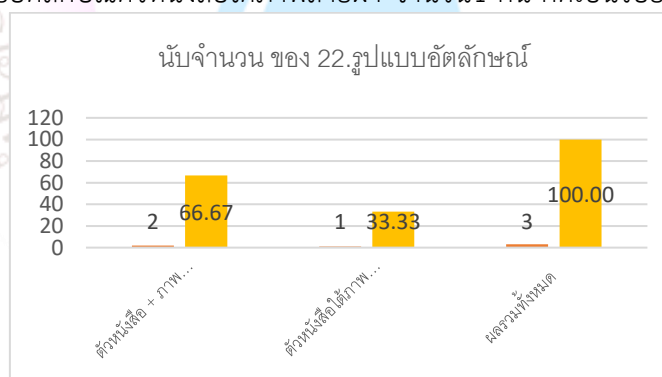

ชุดข้อมูลส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นในการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ ร้าน SUTHIAN

ตารางที่ 22 รูปแบบอัตลักษณ์

รูปแบบอัตลักษณ์	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.ตัวหนังสือ + ภาพลายผ้าลายเส้น 	2	66.67%
2.ตัวหนังสือใต้ภาพลายผ้า 	1	33.33%

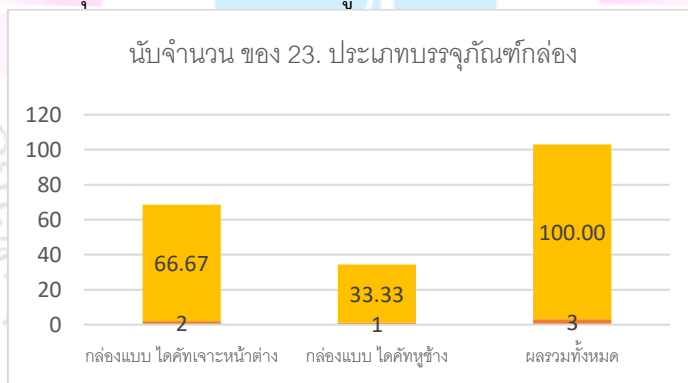
จากตารางที่ 22 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกรูปแบบอัตลักษณ์ตัวหนังสือ + ภาพลายผ้าลายเส้น จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67% รองลงมาคือรูปแบบอัตลักษณ์ตัวหนังสือใต้ภาพลายผ้า จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33%

ตารางที่ 23 ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง

ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.กล่องแบบ ไตคัทเจาะหน้าต่าง 	2	66.67%
2.กล่องแบบ ไตคัทหูช้าง 	1	33.33%

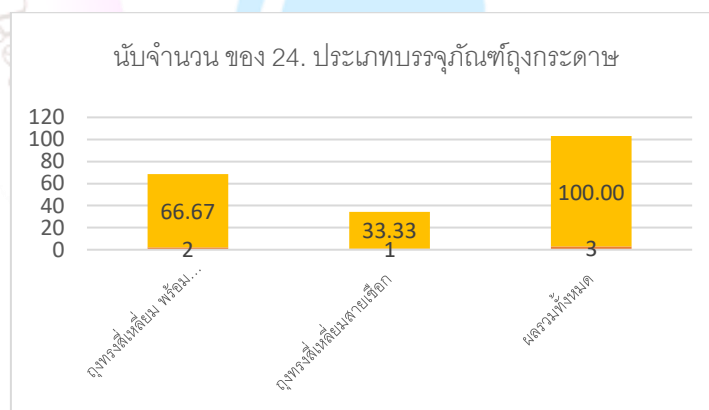
จากตารางที่ 23 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกประเภทบรรจุภัณฑ์กล่องแบบ ไตคัทเจาะหน้าต่าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67% รองลงมาคือประเภทบรรจุภัณฑ์กล่องแบบ ไตคัทหูช้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33%

ตารางที่ 24 ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ

ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.ถุงทรงสี่เหลี่ยม พร้อมหูจับ 	2	66.67%
2.ถุงทรงสี่เหลี่ยมสายเชือก 	1	33.33%

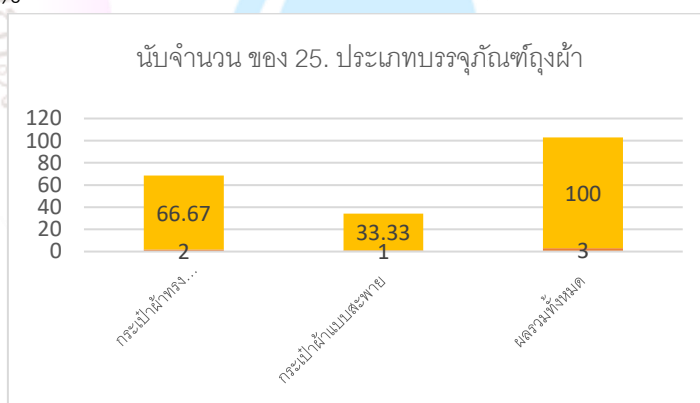
จากตารางที่ 24 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษถุงทรงสี่เหลี่ยม พร้อมหูจับ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67% รองลงมาคือประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษถุงทรงสี่เหลี่ยมสายเชือก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33%

ตารางที่ 25 ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า

ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. กระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมีหูจับและสายสะพาย 	2	66.67%
2. กระเป๋าผ้าแบบสะพาย 	1	33.33%

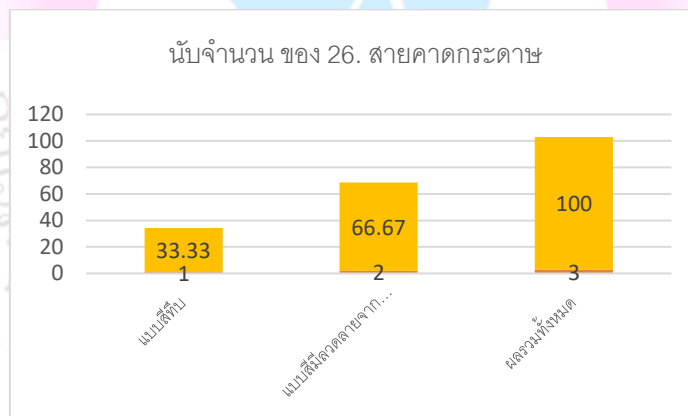
จากตารางที่ 25 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้ากระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมีหูจับและสายสะพาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67% รองลงมาคือประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้ากระเป๋าผ้าแบบสะพาย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33%

ตารางที่ 26 สายคาดกระดาษ

สายคาดกระดาษ	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.แบบสีมีลวดลายจากลายผ้า 	2	66.67%
2.แบบสีทึบ 	1	33.33%

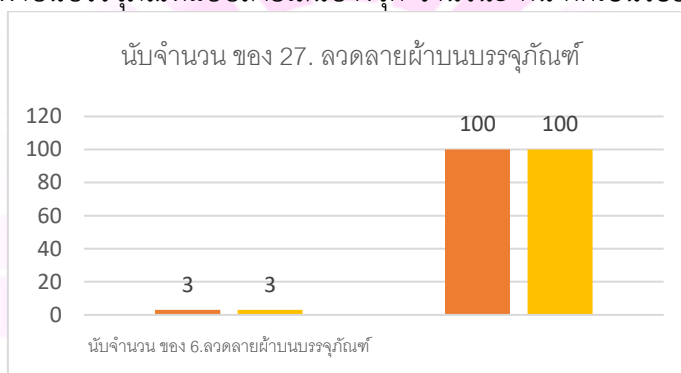
จากตารางที่ 26 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกสายคาดกระดาษ แบบสีมีลวดลายจากลายผ้า จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67% รองลงมาคือสายคาดกระดาษแบบสีทึบ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33%

ตารางที่ 27 ลวดลายผ้าขนบรรจุกัณฑ์

ลวดลายผ้าขนบรรจุกัณฑ์	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.แบบลายเส้นบางจุด 	3	100%

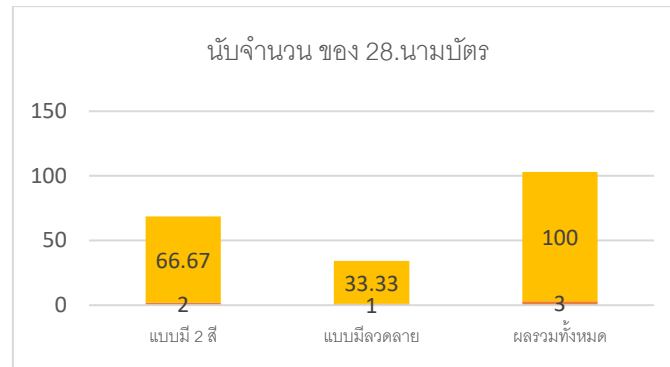
จากตารางที่ 27 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกลวดลายผ้าขนบรรจุกัณฑ์แบบลายเส้นบางจุด จำนวน3 คน คิดเป็นร้อยละ100%

ตารางที่ 28 นามบัตร

นามบัตร	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.แบบมี 2 สี 	2	66.67%
2.แบบมีลวดลาย 	1	33.33%

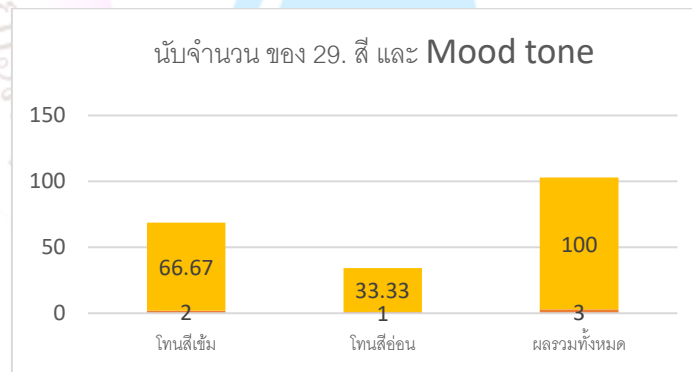
จากตารางที่ 28 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกนามบัตรแบบมี 2 สี จำนวน2 คน คิดเป็นร้อยละ66.67% รองลงมาคือนามบัตรแบบมีลวดลาย จำนวน1 คน คิดเป็นร้อยละ33.33%

ตารางที่ 29 สี และ Mood tone ที่ใช้ตกแต่งโลโก้และบรรจุภัณฑ์

สี และ Mood tone	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.โทนสีเข้ม 	2	66.67%
2.โทนสีอ่อน 	1	33.33%

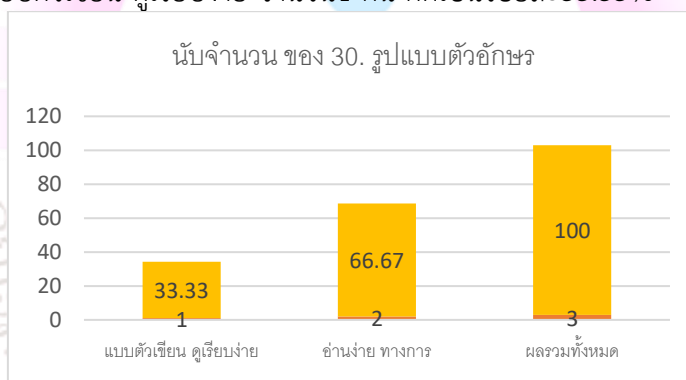
จากตารางที่ 29 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกสี และ Mood tone โทนสีเข้ม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67% รองลงมาคือสี และ Mood tone โทนสีอ่อนจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33%

ตารางที่ 30 รูปแบบตัวอักษร

รูปแบบตัวอักษร	จำนวน/คน	ร้อยละ
1. อ่านง่าย ททางการ 	2	66.67%
2.แบบตัวเขียน ดูเรียบง่าย 	1	33.33%

จากตารางที่ 30 พบว่าผลของการทำแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผู้ที่ทำแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกรูปแบบตัวอักษรอ่านง่าย ททางการ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67% รองลงมาคือรูปแบบตัวอักษรแบบตัวเขียน ดูเรียบง่าย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33%

สรุปผลจากการทำแบบสอบถามทั้งหมด ผลการรวมคะแนนบุคคลทั่วไป 55 คะแนน และ
ผู้เชี่ยวชาญ 45 คะแนน สรุปได้ดังนี้
ตารางที่ 31

ลำดับ	การออกแบบจัดองค์ประกอบ	รูปแบบที่ได้	คะแนนรวม
1.	รูปแบบอัตลักษณ์	ตัวหนังสือ + ภาพลายผ้าลายเส้น 	57.5%
2.	ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง	กล่องแบบ ไค้ทเจาะหน้าต่าง 	34.4%
3.	ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ	ถุงทรงสี่เหลี่ยม พร้อมหูจับ 	34.4%

4.	ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า	<p>กระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมีหูจับและสายสะพาย</p> 	53.1%
5.	สายคาดกระดาษ	<p>แบบสี่มิลลิตาลายจากลายผ้า</p> 	39.9%
6.	ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์	<p>แบบลายเส้นบางจุด</p> 	71.4%
7.	นามบัตร	<p>แบบมี 2 สี</p> 	46.5%

8.	สี และ Mood tone ที่ใช้ตกแต่งโลโก้และบรรจุภัณฑ์	โทนสีเข้ม #C0413B #D77B5F #FF9200	49.8%
9.	รูปแบบตัวอักษร	อ่านง่าย ทางการ 	52%

4.2 ผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามการออกแบบ

ผู้วิจัยได้จัดลำดับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืน เป็นแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 1 ฉบับ จากกลุ่มนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบดังต่อไปนี้

ตารางที่ 32 การออกแบบตราสัญลักษณ์ของร้าน SUTHIAN

ลำดับที่	รูปแบบตราสัญลักษณ์	จำนวน	ร้อยละ
1		2	66.7%
2		1	33.3%

จากตารางที่ 32 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ของรูปแบบตราสัญลักษณ์ คือ แบบที่ 1 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7% รองลงมาคือแบบที่ 2 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3%

ตารางที่ 33 การออกแบบนามบัตร

ลำดับที่	รูปแบบนามบัตร	จำนวน	ร้อยละ
1		2	66.7%
2		1	33.3%

จากตารางที่ 33 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ของรูปแบบนามบัตรคือ แบบที่1จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7% รองลงมาคือแบบที่ 2 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3%

ตารางที่ 34 การออกแบบสายคาดกระดาด

ลำดับที่	รูปแบบสายคาดกระดาด	จำนวน	ร้อยละ
1		3	100%
2		0	0

จากตารางที่ 34 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ของรูปแบบกระดาดคาด คือ แบบที่1จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 100%

ตารางที่ 35 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า

ลำดับที่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า	จำนวน	ร้อยละ
1		2	66.7%
2		1	33.3%

จากตารางที่ 35 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ของรูปแบบบรรจุภัณฑ์ถุงผ้าคือ แบบที่1 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7% รองลงมาคือแบบที่ 2 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3%

ตารางที่ 36 การออกแบบบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ

ลำดับที่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ	จำนวน	ร้อยละ
1		3	100%
2		0	0

จากตารางที่ 36 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ของรูปแบบบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษคือ แบบที่1 จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 100%

ตารางที่ 37 การออกแบบบรรจุภัณฑ์กล่อง

ลำดับที่	รูปแบบบรรจุภัณฑ์กล่อง	จำนวน	ร้อยละ
1		2	66.7%
2		1	33.3%

จากตารางที่ 37 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีความคิดเห็นที่เป็นเอกฉันท์ของรูปแบบบรรจุภัณฑ์กล่อง คือ แบบที่ 1 จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7% รองลงมาคือแบบที่ 2 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3%

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

4.3 ผลการออกแบบต้นแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินของนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ที่มีต่อต้นแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN มาออกแบบและพัฒนาตราสัญลักษณ์และกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ต้นแบบให้มีความเหมาะสม โดยนำเสนอรูปแบบ ผลงานอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN ดังนี้

1.ตราสัญลักษณ์

ภาพที่93 ผลงานการออกแบบโลโก้ร้าน SUTHIAN

ที่มา : ออกแบบโดยผู้วิจัย

2.นามบัตร

ภาพที่94 ผลงานการออกแบบนามบัตรร้าน SUTHIAN

ที่มา : ออกแบบโดยผู้วิจัย

3.บรรจุภัณฑ์กล่อง

ภาพที่95 ผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์กล่องร้าน SUTHIAN
ที่มา : ออกแบบโดยผู้วิจัย

4.สายคาดกระดาษ

ภาพที่96 ผลงานการออกแบบสายคาดกระดาษร้าน SUTHIAN
ที่มา : ออกแบบโดยผู้วิจัย

5.บรรจุภัณฑ์ถุงผ้า

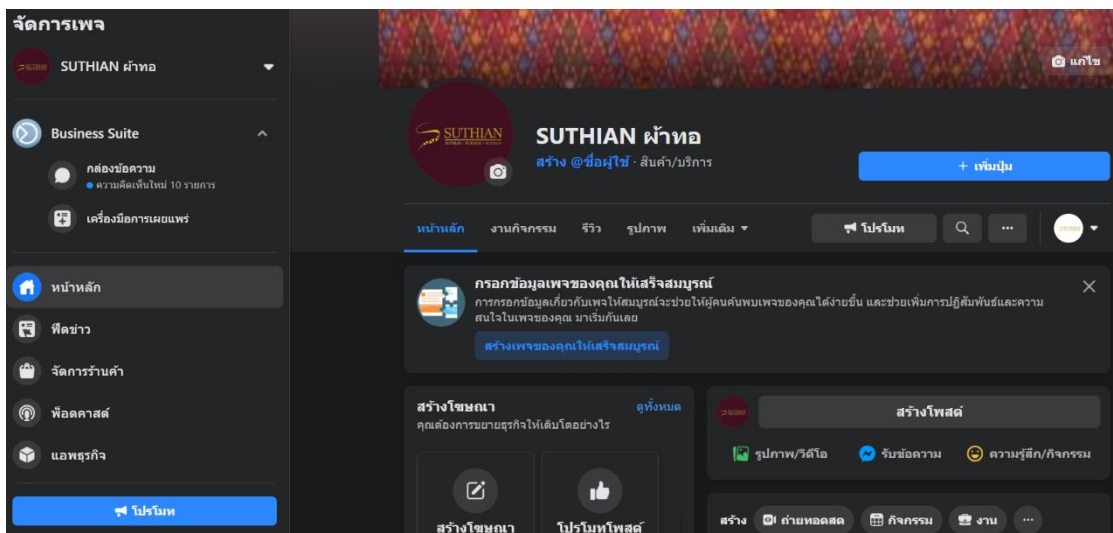
ภาพที่97 ผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ถุงผ้าร้าน SUTHIAN
ที่มา : ออกแบบโดยผู้วิจัย

6.บรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ

ภาพที่98 ผลงานการออกแบบบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษร้าน SUTHIAN
ที่มา : ออกแบบโดยผู้วิจัย

7.เพจ

ภาพที่99 ผลงานการสร้างหน้าเพจร้าน SUTHIAN
ที่มา : สร้างโดยผู้วิจัย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN ได้มีการศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อมาใช้ในการออกแบบงานครั้งนี้และสร้างสรรค์ผลงาน สามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ในการออกแบบครั้งนี้ทำให้ได้ทราบถึงขั้นตอนการทำงานของการทำงานของการออกแบบว่าการที่เราจะออกแบบให้สิ่งๆหนึ่งให้น่าสนใจ ต้องศึกษาข้อมูลต่างๆมากมาย ทั้งยังต้องปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ สอบถามข้อมูลจากคนทั่วไปด้วยแบบสำรวจ ออกแบบ Sketch แก์ไขและพัฒนาแบบ Sketch ตาม Concept และทำแบบสอบถามจนได้แบบที่ตรงตาม Concept ที่ตั้งไว้

2. ในการออกแบบครั้งนี้ทำให้เราสร้างสรรค์ผลงานใหม่ขึ้นมาที่มีการสื่อถึงตรงตาม Concept ที่ตั้งไว้

3. ได้สร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบของอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ โดยสร้างสรรค์ออกมาให้มีความน่าสนใจ สื่อเอกลักษณ์ของร้าน SUTHIAN และยกระดับผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

ปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไข

1. การออกแบบและจัดวาง Lay out ให้เข้ากับขนาดของแต่ละชิ้นงาน แนวทางแก้ไขคือทำแบบสอบถามให้บุคคลทั่วไปเลือก ประเมิน และสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบเพื่อนำคำแนะนำต่างๆมาใช้ในการออกแบบชิ้นงาน

2. การกำหนดขนาดของแต่ละชิ้นงาน ให้เหมาะสมและใช้งานได้จริง

3. การเลือกใช้สี เพื่อให้ชิ้นงานที่ผลิตออกมาได้สีที่ใกล้เคียงกับสีที่ต้องการมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 1 เสนอให้นำลายผ้ามาใช้ในการออกแบบโลโก้ เพื่อให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันกับร้านขายผ้าทอ

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 2 เสนอให้ปรับแก้โลโก้ ลดขนาดของเส้นลงและชิ้นงานอื่นๆใช้ลวดลายหรือรูปร่างจากโลโก้มาปรับใส่ในแต่ละชิ้นงาน

ผู้เชี่ยวชาญท่านที่ 3 เสนอให้ปรับแก้ฟอนต์โลโก้ให้ดูหรูหราเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า ใส่รายละเอียดให้ครบถ้วนและจัดวางให้สวยงาม

บรรณานุกรม

- การทอผ้า ([การทอผ้า](#)) (ออนไลน์). (สืบค้นวันที่ 6 ตุลาคม 2563)
- ประวัติความเป็นมา ([ลายผ้าไหมในจังหวัดสุรินทร์ \(baifian.blogspot.com\)](#)) (ออนไลน์). (สืบค้นวันที่ 6 ตุลาคม 2563)
- ศิลปะการทอผ้า ([ศิลปะการทอผ้าไทย \(truelookpanya.com\)](#)) (ออนไลน์). (สืบค้นวันที่ 6 ตุลาคม 2563)
- การออกแบบ (<https://sites.google.com/site/designmyfleur/kar-xxkbaeb-hmay-thung>) (ออนไลน์). (สืบค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2563)
- หลักการออกแบบ ([4.หลักการออกแบบ - การออกแบบงานศิลปะ \(google.com\)](#)) (ออนไลน์). (สืบค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2563)
- อัตลักษณ์ (<http://it.nation.ac.th/research/ntu/files/54290182.pdf>) (ออนไลน์). (สืบค้นวันที่ 16 ตุลาคม 2563)
- ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ ([ขั้นตอนการออกแบบบรรจุภัณฑ์ - ขนมลู่กระเบิด \(google.com\)](#)) (ออนไลน์). (สืบค้นวันที่ 18 ตุลาคม 2563)
- ขั้นตอนในการทอผ้า (<https://qsds.go.th/newqssclei/%E0%B9%80%E0%B8%97%E0%B8%84%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%84%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%9C%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%84%E0%B8%AB%E0%B8%A1/>) (ออนไลน์). (สืบค้นวันที่ 23 ตุลาคม 2563)

ภาคผนวก (ก) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชู หลี่ , (2562) การออกแบบอัตลักษณ์องค์กรร้านอาหารเชิงวัฒนธรรมจีนสำหรับวัยรุ่นชาวไทย : โดยงานการออกแบบ Collection Chinese Celebration ให้อารมณ์ความรู้สึกที่ทันสมัยแต่ยังคงแทรกความรู้สึกที่เป็นวัฒนธรรมแบบดั้งเดิมของจีนจากการข้ามวัฒนธรรมผ่านอัตลักษณ์เรื่องราววรรณกรรมไซอิ๋ว ประเพณีตรุษจีน โทนสีรูปร่างวัตถุที่ใช้ในการออกแบบ รูปแบบตัวอักษร ที่วัยรุ่นไทยจดจำมาเพื่อผสมผสานกับวัฒนธรรมใหม่ที่เพิ่งเข้ามา

สุทธิชาติ ใจชอบสันเทียะ , (2552) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ต้นทุนต่ำสำหรับผ้าไหมทอมือกรณีศึกษา : กลุ่มชาวบ้านผลิตผ้าไหมทอมือในจังหวัดนครราชสีมา : เป็นการออกแบบบรรจุภัณฑ์ต้นทุนต่ำ สำหรับผ้าไหมทอมือในจังหวัดนครราชสีมา โดยเน้นเรื่องของการนำวัสดุธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาออกแบบบรรจุภัณฑ์ ซึ่งวัสดุได้แก่ ไม้ไผ่ผลิตภัณฑ์จักสาน กาบหมาก ผ้าด้ายดิบ เศษผ้ามาวนดินเผาด่านเกวียน เศษผ้าไหม เชือกจากเส้นใยพืช และกระดาษ ขันโครงสร้างโดยการตัดเย็บ การทำบล็อกอัดขึ้นรูปทรงที่ต้องการกราฟิกบนบรรจุภัณฑ์ การพิมพ์สกรีน ตราวาง บล็อกปั๊มลาย การพิมพ์แบบอิงค์เจ็ททั่วไป ซึ่งกระบวนการทั้งหมด กลุ่มชาวบ้านสามารถผลิตขึ้นเองได้ จากนั้นก็ทำการออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์จนได้แบบที่สมบูรณ์

อังกาบ บุญสูง , (2556) การออกแบบบรรจุภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ : อัตลักษณ์ที่ออกแบบบนบรรจุภัณฑ์ คือ มีรูปประเพณีแห่ข้าวพันก้อนซึ่งบ่งบอกถึงวิถีชีวิตของผู้คนชาวปากท่าที่เป็นพหุวัฒนธรรม และผสมผสานกับลวดลายผ้าแบบโบราณผนวกกับลายกราฟิก รวมถึงสัญลักษณ์ของกลุ่มผ้าทอ รวมกันเป็นการออกแบบแนวร่วมสมัย (Contemporary ethnic style) โดยมีที่มาการตั้งชื่อกลุ่ม เรื่องเล่า คำกลอนที่แสดงถึงวิถีชีวิตและการทอผ้า มีความสัมพันธ์กับพื้นที่และลวดลาย ซึ่งเกิดขึ้นมาจากภูมิปัญญาของคนในอดีตสืบทอดมายังคนรุ่นหลัง ซึ่งรูปแบบของบรรจุภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองนั้นผู้บริโภคสามารถถือหูหิ้ว ที่เป็นเชือกซึ่งผูกติดกับถุงได้ จึงเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยลดการใช้ถุงพลาสติก สามารถนำกลับ มาใช้ใหม่ได้อีกและช่วยลดภาวะโลกร้อนอีกทางหนึ่ง

ภาคผนวก (ข)
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง โครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN
คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการทำวิจัยเรื่อง “โครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN ” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำโครงการศึกษาส่วนบุคคล คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ส่วนที่1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1.เพศ

ชาย

หญิง

2.สถานภาพ

โสด

สมรส

3.อายุ

ต่ำกว่า 15 ปี

16-26 ปี

27-37 ปี

38-48 ปี

49-59 ปี

60 ปีขึ้นไป

4.อาชีพ

นักเรียน/นักศึกษา

ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ

ธุรกิจส่วนตัว

พนักงานบริษัทเอกชน

รับจ้าง

อื่นๆ.....

5.รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 10,000

10,001-20,000

20,001-30,000

30,001-40,000

สูงกว่า 40,000

6.ระดับการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

อื่นๆ.....

ส่วนที่2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบจัดองค์ประกอบ

คำชี้แจง : โปรดให้ข้อมูลความพึงพอใจตามความเป็นจริงเพื่อเลือกรูปแบบอัตลักษณ์ ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า กระดาษคาด ลวดลายผ้า บนบรรจุภัณฑ์ นามบัตร สีและMood tone ที่ใช้ตกแต่งโลโก้และบรรจุภัณฑ์ รูปแบบตัวอักษร และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1.รูปแบบอัตลักษณ์

ตัวหนังสือ + ภาพลายผ้าลายเส้น

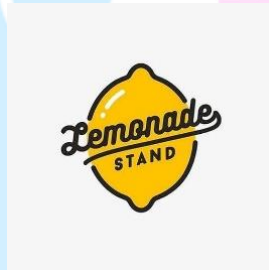
ตัวหนังสือ

ตัวหนังสือใต้ภาพลายผ้า

ตัวหนังสือ + ภาพวาดลายผ้า

2.ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง

กล่องแบบ ฝาครอบ

กล่องแบบ ไคคัทหูช้าง

กล่องแบบ ไคคัทเจาะหน้าต่าง

กล่องแบบ ลื่นชัก

3.ประเภทบรรจุภัณฑ์กระดาษ

ถุงทรงสี่เหลี่ยมสายริบบิ้น

ถุงทรงสี่เหลี่ยมสายเชือก

ถุงทรงสี่เหลี่ยมพับหัว พร้อมหูจับ

ถุงทรงสี่เหลี่ยม พร้อมหูจับ

4. ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า

กระเป๋าผ้าแบบหูจับ

กระเป๋าผ้าแบบสะพาย

กระเป๋าผ้าแบบสายรัดและมีสายสะพาย

กระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมีหูจับและสายสะพาย

5. สายคาดกระดาษ

- แบบสี่ชั้น บาง

- แบบสี่มีลวดลายจากลายผ้า

- แบบสี่ทึบ

- แบบลายเส้นจากลายผ้า

6. ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์

- แบบลายเส้นทั้งหมด

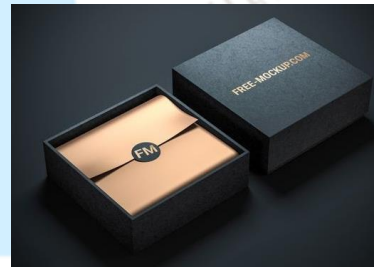
- แบบลายเส้นสีเข้มและสีไม่เข้ม

- แบบลายเส้นบางจุด

- แบบไม่มีลวดลาย

7. นามบัตร

แบบสีทึบไม่มีลวดลาย

แบบมี 2 สี

แบบมีลวดลาย

แบบมีภาพถ่าย

8. สี และ Mood tone ที่ใช้ตกแต่งโลโก้และบรรจุภัณฑ์

โทนสีเข้ม

โทนสีอ่อน

โทนสีสด

โทนสีพาสเทล

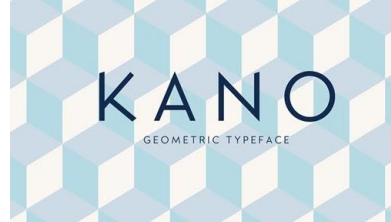

9. รูปแบบตัวอักษร

แบบตัวเขียน ดูเรียบง่าย

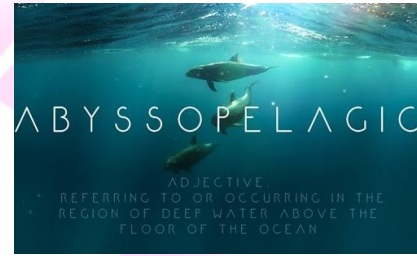
อ่านง่าย ทาการ

เน้นสร้างสรรค์

minimal

ตอนที่3 ข้อเสนอนะ

.....

.....

.....

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อใช้ประเมินแนวทางการออกแบบ
โครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการทำวิจัยเรื่อง “โครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN ” เพื่อให้ผู้จัดได้ทราบผลการดำเนินงานของตนเองเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่1 ข้อมูลนักวิชาการด้านการออกแบบหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....

อาชีพ.....ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

1.เพศ

ชาย

หญิง

2.สถานภาพ

โสด

สมรส

3.อายุ

ต่ำกว่า 15 ปี

16-26 ปี

27-37 ปี

38-48 ปี

49-59 ปี

60 ปีขึ้นไป

4.รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 10,000

10,001-20,000

20,001-30,000

30,001-40,000

สูงกว่า 40,000

5.ระดับการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น

มัธยมศึกษาตอนปลาย

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

อื่นๆ.....

ส่วนที่2 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นผู้บริโภคที่มีต่อการออกแบบจัดองค์ประกอบ

คำชี้แจง : โปรดให้ข้อมูลความพึงพอใจตามความเป็นจริงเพื่อเลือกรูปแบบอัตลักษณ์ ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า กระดาษคาด ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์ นามบัตร สีและMood tone ที่ใช้ตกแต่งโลโก้และบรรจุภัณฑ์ รูปแบบตัวอักษร และทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1.รูปแบบอัตลักษณ์

ตัวหนังสือ + ภาพลายผ้าลายเส้น

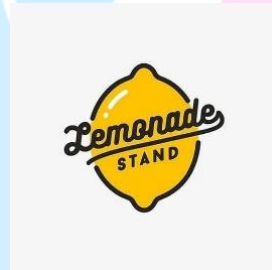
ตัวหนังสือ

ตัวหนังสือใต้ภาพลายผ้า

ตัวหนังสือ + ภาพวาดลายผ้า

2.ประเภทบรรจุภัณฑ์กล่อง

กล่องแบบ ฝาครอบ

กล่องแบบ ไคคัทหูช้าง

กล่องแบบ ไคคัทเจาะหน้าต่าง

กล่องแบบ ลื่นชัก

3.ประเภทบรรจุภัณฑ์กระดาษ

ถุงทรงสี่เหลี่ยมสายริบบิ้น

ถุงทรงสี่เหลี่ยมสายเชือก

ถุงทรงสี่เหลี่ยมพับหัว พร้อมหูจับ

ถุงทรงสี่เหลี่ยม พร้อมหูจับ

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

4. ประเภทบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า

กระเป๋าผ้าแบบหูจับ

กระเป๋าผ้าแบบสะพาย

กระเป๋าผ้าแบบสายรัดและมีสายสะพาย

กระเป๋าผ้าทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมีหูจับและสายสะพาย

ศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

5. สายคาดกระดาษ

- แบบสีชุ่น บาง

- แบบสีมีลวดลายจากลายผ้า

- แบบสีทึบ

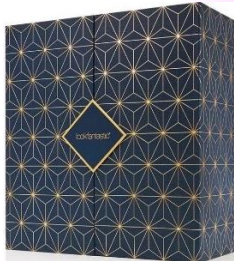

- แบบลายเส้นจากลายผ้า

6. ลวดลายผ้าบนบรรจุภัณฑ์

- แบบลายเส้นทั้งหมด

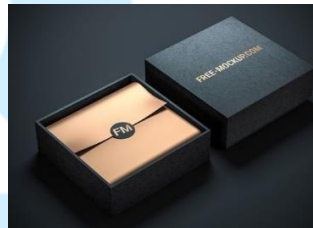
- แบบลายเส้นสีเข้มและสีไม่เข้ม

- แบบลายเส้นบางจุด

- แบบไม่มีลวดลาย

7. นามบัตร

แบบสี่ทึบไม่มีลวดลาย

แบบมี 2 สี

แบบมีลวดลาย

แบบมีภาพถ่าย

8.สี และ Mood tone ที่ใช้ตกแต่งโลโก้และบรรจุภัณฑ์

โทนสีเข้ม

โทนสีอ่อน

โทนสีสด

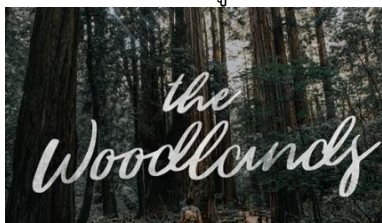

โทนสีพาสเทล

9. รูปแบบตัวอักษร

แบบตัวเขียน ดูเรียบง่าย

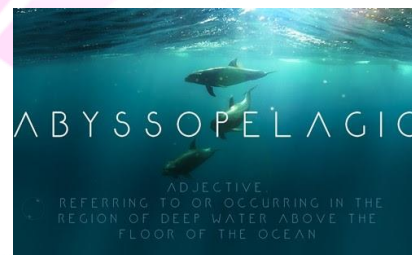
อ่านง่าย ททางการ

เน้นสร้างสรรค์

minimal

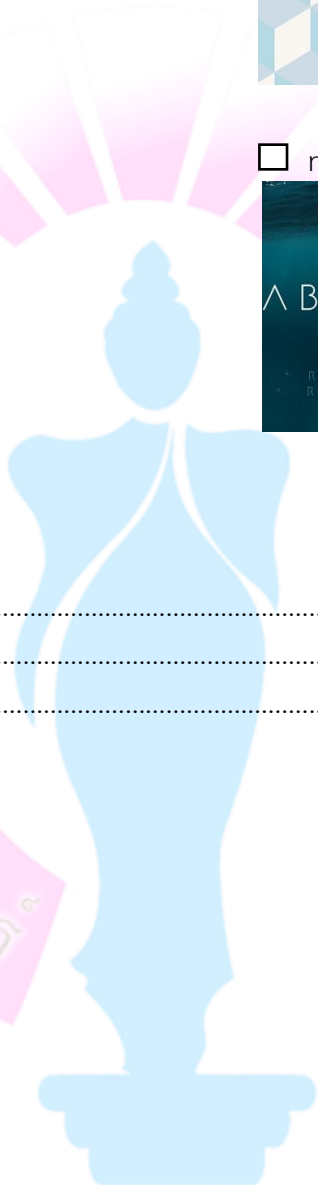

ส่วนที่3 ข้อเสนอนะ

.....
.....
.....

คณะมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อใช้ประเมินแนวทางการออกแบบ
โครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

คำชี้แจง

1.แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการทำวิจัยเรื่อง “ โครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN ” เพื่อให้ผู้จัดได้ทราบผลการดำเนินงานของตนเอง เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่1 ข้อมูลนักวิชาการด้านการออกแบบหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว).....

อาชีพ.....ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

ส่วนที่2 แบบสอบถามความคิดเห็นในการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

1.รูปแบบตราสัญลักษณ์

ตัวเลือกที่ 1

ตัวเลือกที่ 2

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

2.รูปแบบนามบัตร

ตัวเลือกที่ 1

ตัวเลือกที่ 2

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

3.รูปแบบสายคาดกระดาด

ตัวเลือกที่ 1

ตัวเลือกที่ 2

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

4.รูปแบบบรรจุภัณฑ์ถุงผ้า

ตัวเลือกที่ 1

ตัวเลือกที่ 2

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

5.รูปแบบบรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ

ตัวเลือกที่ 1

ตัวเลือกที่ 2

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

6.รูปแบบบรรจุภัณฑ์กล่อง

ตัวเลือกที่ 1

ตัวเลือกที่ 2

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ภาคผนวก (ค)
ปรีक्षणักวิชาการ

ปรีक्षाผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งพิมพ์

ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญด้านงานออกแบบ

ภาคผนวก (ง)

ผลงานจริงในโครงการออกแบบอัตลักษณ์และบรรจุภัณฑ์ร้าน SUTHIAN

นามบัตร

กล่องบรรจุภัณฑ์

สายคาดกระดาษ

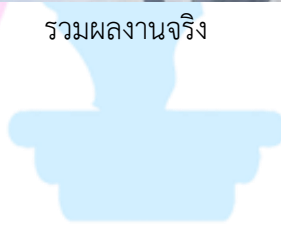
บรรจุภัณฑ์ถุงผ้า

บรรจุภัณฑ์ถุงกระดาษ

รวมผลงานจริง

ประวัติผู้เขียนศิลปนิพนธ์

ชื่อภาษาไทย นางสาวเกศกนก ชัยหิน
 ชื่อภาษาอังกฤษ MISS. KESKANOK CHAIHIN
 วัน เดือน ปีเกิด 1 มกราคม 2542
 ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ บ้านเลขที่ 192 หมู่ 6 บ้านมาบกราด ตำบลมาบกราด
 อำเภอพระทองคำ จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30220
 หมายเลขโทรศัพท์ 0641277563

ประวัติการศึกษา

ประถมศึกษา โรงเรียนมาบกราดวิทยา
 มัธยมศึกษา โรงเรียนมาบกราดวิทยา (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3)
 โรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)
 ปริญญาตรี โปรแกรมวิชาออกแบบนิเทศศิลป์ คณะมนุษยศาสตร์และ
 สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

